

9 788089 555659

ISSN 2453-7349

art3.

6

Predstavujeme vedenie školy
a jeho vízie

26

Artorium ako reakcia
na klimatické zmeny

46

Snažil som sa profesionálne
učiť profesionálov

U nás sme
zapálení pre
umenie

Akademik
Slovak Republic

Príhovor rektora

Vážené členky a vážení členovia akademickej obce, milí študenti, priatelia,

vstupujeme do nového akademického roka. Každý z nás si na začiatku novej etapy dáva vlastné predsavzatia. Máme mnoho nápadov čo a ako urobiť, mnoho ideí, ktoré by sme radi preniesli do praxe, máme snahu robiť všetko lepšie, v porovnaní s predchádzajúcim rokom.

Dovoľte mi krátko sa vrátiť o päť – šesť mesiacov späť. Začiatkom marca sme boli náhle konfrontovaní s neviditeľným, ale o to zákernejším, šírením nového koronavírusu. Epidemiologická situácia sa menila každý deň. Až vyústila k včasnému a úplnému zatvoreniu všetkých univerzít, internátov, k absolútnemu vypnutiu kultúry a umenia. Táto negatívna realita nás prinútila vystúpiť zo zabehnutej zóny komfortu. Operatívne sme vzdelávanie presunuli do online priestoru. Problémy, ktorým sme museli čeliť, nám naplno ukázali, ako nám chýba „živý prístup“ učiteľov, ako nám chýba stretávanie sa tvárou v tvár, motivácia k tvorivému napredovaniu, interakcia, diskusia. Mnohí z kolegov v pandémieu poznačenom semestri odvedli veľký kus dobrej práce, za čo by som sa im touto cestou chcel poďakovať. Práve ľudia sú najväčší potenciál našej akadémie. Rozhodujúcim faktorom úspešnosti našej vysokoškolskej inštitúcie je kreativita jej zamestnancov.

Žiaľ, nemôžem Vám v tomto čase potvrdiť, že to najhoršie už máme za sebou. Viem len deklarováť, že sme sa v čo najlepšej novej miere snažili pripraviť na ďalšie obmedzenia a zmeny. Rozumiem všetkým obavám z neistej budúcnosti. Ale urobíme všetko preto, aby sme túto mimoriadne náročnú situáciu spoločne zvládli. Aby sme čo najlepšie zabezpečili ochranu zdravia nás všetkých, vrátane našich blízkych. V neposlednom rade bude mojou, no verím, že i našou spo-

ločnou snahou udržať kvalitu vzdelávania, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti.

Analýzou informácií a v súčinnosti s ostatnými školami prostredníctvom Slovenskej rektorskej konferencie a pokynov Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR sme vypracovali podrobné interné opatrenia, ktoré sú zverejnené v materiáli s názvom Príkaz rektora č. 7/2020.

Situácia sa mení, ale už dnes vieme, že zimný semester bude iný. Pravdepodobne nedôjde k úplnému „vypnutiu“, ako to bolo v letnom semestri minulého akademického roka, ale bude to hybridný model. Budú obmedzené veľké podujatia a účasť na nich, naďalej budeme využívať digitálne rozhranie na pedagogický proces. Keďže pri pedagogickej činnosti pracujeme v malých skupinách, pokiaľ nám to situácia dovoľí, radi by sme umožnili prezenčnú výučbu. Je možné, že pri výskyte pozitívnych prípadov nám štátne orgány nariadenia ďalšie opatrenia na internáte, čo intenzívne zasiahne aj do edukačných procesov počas semestra. Sledujte prosím webové stránky školy a Vaše univerzitné resp. private e-mailové adresy, ktoré ste dali AU k dispozícii. Prostredníctvom týchto kanálov Vás budeme dynamicky informovať o všetkých neočakávaných udalostiach v súvislosti s vývojom situácie COVID-19 na Slovensku, ale hlavne na Akadémii umení v Banskej Bystrici.

Vážené kolegyně, kolegovia, študenti,

pri príležitosti vstupu do 24. akademického roka by som Vás rád oslovil, aby ste vo svojich predsavzatiach zotrvali. A aby ste tak, ako doteraz, vydávali zo seba maximum. Často počúvam, že sme malá vysokoškolská inštitúcia, a teda veľa toho nezmôžeme. Ale sila nápadov, ktorými môžeme konkurovať, nie je závislá od počtu zamestnancov. Určite je však závislá od rozumného investovania do spoločného hľadania možností, ústretovosti a ochoty vzájomného rešpektovania. Nedajme sa odradiť veľkosťou cieľov, pred ktorými teraz stojíme. Sústreďme sa na cestu, ktorá nás k dosiahnutiu cieľov privedie. Prajem nám všetkým, aby sme využili príležitosti, ktoré nám nový akademický rok ponúka. Urobme z akademického roka 2020/2021 rok úspešných šancí a nepremárnených príležitostí. Spoločne to dokážeme.

Srdečne Vás zdravím a želim pevné zdravie, odhodlanie a ešte pekné dni do začiatku akademického roka.

→ prof. MgA. Ing. MICHAL MURIN, ArtD.
rektor

Inaugurácia rektora a otvorenie akademického roka

Inaugurácia rektora Akadémie umení v Banskej Bystrici a slávnostné otvorenie akademického roka 2020/2021 sa odohrali 28. septembra t. r. v divadelnom štúdiu FDU bez hostí, študentov a pedagógov. Z dôvodu trvania pandémie Covid-19 a v záujme ochrany zdravia sa realizovali formou videozáznamu, následne ho 1. októbra škola prezentovala na svojom webe.

Prinášame príhovor rektora AU.

„Vážená akademická obec, vážené kolegyně a kolegovia, milé študentstvo*!“

Otvorenie akademického roka 2020/2021 je poznamenané nepríjemnými epidemiologickými okolnosťami a s tým súvisiacimi obmedzeniami kontaktu osôb, študentov a pedagógov. V zmysle týchto opatrení sme vážnosť situácie chceli zdôrazniť aj týmto neštandardným otvorením začiatku pedagogického procesu na Akadémii umení v Banskej Bystrici po už polroka trvajúcich obmedzeniach v súvislosti s COVID-19.

>>

Pozn: *) Slovo študentstvo je použité pre svoju rodovú neutralitu.

Dnes nám nie sú známe ďalšie varianty vývoja situácie v globálnom, ale ani v celoslovenskom meradle, ba ani dopad nových pravidiel na ďalší priebeh pedagogického procesu. V predchádzajúcom školskom roku sme prešli na digitálne formy edukácie, videochatové konzultácie tvorby umeleckých diel a ich interpretovania. Každý z nás mal možnosť k takému nevyhnutnému procesovaniu vyučovania zaujať individuálny postoj. Niektorí to chápali ako nedokonalú náhradu osobných tvorivých a pracovných stretnutí, iní ocenili vynútený prechod na digitálnu komunikáciu v edukačnom procese. Zistili sme, v čom je lepšia a postačujúca elektronická komunikácia a začali sme uvažovať o širšom nasadení e-learningového vyučovania. Paradoxne sme si intenzívnejšie uvedomili, že sa musíme aj stretávať. Preto pre tento školský rok bude príznačná hybridná forma vyučovacieho procesu pod subkoordináciou jednotlivých fakúlt a katedier. Z epidemiologických dôvodov bude

preferovaná prezenčná forma štúdia prevažne v umeleckých tvorivých predmetoch. Zmena stratégie je vyhradená a akademická obec je pripravená prejsť v prípade nevyhnutnosti na dištančnú formu štúdia bezodkladne.

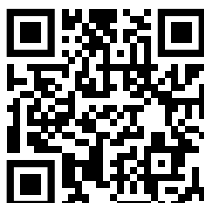
Od nástupu nového vedenia do funkcií vo februári 2020 sme na pozadí viditeľných zmien realizovali zmeny, ktoré viditeľné nie sú, prevažne v organizácii administratívy. Ďalej sme vytvorili možnosti grantovej podpory projektov zvyšujúcich kvalitu portfólia akadémie. Spúšťame špeciálnu mobilnú aplikáciu pre AU. Už najnovšie číslo interného časopisu ART3 predstaví novú vizuálnu identitu akadémie a po obsahovej stránke sa stane dynamickým informačným kanálom. Všetky tieto zmeny vedú k vytvoreniu potenciálu, aby sme ako vysoká škola uspeli v nadchádzajúcom náročnom akreditačnom procese. Z hľadiska histórie školy to bude od jej vzniku najzásadnejšia úloha, pretože nový systém hodnotenia vysokých škôl kopíruje medzinárodné hodnotiace kritériá.

Verím, že nadchádzajúce obdobie a s ním nevyhnutné prekonávanie prekážok dodá odhodlanie a nasadenie pedagógom a spoločne vytvoríme kreatívnu klímu a spolupatričnosť.

Prajem vám veľa tvorivých, pedagogických a administratívnych síl a študentov pozývam k participácii, aby sme spoločne posunuli AU na vyššiu úroveň.

Ďakujem za pozornosť, prajem hlavne zdravie a nadšenie do ďalších dní a mesiacov.“

→ prof. MgA. Ing. MICHAL MURIN, ArtD.
rektor Akadémie umení v Banskej Bystrici

Nová vizuálna identita Akadémie umení

V letných mesiacoch pracovný tím Akadémie umení pripravil koncepciu vizuálnej identity, ktorú bude naša vysoká škola uplatňovať v digitálnej i printovej forme komunikácie od nového akademického roka 2020/2021.

Akadémia
umení
v Banskej
Bystrici
→ Pravidlá
vizuálnej
identity

Čo nová vizuálna identita AU BB zahŕňa? Je to jednak zjednotenie vizuálnej stránky Akadémie umení, jednak faceliftिंग návrhu logotypu, ďalej ustálenie farebnosti logotypu AU a fakúlt AU, tiež typografia a dizajn manuál vo formáte PDF dokumentu.

Pracovnú skupinu tvorili:

prof. MgA. Ing. Michal Murin, ArtD.,
doc. Igor Benca, akad. mal., Mgr. art.
Filip Jurkovič, ArtD., Mgr. art. Patrik
Ševčík, ArtD., PaedDr. Peter Vítko, Mgr.
art. Barbora Špániková, ArtD., doc. Mgr.
art. et Mgr. Peter Špilák, PhD., ArtD.
a Mgr. art. Ing. Richard Kitta, ArtD.

Filip Jurkovič z Katedry grafiky FVU v spolupráci s Patrikom Ševčíkom v letných mesiacoch pripravil ucelenú príručku vizuálnej identity Akadémie umení v Banskej Bystrici. Príručka zjednocuje vonkajšiu i vnútornú komunikáciu školy a jej jednotlivých fakúlt a definuje pravidlá, ktorými sa má riadiť. Akadémia umení sa pri výbere písom, ktoré bude vo svojej komunikácii používať, rozhodla podporiť aj mladého slovenského typodizajnéra Andreja Dieňša, od ktorého zakúpila licenciu na písmo Fazeta. Akadémii umení a jej jednotlivým fakultám je v príručke priradená unikátna farba (čierna/sivá, červená, azúrová, oranžová). Za pomoci farieb je vizuálna identita „lokalizovaná“ pre fakulty alebo vysokú školu ako celok a pomerne rýchlo sa dá odčítať, k čomu sa vzťahuje. Farby sa využívajú všade tam, kde sú na to technologické a produkčné možnosti. Akadémia umení a jej fakulty majú v úmysle do budúcnosti komunikovať navonok aj vnútorne jednoduchým a prehľadným spôsobom.

Logá sa na formáty budú umiestňovať tak, aby nezaberali neúmerne veľkú plochu formátu. Text sa bude upravovať spôsobom, aby sa v ňom dalo poľahky zorientovať. Dokumenty, obálky, titulné listy, plagáty, kalendáre, výročné správy, web prezentácie a iné tlačené aj netlačené materiály sa vyhotovujú bez zbytočných dekorácií.

Vizuálna identita Akadémie umení a jej fakúlt je postavená na jednoduchých geometrických tvaroch – kruhu a obdĺžniku, resp. štvorci, ktoré slúžia ako podklad pre text, iniciály, skratky alebo symboly. Reflektuje kreativitu, ktorá je hybnou silou celej školy. Vizuálnu identitu je teda v mantineloch vyzretej tvorivosti ako aj vo svetle napredujúcich technológií možné ohýbať, dopĺňať, dotvárať či vylepšovať, pokiaľ to neohrozí jej podstatu. Akadémia umení je umeleckou vysokou školou s ambíciou porovnávať seba i svojich absolventov s tými najlepšimi v regióne. Je preto dôležité dbať na to, aby materiály produkované pod hlavičkou školy alebo jej fakúlt – či už sú to programy predstavení, pozvánky na koncerty alebo študentské výstavy, kalendáre, plagáty k festivalom a konferenciám, oznamy, brožúry alebo publikácie – boli dlhodobu kvalitatívne vyvážené a dôstojne reprezentovali školu. Akadémia umení si v rámci novobudovanej identity kladie za cieľ aj citlivosť k životnému prostrediu – bude využívať recyklovateľné či ekologicky nezávadné materiály, pigmenty, a pod.

→ Mgr. art. FILIP JURKOVIČ, ArtD.

Premenlivá farebnosť piktogramu v kontextoch jednotlivých fakúlt vyjadruje premenlivú povahu umenia, ktorá je pre každú z nich špecifická.

Akadémia umení v Banskej Bystrici

Akadémia umení v Banskej Bystrici

Kompletné logo Akadémie umení tvorí piktogram (plná alebo obrysová verzia) doplnený názvom školy v slovenskom alebo anglickom jazyku v štyroch riadkoch. Používa sa písmo Circular (Laurenz Brunner) v reze Book. Farba piktogramu a názvu je jednotná. V prípade sivého či čierneho piktogramu je farba názvu rovnako sivá či čierna. Sivá a čierna farba v logu nie sú vzájomne kombinovateľné.

Akadémia umení v Banskej Bystrici
→ **Fakulta dramatických umení**

Červená ako farba Fakulty dramatických umení má vyjadrovať telesnosť/korporalitu alebo emocionalitu vlastnú dramatickým umeniam.

Akadémia umení v Banskej Bystrici
→ **Fakulta výtvarných umení**

Oranžová ako farba Fakulty výtvarných umení odkazuje na jeho provokatívnosť a energickosť, ako aj romantizujúce tendencie.

Akadémia umení v Banskej Bystrici
→ **Fakulta múzických umení**

Azúrová modrá ako farba Fakulty múzických umení sa vzťahuje k nekonečnu či hĺbke, ako aj živelnosti (obloha, voda).

Predstavujeme vedenie školy a jeho vízie

Mgr. art. Ing. RICHARD KITTA, ArtD.

prorektor pre rozvoj, projektovú činnosť
a informatizáciu

doc. Mgr. art. et Mgr. PETER ŠPILÁK, PhD., ArtD.

prorektor pre umenie, tvorivú činnosť, habilitačné
a inauguračné konanie Akadémie umení v Banskej Bystrici

PaedDr. PETER VÍTKO

prorektor pre vzdelávaciu činnosť a kvalitu
Akadémie umení v Banskej Bystrici, zástupca
štatutárneho orgánu Akadémie umení
v Banskej Bystrici

prof. MgA. Ing. MICHAL MURIN, ArtD.
rektor Akadémie umení

Mgr. art. BARBORA ŠPÁNIKOVÁ, ArtD.

prorektorka pre intrainštitucionálnu
spoluprácu, publicitu a vonkajšie vzťahy
Akadémie umení v Banskej Bystrici

prof. MgA. Ing.

MICHAL MURIN

ArtD.

rektor Akadémie umení

Prof. MgA. Ing. Michal Murin, ArtD. (nar. 1963) ukončil magisterské štúdium u prof. Petra Rónaia na Fakulte umení v Brne, odbor výtvarné umenie – konceptuálne tendencie a doktorandské štúdium u prof. Dezidera Tótha na VŠVU (2003). V roku 2012 bol habilitovaný na docenta a v roku 2018 inauguroval v odbore výtvarné umenia na VŠVU v Bratislave; v roku 2019 bol vymenovaný za profesora v odbore výtvarné umenie.

Pedagogicky pôsobí na Fakulte výtvarných umení (FVU) na Akadémii umení (AU) v Banskej Bystrici, od roku 2004 ako vedecký pracovník, vedúci ateliéru Digitálne médiá, prodekan FVU AU pre umeleckú činnosť a medzinárodné vzťahy (2006 – 2010, od 2016). Súčasne od 2006 pedagogicky pôsobí na Fakulte umení na Technickej univerzite v Košiciach, od 2011 vedúci ateliéru Nové médiá. Prednášal na zahraničných aj domácich akadémiách a univerzitách; Fakulta umění VUT (Brno), Fakulta umění OU (Ostrava), Universita Palackého (Olomouc), VŠVU (Bratislava), Akademia sztuk piennych (Gdansk), Webster University (Viedeň), University of Porto (Porto), Keio University – Mita House (Tokio) a Edith Cowan University (Perth). Diela Michala Murina boli prezentované v galériách a na desiatkach experimentálnych a alternatívnych festivaloch hudby, divadla a tanca a festivaloch performancie v Austrálii, Japonsku, na Taiwane, v Európe rovnako ako aj na významných výstavných projektoch na Slovensku. Popri svojej aktívnej umeleckej tvorbe sa venuje aj teoretickej a publicistickej reflexii vybraných okruhov súčasného výtvarného umenia (performancia, umenie akcie, umenie zvuku, rádioartu, nové médiá,

digitálne médiá, intermédiá a pod.) Jeho tvorba je medzinárodne reflektovaná vo viacerých zahraničných a domácich publikáciách, katalógoch a časopisoch a jeho publikačná činnosť zahŕňa viac ako 150 odborných textov v medzinárodných aj domácich odborných publikáciách a periodikách. 18. februára 2020 prezidentka SR Zuzana Čaputová vymenovala Michala Murina do funkcie rektora Akadémie umení v Banskej Bystrici.

Aká je vaša vízia, s ktorou prichádzate na Akadémiu umení ako rektor?

Na Akadémiu umení, na Fakultu výtvarných umení som prišiel v roku 2004. Dovtedy som viedol činnosť troch rôznych galérií, ako súčasť marketingu, v rámci jednej bankovej a sporiteľnickej inštitúcie. Na AU som bol spolu asi 10 rokov prodekanom pre vedu, výskum a umeleckú činnosť. Nejaký čas aj predsedom senátu FVU. Inicioval som rozsiahly sedem rokov trvajúci festival Digi - VAF(Ex), ktorého súčasťou bolo cca 100 podujatí, workshopov, konferencií, vrátane vytvorenia web stránky <http://idm.aku.sk>. Táto verejná webová stránka je v súčasnosti 10 rokov fungujúci databázový archív študentských prác (pozrite si ju) a obsahu 2000 diel študentov, čo je svojim spôsobom unikátne.

Po zvolení za rektora (17. 12. 2019) nastalo dvojmesačné obdobie, počas ktorého som intenzívne premýšľal, ako by mali vyzeráť zmeny a čo by som mal umožniť v procesoch, aby to pomohlo celej AU. Z fakultnej optiky som sa začal pozeráť na akadémiu ako celok. V roku 2010 bol na AU medzinárodný audit (Európska komisia), ktorý konštatoval, že taká kombinácia fakúlt, aká je na AU, je neobvyklá a jedinečná. Preto sa pokúsim počas svojho mandátu toto tvrdenie potvrdiť hlavne medzifakultnou spoluprácou. Inicioval som vznik grantovej schémy na podporu medzifakultných pedagogických a študentských projektov a grantovú schému na podporu umeleckej a vedeckej činnosti s vysokou pridanou hodnotou. Vznikol vizuál akadémie (dizajn manuál), ktorý je jednotiacim prvkom nových procesov. Aplikácia pre mobilné telefóny pripravená pre študentov a zamestnancov školy by sa mala stať obľúbenou platformou pre informačný tok medzi nami. Informácie o aktivitách, podujatiach, úspechoch, prezentáciách našich študentov, absolventov a pedagógov budú >>

databázou – archívom, ale aj nastaveným zrkadlom. Zintenzívime prezentovanie fakúlt a akadémie na sociálnych sieťach. Zaviedli sme elektronické kľúče na otváranie vybraných vstupov (FDU) pomocou elektronických kariet, čo je krok k tomu, aby sme neskôr otvárali dvere mobilom – doslova aj obrazne. Niekomu sa to zdá ako sci-fi, niektorí naši pedagógovia, ktorí chodievajú na stáże do zahraničia, to vnímajú ako bežnú vec. Na tomto meste nehovorím o technických riešeniach, ktoré bolo potrebné zabezpečiť v minulom letnom semestri na zabezpečenie vyučovania a záverečného hodnotenia študentov. Tento krátky úvod som potreboval urobiť, aby som mohol odpovedať na vašu otázku aká je moja vízia. Chceme, aby sa naša akadémia stala sebavedomá, moderná a ambiciózna. K tomu ale potrebujem drobné, väčšie a v súvislosti s akreditáciou aj pragmatické, konkrétne a viditeľné zmeny. Verím, že takéto zmeny dovedú do akadémie nových uchádzačov, ktorým vytvoríme kreatívne prostredie.

V mnohých smeroch v školstve sa hovorí o inovácii. Čo tento pojem znamená pre vás?

Inováciu mám v DNA, ako sa hovorí. Môj otec už koncom šesťdesiatych rokov zavádzal na Slovensku počítačové spracovanie ekonomických dát. O 25 rokov neskôr som začal používať počítač vo svojich dielach. Vyučujem implementovanie nových a digitálnych médií v umení (nielen vo výtvarnom). Slovo inovatívne počúvam už 40 rokov, takže som rezervovaný. Skôr by som povedal, že chcem otvoriť možnosť zaujímavým kombináciám s významným a podnetným výsledkom, jedným slovom umožniť evolúciu. Keď si pozorne prečítate materiály akreditačnej agentúry, tak práve tento princíp je tam zakódovaný, ale samotné slovo evolúcia nie, čo je správne.

Vysoké školy na Slovensku sa pripravujú k akreditácii. Aké sú postupy, smerovania, kroky v akreditačnom procese na AU?

Akreditačné štandardy platia od 1. 9. 2020. Funkcionári školy mali možnosť absolvovať prvé prednášky Akreditačnej agentúry už v novembri 2019. V súčasnosti sa dolaďuje metodika vyhodnocovania štandardov. Materiály zdefinujú naše povinnosti a každý by si ich mal preštudovať, aby

sa nepodložené výmysly o našej realite neprezentovali ako fakty. Pred letom sme s prorektormi urobili prvé stretnutie so zástupcami fakulty (FDU) a budeme pokračovať na ďalších fakultách v októbri. Teraz formulujeme dlhodobý zámer rozvoja Akadémie umení na roky 2021 – 2026. Už tento materiál bude obsahovať základné kontúry zodpovedajúce novej akreditácii. Vytvoríme pracovné skupiny, prejdeme lektorskou fázou a následne diskusiami s funkcionármi fakúlt. Prechod akreditáciou v roku 2022 je druhou najdôležitejšou vecou v histórii Akadémie umení, ak povieme, že prvou najdôležitejšou bol jej vznik.

Niekoľko dní po vašom nástupe do funkcie rektora Akadémie umení došlo k vyhláseniu mimoriadnej situácie.

I napriek tomu sa vám už podarilo naplniť niektoré stratégie.

Po troch týždňoch vo funkcii som musel rýchle zareagovať a zrušili sme prezenčné vyučovanie. Administratíva AU však pracovala, aj keď v neštandardnom režime. Robili sa prevažne rekonštrukčné práce, optimalizovali sa personálne otázky administratívy, posilnili sme právne zázemie s novou advokátskou kanceláriou, zdefinovali sme krátkodobé a strednodobé priority, aby po ich naplnení boli viditeľné výsledky a tie mali priamy dopad na aktivizáciu pracovného prostredia. Mali by byť príslubom, že sa buduje základňa, na ktorej potom budeme budovať. Po tomto zastabilizovaní, efektívizácii a optimalizácii sa následne pristúpi k tomu dôležitejšiemu: ako si predstavujeme našu univerzitu po akreditácii, v roku 2030 resp. 2040, ako si nastavíme mechanizmy flexibility. Práve preto som zostavil tím prorektorov z mladšej generácie, aby mali vzťah k akadémii v jej historickom, ale aj vizionárskom kontexte.

Počas svojho aktívneho umeleckého a pedagogického pôsobenia ste mali možnosť stretnúť sa a pracovať na mnohých projektoch, procesoch vytvárania systémov. Ktoré princípy vedenia, manažovania by ste chceli ako rektor uplatniť?

Z môjho CV vyplýva, že som absolvoval Fakultu riadenia na Vysoké škole ekonomickej v Bratislave. Špecializoval som sa na systémy riadenia, analýzu problémov, ich zdefinovanie a nájdenie riešenia. V praxi som to uplatnil viac-menej v súvislosti s umeleckou

praxou (umelecké projekty, vedenie galérií). V každom prípade problémy zásadne vydiskutujem. Nemám rád, keď sa podsúvajú nekorektné a selektívne informácie s cieľom presadiť „nepravdu“, „neobjektivitu“.

Keď pracujem na nejakom probléme s konkrétnym prorektorom, o fázach procesu aj o výslednom riešení vedia aj všetci ďalší prorektori, pretože tí to komunikujú ďalej na fakulty. Dôležitá je spolupráca s dekanmi, ktorí riešia v zmysle svojich kompetencií praktické napĺňanie „vytváraných“ povinností. Rozhodne by pomohlo, keby sme poznali aj názory študentov, keby k študentskej ankete pristupovali konštruktívne a keby si študenti vytvorili svoj model študentskej rady. V mobilnej aplikácii AU bude možnosť položiť konkrétne otázky na vedenie AU. Toto je praktická, konkrétna a pragmatická stránka metód riadenia. V neposlednom rade je ďalším princípom riadenia aj informovanosť. Veľa informácií si študenti nájdu vo svojich mailových boxoch (list rektora, smernice o COVID-19). Podstatný sumár udalostí, zmien, iniciatív, projektových výziev a pod. budeme prezentovať prostredníctvom časopisu ART3, ktorý budeme v pdf zasielať študentom a pedagógom. Mohol by som pokračovať, ale oveľa dôležitejšie je, aby si čitatelia ART3 prečítali o konkrétnych procesoch v ďalších rozhovoroch s prorektormi a v príspevkoch aktuálneho vydania ART3.

Všetkým kolegom a študentom prajem príjemný začiatok akademického roka. Jeho otvorenie sme realizovali formou videodokumentu, aby sme neprispievali k možnému šíreniu nákazy COVID-19. Sme pripravení realizovať vyučovanie prezenčne, ale zároveň sú pripravené spôsoby, ako už po niekoľkých týždňoch prejsť na hybridnú formu vyučovania – kedy prednášky s veľkým počtom poslucháčov budú prebiehať dištančne, s možnosťou vytvorenia záznamov prednášok pre budúce potreby. Niektoré pedagogické vedenie vyžaduje osobný kontakt, a tak malým skupinám umožníme využívať na pedagogický proces zázemie fakúlt. Verím, že akýkoľvek variant pedagogického procesu dokážeme zvládnuť.

Mgr. art.

BARBORA ŠPÁNIKOVÁ

ArtD.

prorektorka pre intrainštitucionálnu spoluprácu, publicitu a vonkajšie vzťahy Akadémie umení v Banskej Bystrici.

Umenie nesie v sebe podstatu potreby komunikácie ako formy, ktorá je nevyhnutná práve pre všetky formy umenia. Akadémia umení predstavuje možnosti využitia obrovského potenciálu mnohých foriem umenia, ktoré prebývajú pod fakultnými strechami Akadémie umení.

V pozícii prorektorky by som rada naplnila vízie, ktoré by v žiadnom prípade nemali byť v rozpore s morálkou, etikou, mali by predstavovať plnohodnotné a naplnené formy pozitívnej prezentácie školy ako silnej, pevnej inštitúcie. Inštitúcie, ktorá sa v každom prípade, v každom dni, v každom okamihu, v každej kultúrno-spoločenskej situácii môže oprieť predovšetkým o kvalitu, profesionalitu a vzdelanosť našich študentov a v neposlednej rade o pedagogickú kvalitu našich pedagógov či odbornosť zamestnancov. Osobne preferujem otvorenosť, promptnosť, profesionalitu a predovšetkým „DPH života“ – ľudskosť. Od začiatku, pri prvom – paradoxne online – stretnutí rektora s prorektormi mi bola blízka filozofia vedenia, ktorú rektor Akadémie umení prof. MgA. Ing. Michal Murin, ArtD. predstavil. Spočiatku som

sa mierne obávala zodpovednosti, ktorá s uvedenou pozíciou a hlavne v období bližšie sa akreditácie prichádza. Postupne som však pochopila stratégiu vedenia Akadémie umení.

Prorektori za jednotlivé oblasti nastávajú a realizujú svoje kompetencie, ktoré vychádzajú predovšetkým zo základných štandardov rozvoja kvalitného, moderného a inovačného vzdelávania v Európe. Kompetencie jednotlivých prorektorov nie sú uzavreté, naopak často pri realizácii konkrétnych úloh dochádza k momentom prepojenia delegovaných právomocí. Stratégie sa tak obohacujú o vedomosti, skúsenosti ostatných a žiaden z prorektorov neostáva v neistote či obavách o zvládnutie nastavenia svojej stratégie. Ako prorektorka pre intrainštitucionálnu spoluprácu, publicitu a vonkajšie vzťahy Akadémie umení v Banskej Bystrici si plne uvedomujem potrebu zainteresovanosti všetkých zložiek akadémie, nevyhnutnosť silnej podpory zo strany fakúlt, nastavenia korektných, pevných a nezaťažených vzťahov. Budem rada, ak sa nám na akadémii podarí vytvoriť pozitívne prostredie, plné tvorivých aktivít smerujúcich

skutočne k rozvoju kvality vzdelania na Akadémii umení. Viem, že každý zamestnanec Akadémie umení, každý študent je bunkou, ktorá tvorí celok. Uvedomujem si aj skutočnosť podpory, neustáleho záujmu o „akademický život“ na všetkých našich fakultách. Som si vedomá, že všetci študenti si zaslúžia propagáciu svojho profilu, ktorý vzniká pod značkou našej akadémie. Preto máme v pláne podporiť a vyprofilovať PR managmet Akadémie umení smerom do externého prostredia. V oblasti sociálnych médií nastaviť marketing sociálnych médií s dôrazom na upevnenie postavenia školy, komunikácie s vonkajším a vnútorným prostredím, pomocou digitálnych médií podnecovať používateľov k vedeniu on-line dialógu, účasti, interakcii s prostredím školy a zdieľaniu informácií. Budovať on-line komunity a siete prostredníctvom kľúčových platforiem sociálnych médií: oficiálne sociálne siete, sociálne spravodajstvo, sociálna komunita. Spustiť, rozširovať, aktualizovať sieť bývalých absolventov Akadémie umení Alumni AU. Zaviesť a realizovať program Alma mater AU – rozvíjanie spolupráce s absolventmi školy (workshopy, semináre, webináre, krátkodobé, dlhodobé projekty). Budovať komunikačnú sieť, rozširovať komunikáciu s najrôznejšími skupinami verejnosti prostredníctvom zvyšovania efektívneho manažmentu informačných zdrojov, riadenia intranetu a internetu, portálov, komunikačných stránok, mobilnej aplikácie a komunikačného potenciálu sociálnych sietí. Nastaviť a realizovať činnosti v oblasti komunikácie s verejnosťou – Public relations smerujúce k vzájomnej spokojnosti, vytváraniu pozitívnych postojov a vzťahov. Rozvíjať činnosti a aktivity so zameraním na vzťahy s tlačou, publicitu školy, vnútornú a vonkajšiu komunikáciu školy. Udržiavať a rozširovať komunikačné partnerstvá s cieľovými skupinami na báze pravidelných osobných stretnutí – creative meeting, friendly meeting. Vnímať prítomnosť interdisciplinarity v umení a využitie jej prítomnosti preniesť do praxe. Vytvoriť najvhodnejšie prostredie a podmienky na realizáciu medzifakultných projektov.

Vízií, ktoré chceme preniesť do reálneho života školy, je mnoho. Ešte viac je hodín, počas ktorých sa plány budú realizovať. Na záver mám iba jednu prosbu pre všetkých. Akadémia umení je pre >>

mňa viac ako škola, je pre mňa cesta, na ktorej som stretla tých najlepších pedagógov, najúčastnejších spolužiakov, kolegov, kamarátov.

Som skutočne šťastná, že môžem na akadémii pokračovať ako človek, ktorý iba s pomocou vás môže naplniť stratégie, vďaka ktorým Akadémia umení prejde procesom akreditácie čo najlepšie a zaslúžene – vďaka FDU, FMU, FVU.

S pozdravom Barbora Špániková

doc. Mgr. art. et Mgr.
PETER ŠPILÁK
PhD., ArtD.

→
**prorektor pre umenie, tvorivú činnosť, habilitačné
a inauguračné konanie Akadémie umení v Banskej Bystrici**

Vážená akademická obec, milí študenti, uplynulý akademický rok 2019/2020, no predovšetkým jeho druhá polovica sa niesla v znamení straty toho, čo je pri práci s umením ako hlavným poslaním našej školy najpodstatnejšie – straty osobného kontaktu. V priebehu niekoľkých dní sa museli zmeniť všetky formy a metódy vyučovania. Osobne si myslím, že išlo o najlepšiu, nikým „neplánovanú“ reformu školstva.“ A naši pedagógovia to zvládli na výbornú, začo im osobne veľmi pekne ďakujem. Hlavným miestom stretávania sa nám stal online priestor, v ktorom síce v súčasnej dobe žijeme svoje každodenné životy, ale až

pri strate možnosti osobne sa stretávať, sme si snáď všetci uvedomili, že toto nie je to, v čom by sme chceli ostať natrvalo žiť. Umenie potrebuje cítiť skutočnú živú emóciu človeka.

Akadémia umení v čase vypuknutia pandémie spôsobenej ochorením COVID-19 čelila ešte aj ďalšej výzve, a tou bola zmena vedenia školy. S novým vedením školy vždy prichádzajú nové výzvy, transformácie a snahy čo najlepšie nadviazať na to, čo tu bolo v minulosti, ale zároveň priniesť niečo nové a atraktívne. Ako nové vedenie sme nemohli hneď nastúpiť na túto

cestu transformácie, no i napriek tomu sme s kolegami intenzívne pracovali a snažili sa pripraviť niektoré nové veci, ktoré verím, že nájdú pozitívnu odozvu u vás všetkých.

Mojím rezortom ako prorektora je doména, pre našu školu najpodstatnejšia, a tou je umenie a tvorivá činnosť a zároveň habilitačné a inauguračné konanie.

Na krátkej ploche tohto článku predstavenie môjho rezortu je veľmi náročné. Hovoriť o víziách, plánoch, všetkých zmenách, ktoré nás čakajú v ďalšom období, by potrebovalo podstatne väčší priestor. Ale aj napriek tomu sa aspoň pokúsím načrtnúť základné východiská. Umelecká a výskumná činnosť patrí k prioritným aktivitám Akadémie umení v Banskej Bystrici a jej výsledky sú dôležitým kritériom hodnotenia jej kvality. Za uplynulé roky AU dostatočne preukázala svoju opodstatnenosť v prostredí vysokoškolského umeleckého vzdelávania na Slovensku. Zaradenie Akadémie umení podľa agentúry UniRank 2020 na 18. miesto najlepších vysokých škôl na Slovensku jasne poukazuje, že univerzita má všetky predpoklady byť kvalitnou vysokou školou nielen v rámci Slovenska, ale aj v priestore stredoeurópskeho vysokoškolského umeleckého vzdelávania. V najbližšom období čakajú všetky vysoké školy na Slovensku procesy, ktoré preveria kvalitu ich poskytovaného vzdelávania. Zadefinovať všetky atribúty majúce vplyv na súčasné poskytované vzdelávanie na AU je veľmi náročné. Z pohľadu Akadémie umení bude mimoriadne dôležité zadefinovať mechanizmy, ktoré budú hodnotiť kvalitu umeleckých a vedeckých výstupov. Predovšetkým pôjde o jasnú identifikáciu umeleckých výstupov pedagógov, interných doktorandov, podujatí a projektov, ktoré spĺňajú medzinárodné kritériá a kvalitu v oblasti umenia a ktoré budú zároveň definovať kredit našej školy. AU od akademického roka 2020/2021 zavádza nové platformy – Fond na podporu ľudských zdrojov – za účelom motivácie k vytváraniu excelentných umeleckých/vedeckých výsledkov. Tento Fond je určený ako pre pedagogických zamestnancov, mladých umelcov z radov doktorandov, tak aj pre študentov. Takáto snaha zavádzať nové podporne a zároveň aj kontrolné aparáty do vnútorného systému školy by mala viesť k trvalému vytváraniu priaznivých

podmienok na podporu umenia, ako aj k zabezpečeniu celého mechanizmu kvality vzdelávania na AU. Ďalšou nemenej dôležitou úlohou, bude zdefinovať samotnú kvalitu poskytovaného umeleckého vzdelávania. Domnievam sa, že budeme musieť podrobiť analýze všetky univerzitou poskytované študijné programy, aby sme vedeli prijať opatrenia na ich skvalitnenie, zatraktívnenie a predovšetkým, ich obsah prepojiť s praxou, ako aj požiadavkami umeleckého či pedagogického „trhu“. Prvým pokusom ponúknuť študentom niečo zaujímavé, je pripravovaná spolupráca medzi FVU a FMU. Veríme, že koncepcia vytvárania rôznych medzifakultných spoluprác, prinesie do vzdelávacieho systému aj umelecky zaujímavé osobnosti, ktoré napomôžu k atraktivite fakultami ponúkaného vzdelávania.

V záujme umeleckého rozvoja školy a šírenia jej umeleckej kvality sa ďalej budeme snažiť hľadať vhodných inštitucionálnych umeleckých partnerov, ktorí by nám o. i. aj mali napomôcť k tomu, aby sme naplnili ten aspekt, ktorý je vo vyspelých školských systémoch najpodstatnejší, a to prepojenie vzdelávania s praxou.

Nápadov, vízií a úloh ako našu alma mater ešte viac zapojiť do európskeho priestoru umeleckého vzdelávania je skutočne mnoho. Verím, že spolu s vami – pedagógmi a študentmi to zvládneme a spoločnou prácou skvalitníme umelecký profil Akadémie umení v Banskej Bystrici.

PaedDr.

PETER VÍTKO

prorektor pre vzdelávaciu činnosť a kvalitu Akadémie umení v Banskej Bystrici, zástupca štatutárneho orgánu Akadémie umení v Banskej Bystrici

Z analýzy vášho životopisu vyplýva, že počas vašej kariéry ste vo významných funkciách pracovali viac ako 14 rokov. Mohli by ste nám prezradiť niečo viac o sebe?

Patrím ku generácii mnohými psychologmi a sociológmi označovanej ako generácia Y. Sú to ľudia, ktorí zažili vznik a transformácie osobných digitálnych počítačov, mobilných telefónov, internetu, ako aj výmenu politických systémov. Do svojho profesijného života som vstupoval na prahu nového milénia a už viac ako 20 rokov pôsobím na Fakulte výtvarných umení ako vysokoškolský pedagóg na katedre Intermédií a digitálnych médií. V dôsledku spletitosti životných osudov, ktoré ovplyvňovali moju cestu, ma moje vedomostné a osobnostné predpoklady a dôvera ľudí nominovali do viacerých významných manažérskych pozícií na Akadémii umení, vrátane pozície prodekanu pre štúdium na Fakulte výtvarných umení v období rokov 2003 – 2008. Neskôr som dve funkčné obdobia zastával pozíciu prorektora pre vzdelávanie, informatizáciu a medzinárodné vzťahy v oblasti vzdelávania (v období rokov 2008 – 2016). V roku 2019 ma Akademický senát AU, po kratšej prestávke, ktorej dominovali

vážne rodinné zmeny, schválil na návrh vtedajšieho rektora prof. PaedDr. MgA. et Mgr. Vojtecha Didiho do pozície prorektora pre vzdelávanie, ktorú som zastával od polovice roku 2019 až do konca februára 2020. Po nástupe nového rektora prof. MgA. Ing. Michala Murina, ArtD., ktorý sa ujal funkcie 20. februára 2020 ma Akademický senát AU 1. 3. 2020 na základe jeho návrhu schválil do pozície prorektora pre vzdelávanie a kvalitu. Bol som pri mnohých významných udalostiach a projektoch, ktoré sú so životom Akadémie umení spojené. Akadémia a jej rektori to nikdy vo svojej histórii nemali jednoduché, vždy to boli existenčné zápasy za zachovanie alebo dobudovanie akadémie a jej troch fakúlt, striedané s krátkymi chvíľami pokoja a zdanlivej stability. Život je ale dynamický a stále sa meniaci proces, pre akadémiu v tomto období prináša nielen nové vedenie, nové vysokoškolské štandardy, ale aj nové výzvy a príležitosti na vlastné zlepšenie.

Aký bol predchádzajúci akademický rok pre vás? Čo vás zaujalo a čo prekvapilo? Okrem štandardných povinností a viac- menej rovnakého priebehu akademického roka, dve skutočnosti vybočili z očakávanej trajektórie.

V zimnom semestri v roku 2019 ma zaujala a inšpirovala realizácia aktivít – kurzov, ktoré sme s vedením fakúlt naplánovali ako súčasť štrukturálnych zmien vzdelávania, zameraných na vzdelávanie prispôbené potrebám študentov. Hlavným cieľom zmien, ktoré majú fakulty realizovať v horizonte rokov 2019 – 2022, je pripraviť flexibilné edukačné prostredie, v ktorom by študenti okrem štandardnej ponuky predmetov fixovanej akreditáciami študijných programov získali nové príležitosti, ktoré by sprostredkovali nový obsah a poznanie v príslušnom odbore. Kurzy využívajú blokovú formu výučby a problémovo a projektovo orientované edukačné metódy. Hlavným cieľom vzdelávacích aktivít je vytvorenie pozitívnej skúsenosti z vysokoškolského vzdelávania pre študentov akadémie. Vedľajším cieľom je motivovať študentov, aby v škole trávili viac času, a to aj mimo hlavných vyučovacích dní (pondelok až streda) a realizovali aj iné ako povinné aktivity. Kurzy boli intenzívne a konali sa v rozsahu cca. 8 – 16 hodín prevažne vo štvrtok a piatok. Účastníci kurzov neboli len z fakulty, ktorá kurz realizovala, ale aj z ostatných fakúlt. Ide teda aj o určitú formu medzifakultnej spolupráce. Lektormi kurzov neboli len pedagógovia zamestnaní na príslušnej fakulte, ale napríklad aj jej absolventi, študenti magisterského a doktorandského stupňa štúdia, zahraniční a slovenskí pedagógovia z partnerských škôl a odborníci z praxe. Kurzy počas pandémie, ktorá AU zasiahla v letnom semestri síce ustali a presunuli sa na neskoršie obdobie, ale počas jedného semestra ma presvedčili, že ide o zaujímavú flexibilnú formu vzdelávania, ktorú je potrebné rozvíjať a podporovať aj do budúcnosti. Verím, že sa do edukačného procesu v akademickom roku 2020/2021 opäť vrátia, alebo že budú existovať v dištančnej podobe, pokiaľ pandémia znemožní ich prezenčnú formu. Keď už spomínam pandémiu, tak bezpochyby to bola udalosť, ktorá ma v marci nemilo prekvapila a v prvom momente ma aj odborne zaskočila. Chvíľu mi trvalo, ako sa k tomu postaviť a aké riešenia a opatrenia navrhnúť. Na jednej strane boli vzdelávacie aktivity, ktoré sa musia realizovať v rámci semestra a v zmysle platných predpisov, na druhej strane to bola ochrana zdravia a bezpečné prostredie pre zamestnancov a študentov. Pandémia Covid-19 je spoločensky vnímaná veľmi

negatívne, lebo priniesla radikálne zásahy do spoločenského a kultúrneho života, má vážne ekonomické dopady a drasticky naruša akékoľvek plánovanie. Akadémiu v letnom semestri zasiahla dosť vážne a ovplyvnila dosť zásadne celý vyučovací a umelecký proces. Mnohé projekty, zahraničné mobility a aktivity pedagógov a študentov do externého prostredia bolo potrebné zrušiť alebo posunúť na iný neskorší termín. Ale nechcel by som sa len negatívne vyjadrovať k tejto udalosti. Z pohľadu akadémie to podľa mňa bola vzácna príležitosť ako na začiatku vážneho procesu, za ktorý nastávajúce nové akreditácie považujem, otestovať systém edukačno-administratívnych procesov na akadémii v neplánovanom slede udalostí a v extrémnej záťaži. Koronavírus oveľa intenzívnejšie zviditeľnil veci, ktoré sú skryté pod povrchom a upozornil na problémy, ktorým sme v minulosti neprikladali až takú dôležitosť. Takisto prinútil akadémiu, jej manažment a pedagógov, hľadať iné spôsoby edukácie ako alternatívy k prezenčným formám výučby. Bez korony by málokto pripustil zmeny v prezenčnej forme vzdelávania, ktorá je dominantná v umeleckom vzdelávaní. Mnohé aktivity sa pre koronu presunuli do virtuálneho prostredia. Študenti a pedagógovia mohli spoznať pozitíva aj úskalia tejto formy. Verím, že kombinácia prezenčných a dištančných foriem edukácie môže byť cestou, akou sa akadémia v budúcnosti môže vydať a realizovať svoje vzdelávacie programy aj v spolupráci s partnermi z iných inštitúcií geograficky vzdialených od akadémie. Uplynulé mesiace podľa mňa boli zdrojom informácií, ku ktorým by sa nedalo len tak ľahko dopracovať. Boli to informácie ako upraviť systém práce, zlepšiť materiálno-technologické vybavenie fakúlt a pedagógov, nastaviť nové kompetencie pre personálne zabezpečenie študijných programov, štandardizovať a optimalizovať niektoré administratívne a riadiace procesy v rámci inštitúcie. Rektor v zmysle svojej vízie plánuje budovať akadémiu ako otvorenú, flexibilnú, vnútorne súdržnú a verejne uznávanú a známu školu. Pandémia naplno preverila flexibilitu tejto inštitúcie.

Aký je váš pohľad na akadémiu a jej budúcnosť?

Samozrejme sa stotožňujem s rektorovou víziou. Vzhľadom na veľkosť

tejto školy je jedinou šancou ako uspieť a presadiť sa, udržať vnútornú súdržnosť školy a pokračovať spoločne v práci. Určite je priestor ako otvoriť komunikáciu a spoluprácu medzi katedrami, fakultami a s externými partnermi. Myslím, že celkové nastavenie školy, ľudské a materiálne zdroje sú dobré. Finančná kondícia síce nie je úplne ideálna a mnohé finančné zdroje sme v tomto roku použili na doriešenie starých restov, ale vytvorili sme podporné mechanizmy, ktoré podľa môjho názoru na akadémii v minulosti chýbali. Ak sa pozerám ako prorektor pre vzdelávanie a kvalitu na akadémii umení ako súčasť slovenského vysokoškolského a európskeho edukačného priestoru, musím povedať, že situácia na Akadémii umení ale aj na iných vysokých školách na Slovensku nie je úplne najpriaznivejšia. Medzinárodné porovnávacie štúdie upozorňujú na výrazné zaostávanie slovenského školstva za priemerom krajín V4 a OECD. Výdavky na výskum a vývoj k pomeru HDP nedosahujú ani len polovicu priemeru výdavkov, ktoré na vzdelávanie vynakladajú iné krajiny EU. Tieto skutočnosti sú len ťažko ovplyvniteľné na úrovni jednotlivých vysokých škôl. Zmeniť sa musí politické nastavenie. Čo ale vysoké školy zmeniť môžu a musia, je skutočnosť, že takmer polovica absolventov vysokých škôl sa uplatňuje mimo odboru, ktorý vyštudovali, čo je vo výraznom kontraste s očakávaniami uchádzačov, z ktorých až 90 percent sa chystá študovať odbor, v ktorom sa plánuje po ukončení školy zamestnať. Toto je podľa mňa výzva, na ktorú bude musieť aj akadémia nájsť vlastné riešenie.

Ako akadémiu ovplyvní budúca akreditácia?

Verím, že každý pracovník tejto školy si uvedomuje dôležitosť, závažnosť a vlastnú mieru zodpovednosti za výsledok, ktorý vznikne v nadchádzajúcom procese akreditácie. Predseda SAAVŠ prof. Robert Redhammer označil novú podobu akreditácií za druhú najväčšiu zmenu vo vysokom školstve za posledných 25 rokov. Považuje zlepšovanie vysokých škôl za kontinuálny permanentný proces v mnohých jeho oblastiach rozložený na dekádu implementácie. Ja verím, že AU ako najmenšia verejná vysoká škola, má oproti svojim väčším partnerom šancu požadované úpravy vlastnej činnosti vykonať rýchlo a relatívne bezbolestne, na druhej

strane akadémii chýba robustnosť veľkých vysokých škôl a aj malý problém jedného študijného programu môže globálne zasiahnuť celú univerzitu. Vytváranie konzorcií s inými vysokými školami alebo profesijnými organizáciami, zdieľanie ľudských zdrojov, nápadov a myšlienok môže byť cestou ako zvýšiť odolnosť voči prichádzajúcim problémom. Verím, že nové akreditácie budú mať pozitívny dopad na vysoké školy a inšpirujú alebo prinútiť ich zvýšiť svoju aktivitu a snahu o poskytovanie relevantného vzdelávania, ktorého obsah bude mať zmysel pre mladých ľudí a ich profesijný život.

Aké sú teda z vášho pohľadu hlavné úlohy, ktorým by sa Akadémia umení mala v najbližšom období venovať?

Určite tých úloh je viacero a v určitých fázach procesu akreditácií alebo života akadémie sa budú objavovať nové a naliehavejšie. V súčasnosti bez nároku na poradie mi napadajú tieto:

- Akadémia by sa mala sústrediť na rozvoj a aktualizáciu študijných programov v zmysle spoločenskej objednávky a vlastného poslania.
- Akadémia by mala permanentne skúmať nové možnosti a príležitosti v oblasti umenia a mala by operatívne integrovať do vzdelávania získané nové poznatky z nezávislého umeleckého a vedeckého výskumu.
- Akadémia by mala zvýšiť a cielene zamerať svoje pôsobenie na poli umenia a kultúry v širšom spoločensko-kultúrnom kontexte, a to najmä prostredníctvom intenzívnejšej medzi-inštitucionálnej spolupráce a práce pre verejnosť.
- Akadémia by mala budovať siete kontaktov a novú kultúru vzťahov a spolupráce a zapájať partnerov nielen do projektov, ale aj do evaluačných procesov, ktoré pomôžu pri zvyšovaní kvality a budovaní kredibility v kontexte medzinárodne uznávaných vysokých škôl.

Mgr. art. Ing.

RICHARD KITKA

ArtD.

prorektor pre rozvoj, projektovú činnosť a informatizáciu

Skúste poodhaliť čo-to z vášho osobného a profesijného súdka: boli ste alebo stále ste prodekanom Fakulty umení TU v Košiciach pre umeleckú činnosť, zahraničné styky a informatiku (od r. 2013)? Poznáme vás ako multimedialného umelca a kurátora, vysokoškolského pedagóga, vediete nezávislé vydavateľstvo aj odborný časopis. Klobúk dolu...

Svoje pôsobenie alebo aktivity nevnímam ako niečo výnimočné, zaujímajú ma súvislosti a „zapájanie obvodov“. Niekedy to môže byť aj riskantné, hlavne ak si človek neuvedomuje, že deň má iba 24 hodín. A potom, mám rád výzvy. Najmä ak sú zmysluplné a ponúkajú priestor pre rôzne, komplexnejšie riešenia. Stáva sa, že zo začiatku vyzerajú celkom nevinne až zbytočne. Platí však, že pri akejkoľvek kreatívnej činnosti sa človek dokáže realizovať a súčasne rozvíjať – niekedy nenápadne – nielen svoje bezprostredné okolie. Je pochopteľné, že pri riadení inštitúcie, akou je vysoká škola umeleckého zamerania, človek naráža často na problémy pragmatického typu, ktoré sú omnoho vypuklejšie. Pritom každá oblasť, ak hovoríme o jej určitom prograse, si dnes vyžaduje aj osobné nasadenie. Ak by som teda mal predbežne zhrnúť aktivity, ktorých som súčasťou už niekoľko

rokov, či už v rámci akademického prostredia, na Fakulte umení Technickej univerzity v Košiciach alebo v rámci autorských umeleckých projektov, ich úspech spočíval nakoniec v tímovej práci a komunikácii. To sa týka nielen spomínaného vydavateľstva Dive Buki a časopisu ENTER - ako série kreatívnych manuálov - ale i plaforiem DIG gallery a MAO, ktoré sú zamerané na oblasť nových médií, respektíve media art. Zároveň, takmer každý z projektov je kompatibilný s umeleckým a edukačným prostredím a má medzinárodný presah. Čo sa týka iniciačnej alebo ideovej roviny umeleckých projektov, to už nie je taká simplictná záležitosť. Kolektívny brainstorming je skvelý, ale v počiatočnom tvorivom procese je niekedy vyslovene nevhodný. Tam už je byť lepšie občas „sám“ aspoň na istý moment – v zmysle koncentrácie a určitej kompaktnosti. Musím povedať, že takýto hybridný postoj ma osobne dosť fascinuje. Nehovoriac o samotnom umení, ktoré akoby súbežne kopíruje aj „vymazáva“ túto nami urýchlenú realitu. Z môjho skromného pohľadu to vyzerá tak, že na dosiahnutie rovnováhy medzi „technickým“ a „duševným“ je potrebné vidieť veci maximálne jednoducho a pozitívne. A to je dnes dosť náročné. Občas sa pýtam, prečo nám obyčajné veci >>

prispievajú také „neobyčajné“ – v tom zmysle, že sú problematické. A pritom niekde človek tuší, že o to, paradoxne, ide. Našťastie, intuícia nás učí aj iným veciam, ako sú excelové tabuľky.

Jednou z vašich priorit ako prorektora pre rozvoj, projektovú činnosť a informatizáciu je zavádzanie nových technológií na AU. Znamená to, že škola má v tomto smere medzery alebo ide o štandardný postup? Vôbec, s akými ambíciami ste prevzali funkciu prorektora AU?

Technologické zázemie a aktívna infraštruktúra IT je štandardnou súčasťou každej edukačnej inštitúcie. V prípade banskobystrickej Akadémie umení nebudeme hovoriť ani tak o razantných zmenách v jej celkovej digitálnej infraštruktúre, skôr o renovácii niektorých jej súčastí a postupnom upgrade. Všetci sme súčasťou digitálneho pohybu a virtualizácie, a to sa týka aj našej inštitúcie. V tomto zmysle existuje viacero zaujímavých a konkrétnych príkladov, najmä v zahraničí, ktorými sa vieme priamo inšpirovať a ktoré by sme dokázali postupne implementovať aj v štruktúre akadémie – nielen v edukačnom a vnútroorganizačnom procese, ale aj smerom k externému prostrediu. Myslím tým napríklad rôzne pokročilejšie softvérové riešenia, ktoré, samozrejme, predpokladajú určité hardvérové zázemie. Podstatou je vždy efektívnosť komunikácie, rôzne sú iba interfejsy. Žijeme v dobe „big data“ a „internetu vecí“. A skôr či neskôr sa tým budeme musieť hlbšie zaoberať. V čase korona-krízy si väčšina pedagógov mala možnosť uvedomiť si význam online výučby. Jednoducho, budeme sa musieť s ňou viac stotožniť alebo sa ňou intenzívnejšie zaoberať. Ďalšou vecou je atraktivita a kvalita vzdelávania, vedomostný transfer a uplatnenie absolventa a z toho vyplývajúca konkurencieschopnosť edukačnej inštitúcie ako takej. Bez príslušnej infraštruktúry to dnes vlastne ani nie je možné. Navyše, keďže sme škola umeleckého typu, očakávajú sa od nás aj „originálnejšie“ reakcie. Je skvelé, že tu existuje reálny potenciál aj z pohľadu určitej komplementárnej kooperácie medzi slovenskými vysokými školami, a to v rozširujúcich sa oficiálnych i neformálnych medzinárodných networkoch. Streaming, sharing a real time interakcia sa stali každodennou súčasťou dnešnej aktívnej generácie – hranice

digitálnej a technologickej gramotnosti sa výrazne posunuli. Ide o to, ako sa dokáže akadémia do týchto procesov začleniť a do akej miery bude schopná z týchto nastavení aj profitovať. No v prvom rade pôjde o samotné „mentálne“ nastavenie, napríklad z pohľadu sledovania nových trendov v umeleckých odvetviach. Pojmy ako kreatívny priemysel znejú do istej miery technokraticky, ale treba si uvedomiť, že to je iba dôsledok nevyhnutného a kreatívneho – selektívneho - postojá k informáciám. Našťastie CI ponúka množstvo alternatív a rôznorodé nástroje, ako prakticky a rovnocenne zviditeľniť tiež klasické či tradičné polohy v umení. Odhadujem, že sme kdesi na začiatku týchto procesov. Tolko zatiaľ k ambíciám Akadémie umení, ktoré by sa mali prejavovať v najbližších rokoch.

Aktuálne nás však trápia aj iné veci. Preto z pohľadu vedenia AU: ako ste sa popasovali s koronou?

Myslím si, že túto novú situáciu zvládla Akadémia umení s prehľadom. Implementácia opatrení z pohľadu vedenia akadémie prebieha celkovo bezbolestne, ale je potrebné byť neustále v strehu. Existuje niekoľko scenárov. Samozrejme, bez zvýšeného nasadenia celého ansámblu kolegov by túto situáciu nebolo možné zvládnuť a aj touto cestou sa im chcem poďakovať. Internetový background funguje slušne aj vďaka kolegom z IT sekcie.

Mohli by ste podrobnejšie uviesť, čo sa skrýva za účasťou vás, Mgr. art. Jozefa Suchožu, ArtD. a doktorandky Veroniky Šmírovej v medzinárodnom projekte? - Spomínaný projekt je nadviazaním na naše predošlé umelecké aktivity v rámci platformy DIG v Košiciach. V roku 2017 získali Košice prestížny titul UNESCO – Creative City of Media arts, na ktorom sme participovali spoločne so súčasným rektorom AU Michalom Murinom. Takto sme zároveň zúročili našu viacročnú spoluprácu s významným rakúskym festivalom Ars Electronica. Aktuálne prebiehajúci projekt EMA 2020 má síce omnoho koncíznejšiu mierku, ale svojím zameraním na ekológiu, media art a intermédiá je, myslím, rovnako podnetný. Iniciatíva v pozadí projektu EMA, súvisí na jednej strane s výzvou Interreg SK-HU, ktorej bázu tvorí cezhraničná inštitucionálna spolupráca medzi Slovenskom a Maďarskom, na strane druhej ide o silnejúcu orientáciu na „greenfield“ témy. Stratégie,

ktoré podporujú „zelenú“ interdisciplinaritu v umení sú dosť pestré na to, aby kreatívni ľudia dostali priestor vyjadriť sa v rôznej forme. Koncept EMA 2020 vychádza zo špecifickej kolaborácie umelca a vedca (tzv. art-sci), respektíve odborníka z inej neumeleckej oblasti, čím sa do istej miery redefinuje samotný umelecký výstup a súčasne sa rozširuje pohľad na vybranú tému z vedeckej oblasti. Som veľmi rád, že súčasťou tohto projektu sú aj proaktívni ľudia z Akadémie umení, v tomto prípade kolegovia z fakulty výtvarných umení. Sochár Jozef Suchoža je súčasne členom Art Colony Cered, ktorý je nosným maďarským partnerom projektu, a týmto sa podieľa aj na spoluorganizácii projektu. Asociovaným partnerom je košická fakulta umení, čiže túto príležitosť sme využili aj na posilnenie spolupráce medzi týmito školami. Doktorandka Veronika Šmírová z FVU participuje na projekte zaujímavým umeleckým konceptom, ktorý je postavený na kreatívnej vizualizácii dát, konkrétne na práci s meteorologickými údajmi. Výsledkom projektu je medzinárodné sympóziu v Art Colony Cered (HU) a výstava na veľkorysej ploche DIG gallery v Košiciach. Projekt EMA nie je zďaleka jediným, ktorý podporuje dialóg medzi umením a ekológiou. V našej geografickej zóne je však ojedinelý tím, že počíta rovnako s kreatívnym uchopením technológií.

Podľa našich informácií ste dostali grant z Fondu na podporu umenia na novomediálnu Art-Sci konferenciu. Čomu bude tematicky venovaná, kde a kedy sa uskutoční?

Áno, táto „smart“ konferencia je súčasťou prezentačného formátu Creative Playgrounds, ktorý je predovšetkým o interdisciplinarite v súčasnom umení a o variabilných možnostiach alebo výhodách bezprostrednej konektivity medzi umeleckým a iným – „neumeleckým“ – prostredím. Cieľom je upozorniť na isté súvislosti, ktoré prehliadame alebo na ne jednoducho „neostáva čas“. Na Akadémii umení sa v rámci „kreatívneho ihriska“ stretnú umelci a rôzni experti, aby predstavili svoje koncepcie, portfóliá či existujúce inovatívne projekty. Po predošlých skúsenostiach musím povedať, že tento formát má veľmi pozitívny ohlas nielen v akademickom prostredí a určite je jedným zo šikovných koedukačných nástrojov. Tohtoročné vydanie bude mať ekolo-

gický podtext, a to v širšom zmysle – predstavia sa rôznorodí autori, ktorých záber je individuálny či utopický alebo je viac teoretický a makroskopický. Momentálne hľadáme konkrétny vhodný termín na realizáciu tohtoročného podujatia (október – november 2020), a to najmä z dôvodu uzatvorených hraníc. Je možné, že väčšina zahraničných účastníkov bude prítomná online. Na druhej strane môžeme ukázať, že sme flexibilní a reakcieschopní a vieme plne využiť a otestovať možnosti virtuálneho prostredia.

Slovenská republika bude v roku 2026 hostiť titul Európske hlavné mesto kultúry (EHMK). Za Slovensko sa spolu s ďalšími mestami bude o tento titul uchádzať aj Banská Bystrica, ktorá sa už môže hrdiť titulom Európske hlavné mesto športu 2017. Stali ste sa šéfdramaturgom tohto projektu. Môžete konkretizovať, čo je vaším poslaním?

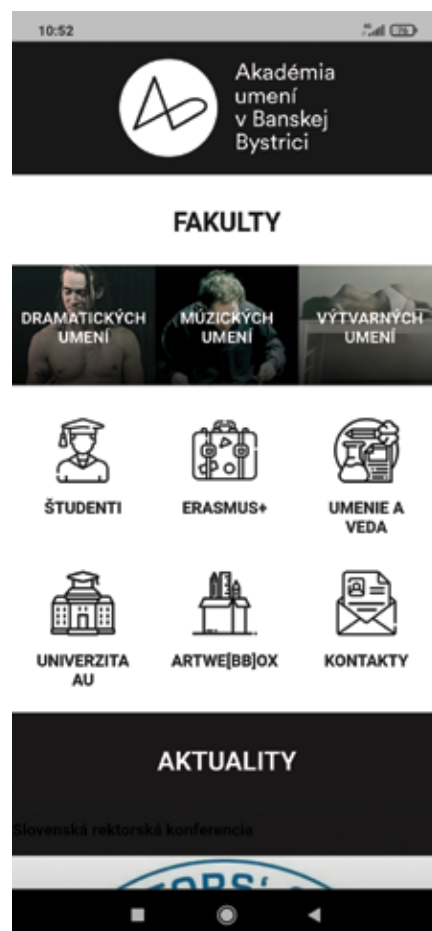
Titul Európske hlavné mesto kultúry je vnímaný ako exkluzívna príležitosť pre jednotlivé mestá, ako sa zviditeľniť na európskej kultúrnej mape. Okrem toho, že mestá dokážu v procese prípravy projektu vyprofilovať segmenty, ktoré ich charakterizujú a identifikujú, dostanú priestor – v následnom 2-ročnom monitorovacom období po podaní prihlášky – na spustenie nimi vybraných akceleračných procesov. Tie môžu mať výrazný impakt na rozvoj širšej kultúrnej infraštruktúry mesta, a to hlavne z pohľadu „mäkkých“ aktivít. Spomedzi slovenských miest majú túto skúsenosť zatiaľ iba Košice, ktoré od roku 2013 prešli celým monitorovacím obdobím. Mojou úlohou v projekte bolo od júna 2020 pripraviť v úzkom tíme odborníkov ideový a projektový zámer ako aj základnú koncepciu projektu. Dobrou správou je, že finalizovaný koncept bol prijatý pozitívne a zároveň bol odsúhlasený vedením mesta. V aktuálne prebiehajúcej fáze pôjde o komplexné

dopracovanie stratégie a vypracovanie materiálov, ktoré mesto prihlasuje do súťaže EHMK už v decembri 2020. V projekte Európske hlavné mesto kultúry budú podstatné tiež konkretizované aktivity zo strany Akadémie umení v Banskej Bystrici. Som presvedčený, že prebiehajúci projekt bude v akejkoľvek forme užitočný aj pre rozvoj našej inštitúcie – a to najmä vytvorením nových príležitostí s možnosťou realizovať ich na európskej úrovni.

Ďakujem vám za rozhovor.

Aj ja ďakujem za príležitosť a želám Akadémii umení a jej zamestnancom a študentom všetko dobré v nadchádzajúcom akademickom roku.

→ JÁN BEŇUŠKA

Vlastná mobilná aplikácia AU

„Škola vo vrecku.“

Informačno-komunikačné zariadenia by mali byť súčasťou bežného života školy. Mali by ponúkať ďalšiu z možností rýchlej, aktuálnej komunikácie v rámci externého či interného prostredia školy.

Práve mobilné aplikácie prinášajú nový rozmer komunikácie, ktorá je založená na on-line prístupe. Ten umožňuje okamžitú reakciu, niekoľkonásobné zrýchlenie presunu informácie a takmer okamžité spojenie s najaktuálnejším dňaním na pôde školy či mimo nej. Dosah informácií, pozvánok na podujatia, koncerty, vernisáže, výstavy, divadelné predstavenia, filmové premiéry, workshopy, konferencie, prebiehajúce študijné procesy. Jednoducho povedané aktuálne dianie v kocke.

Mobilná aplikácia AU znamená ďalší krok smerujúci k skvalitneniu komfortu vzdelávania v strategickej oblasti on-line komunikácie s pedagógmi, študentmi, zamestnancami AU či ľuďmi z externého prostredia (bývalí absolventi atď.).

Bližšie ku všetkým – podperme sa navzájom

Mobilná aplikácia zároveň predstavuje flexibilný prostriedok komunikácie, ktorý môže mať mimoriadne pozitívny vplyv na rozvoj medzifakultných vzťahov predovšetkým v rovine prenosu informácie ku všetkým, ktorí si mobilnú aplikáciu do svojich telefónov zadarmo stiahnu. Prostredníctvom aplikácie budú všetci študenti informovaní o pripravovaných podujatiach na jednotlivých fakultách.

Otvorená komunikácia

Jedna z funkcií mobilnej aplikácie umožní on-line komunikáciu prostredníctvom správ priamo s vedením Akadémie umení.

Študenti či zamestnanci jednotlivých fakúlt môžu aj prostredníctvom aplikácie komunikovať, pýtať sa, zadávať podnety, byť individuálne informovaní, dostávať odpovede na svoje otázky priamo z vedenia Akadémie umení (rektor, prorektor za jednotlivé oblasti).

„Mobilná aplikácia umožňuje reagovať na študentské otázky a tie kľásť priamo na vedenie akadémie. Ide nám o komunikáciu informačných šumov a nejasností, ktoré sa v procesoch zmien vyskytujú častejšie ako obvykle. Zároveň chceme predchádzať šíreniu nezmyselných fám, hoaxov, polopráv a zavádzajúcich informácií, aj týmto spôsobom dávať veci na pravú mieru, aby sme udržiavali takpovediac dýchatelnú atmosféru na akademickej pôde“, uvádza rektor Akadémie umení prof. MgA. Ing. Michal Murin, ArtD.

Info O:)-Apke

Akadémia umení sa spustením vlastnej mobilnej aplikácie zaradi medzi univerzity, ktoré v dnešnej on-line komunikácii používajú mobilnú aplikáciu ako komfortný a bezpečný kanál na prístup do informačných systémov Akadémie umení cez mobilné zariadenia - inteligentné telefóny a tablety s operačným systémom pracujúcim na platformách platformách Android a iOS vo verziách Android verze 9.0, iOS verze 13.5. Mobilná aplikácia AU je urobená na mieru s vlastným logom a značkou pre Akadémiu umení. Kompatibilná s webovými stránkami a plne responzívna -

prispôsobivá v mobile. Prostredníctvom nej môžeme či už študentom alebo zamestnancom, resp. priaznivcom, priateľom školy, bývalým absolventom, atď. posilať notifikačné správy, novinky, akcie, dôležité informácie priamo do mobilu. Správa bude okamžite viditeľná v mobile užívateľov. Študenti či zamestnanci tak nemusia chodiť len na webové stránky školy alebo hľadať inde. Mobilnú aplikáciu si ľudia sťahujú zadarmo cez Google play či App store. „Ide o prvú, úvodnú verziu aplikácie. Budeme sa tešiť na vaše reakcie a prípadné návrhy na jej vylepšenie. Plánovaný je postupný upgrade a integrovanie tejto aplikácie v rámci celkovej digitálnej platformy AU BB“, informuje Mgr. art. Ing. Richard Kitta, ArtD., prorektor pre rozvoj, projektovú činnosť a informatizáciu Akadémie umení v Banskej Bystrici.

- Spustenie mobilnej aplikácie AU je plánované v mesiaci október 2020.
- Všetky informácie týkajúce sa spustenia mobilnej aplikácie budú uverejnené v aktualitách na webovej stránke školy www.aku.sk

→ Mgr. art. BARBORA ŠPÁNIKOVÁ, ArtD.

art3. tvor(i)me všetci

Vážení čitatelia, časopis ART3 by sme radi zaradili medzi silné printové podporné aktivity Public Relations manažmentu Akadémie umení. Radi by sme práve prostredníctvom silnej propagačnej siete budovali značku a pozitívny imidž Akadémie umení smerom k internému aj externému prostrediu. Aj prostredníctvom časopisu ART3 chceme zintenzívniť, posilniť prezentáciu výsledkov, podporných aktivít našich pedagógov, študentov, zamestnancov. Naším zámerom je transformovať časopis ART3 na silnú publikáciu/online publikáciu. Prepojiť obsah časopisu s informačným systémom mesta a regiónu. Zachytiť plošne čo najviac z diania na celej Akadémii umení.

Aby sa nám to podarilo, potrebujeme spoločne s vami zaplniť obsah, zapísať riadky, zachytiť momenty, napísať dojmy. Aj touto cestou by som rada oslovila skutočne všetkých, ktorí sa na svet pozerajú optikou širšieho vnímania. Tí, ktorí sa na svet pozerajú aj očami druhých – pošlite nám tip na príspevok/pošlite nám príspevok.

Poslaním časopisu ART3 je prinášať aktuálne informácie zo života študentov a pedagógov v rôznych oblastiach vyučovacieho procesu a akademického prostredia. Z hľadiska obsahu sa ART3 zaoberá širokým záberom udalostí a javov života Akadémie umení v zastúpení študentov, pedagógov či osobností z externého umeleckého prostredia. Mapuje aktuálne podujatia, koncerty, výstavy, projekty pedagógov a študentov, ako aj reporty z konferencií a festivalov. Časopis by sa mal profilovať ako informačné spektrum aktivít sumárom projektov, aktuálneho diania a informačných správ. Časopis ART3 predstavuje priestor pre profilované informácie zo života Akadémie umení nielen smerom k vnútornému daniu, ale aj z externého prostredia života Akadémie umení.

Prostredníctvom akademického časopisu ART3 prinášame príspevky, v ktorých sa akademická, študentská obec, ale aj ľudia z externého prostredia dozvedajú o aktuálnom dianí z „kuchyne“ rektorátu a zo života všetkých troch fakúlt. ART3 je jeden zo spôsobov, akým chceme a môžeme sprostredkovať informácie, ktoré sa týkajú nás všetkých – našej Akadémie umení.

Aj týmto spôsobom chceme naštartovať aktívne komunikačné procesy, vyvolať diskusie, zapájať čo najväčší počet študentov a zamestnancov do priameho diania na Akadémii umení. A zároveň to najpodstatnejšie, priblížiť sa skutočnému stavu riešenia problémov, spoločných aktivít, spolupráce a nových impulzov, poukázať na úspechy, nové spolupráce, vychádzajú z podstaty humanitného vedenia – informovať a komunikovať.

Štatút ART3 prešiel v letných mesiacoch zmenami, doplneniami, ktorých cieľom je naštartovať komunikačnú sieť v oblasti riadenia s cieľom zachytenia širokej škály diania v jednotlivých organizačných zložkách Akadémie umení.

V súvislosti s vydávaním nášho akademického časopisu ART3 sme na pôde akadémie vytvorili redakčnú radu, ktorá je zložená z členov jednotlivých fakúlt. Zastúpenie tak v redakcii ART3 majú všetky fakulty. Redakčná rada sa podieľa na tvorbe a vydávaní printového periodika ART3, ktoré sa typologicky radí do skupiny periodík pre špecifické skupiny čitateľov. Zasadnutie redakcie ART3 zvoláva šéfredaktor podľa aktuálnosti a potreby – minimálne však 4-krát ročne pred vydaním jednotlivých čísel. Okrem členov redakcie sa zasadnutia redakcie môžu zúčastniť aj ďalší prizvaní zamestnanci a študenti AU BB. Členom redakcie sa stáva osoba, ktorá nie je členom redakcie v zmysle štatútu na základe písomnej žiadosti doručenej a schválenej redakčnou radou. Písomnú žiadosť môže podať jednotlivec alebo fakulta.

→ AKO SA STAŤ ČLENOM REDAKČNEJ RADY?

Stačí, ak napíšete svoju požiadavku na adresu: art3@aku.sk a my vás budeme kontaktovať.

→ MÁM NÁMET NA PRÍSPEVOK A NIE SOM ČLENOM REDAKČNEJ RADY

Stačí, ak nám napíšete na adresu art3@aku.sk alebo kontaktujete koordinátora zo svojej fakulty.

Cieľom uvedených zmien je v najväčšej možnej miere naštartovať kolobeh informácií, ktoré sa vďaka študentom, pedagógom, zamestnancom AU dostanú do časopisu ART3. Práve prostredníctvom redakcie AU chceme centralizovať čo najväčší balík informácií z jednotlivých fakúlt, s ktorými môžeme ďalej pracovať, posúvať ich smerom do externého a interného prostredia. Takto nastavený mechanizmus fungovania časopisu ART3 je súčasťou manažmentu otvorenej komunikácie. Informácie (v podobe príspevkov), ktoré sa vďaka členom redakčnej rady, jej koordinátorom alebo vďaka všetkým prispievateľom dostanú k nám do redakcie, sa automaticky stávajú podkladom, ktorý môžeme ďalej využívať v komunikácii s verejnosťou či samotným prostredím školy a jej jednotlivými organizačnými zložkami. Neustála, plne funkčná aktualizácia informácií, ktoré prúdia na jednotlivých fakultách, vedie k úspešnému riadenému komunikačnému prostriedku, ktorý sa v public relations AU považuje za prioritu.

Samozrejme nie je možné, ani pri najlepšej vôli, zachytiť všetky udalosti, ktoré sa odohrávajú na jednotlivých organizačných častiach AU (rektorát, FMU, FDU, FVU, knižnica AU, internát AU) vrátane externého prostredia. I napriek tomu je našim cieľom dostať a spracovať čo najviac informácií z diania na Akadémii umení – práve prostredníctvom nás všetkých.

Členovia redakčnej rady:

Mgr. Ján Beňuška
– Šéfredaktor
Mgr. art. Patrik Ševčík, ArtD. / FVU
– Zástupca šéfredaktora
Mgr. art. Filip Jurkovič, ArtD. / FVU
– Koordinátor FVU
PhDr. Alena Vrbanová, PhD. / FVU
Gabriela Birosová / FVU
Dominika Kolačková / FVU
PhDr. Mária Glocková, PhD. / FMU
– Koordinátorka FMU
Mgr. art. Andrej Sontág, ArtD. / FMU
Jana Bystrianska / FMU
Mgr. art. Janka Ovšonková / FDU
– Koordinátorka FDU
Mgr. art. Richard Sanitra, ArtD. / FDU
Mgr. art. Petra Kovalčíková / FDU
Zuzana Ogurčáková / FDU
Nikola Kočíšová / FDU
Ing. Ivana Badinská / Knižnica AU

Prispievatelia

Do akademického časopisu môžu prispievať všetci študenti, pedagógovia, zamestnanci, či dokonca ľudia z externého prostredia. Príspevky môžu byť zaslané buď priamo na adresu redakcie AU (art3@aku.sk) alebo prostredníctvom koordinátorov za jednotlivé fakulty. Koordinátori na fakultách si svoju stratégiu získavania príspevkov riadia sami. Je dôležité podotknúť, že informácie v podobe príspevkov nevyhnutne potrebujeme na ďalší rozvoj public komunikácie, promo aktivít a zverejňovanie akademického života Akadémie umení v BB.

Prispievatelia posielajú upravené príspevky po formálnej stránke podľa pokynov redakcie na príjem príspevkov (text, fotodokumentácia, link na video – ktorý sa bude dať cez QR kód implementovať do textu) a na webovom sídle časopisu ART3. Prispievateľ zaslaním príspevku a odovzdaním príspevku preberá zodpovednosť za to, že uverejnením príspevku nedôjde k porušeniu platných právnych predpisov, predovšetkým z oblasti autorského práva. Prispievatelia môžu príspevky zasielať v požadovanej forme na e-mailovú adresu art3@aku.sk. Termín uzávierky prijímania príspevkov do čísla časopisu ART3 je stanovený redakciou a vždy včas zverejnený spoločne s výzvou na zasielanie príspevkov na webovom sídle ART3.

Nakoľko časopis ART3 ma pridelené ISBN, prispievatelia si môžu príspevkov v časopise ART3 vykázať ako publikačnú činnosť. Je však vždy potrebné uviesť celé meno autora príspevku.

Dôležité

- art3@aku.sk
- Bližšie info www.aku.sk/ART3

→ Mgr. art. BARBORA ŠPÁNIKOVÁ, ArtD.,
prorektorka pre intrainštitucionálnu spoluprácu,
publicitu a vonkajšie vzťahy AU

Fond na podporu tvorivej, publikačnej, pedagogickej činnosti pedagógov a študentov AU

Blížiaci sa akreditačný proces sa vyznačuje krokmi, ktoré majú vplyv na rozvoj kvality vzdelávania. Strategické oblasti rozvoja vyžadujú predovšetkým zavedenie nových procesov, ktoré svojou existenciou, realizáciou podporujú kvalitu vzdelávania.

→ AU / Grantový systém Akadémie umení

Jedným z majoritných procesov zameraných na rozvoj kvality vzdelávania na Akadémii umení je vznik nového podporného **Grantového systému Akadémie umení**.

Podpora musí byť zameraná na študentov a zamestnancov, ktorí svoje aktivity, projekty, vízie smerujú k celkovému kvalitatívnemu rastu školy, a to bez rozdielu fakúlt.

Preto je dôležité z hľadiska managementu akadémie vybrať najvýznamnejšie projekty en block.

Grantový systém, ako podporný model aktivít, ktorý disponuje schváleným objemom peňazí určených na podporu študentov, pedagógov a zamestnancov Akadémie umení Banská Bystrica. Poslaním vnútorného grantového systému AU je podporovať a stimulovať potenciál tvorivých študentov, dokto-

randov, pedagogických zamestnancov. Prostredníctvom Vnútorného grantového systému by sme chceli vytvárať podmienky pre vznik a realizáciu nových projektov, ktoré by mali mať nielen regionálny, ale aj medzinárodný dosah. Podporovať prezentáciu originálnych výsledkov práce na významných, renomovaných umeleckých, vedeckých fórach a renomovaných periodikách, podporovať samostatnú prípravu, tvorbu a realizáciu vlastných umeleckých, vedeckých, vzdelávacích projektov, medzifakultných projektov. Podľa slov pána rektora Akadémie umení má projekt zriadenia uvedeného mechanizmu slúžiť na podporu takých projektov, ktoré sa po realizácii zaradia do portfólia školy pre potreby vykazovania najvyššej úrovne garantov v študijnom odbore UMENIE. Je dôležité upozorniť, že staré delenie na výtvarné, hudobné, dramatické a filmové sa rekódovalo a ministerstvo eviduje už len jeden strešný a spoločný názov UMENIE.

Našou snahou je vytvoriť efektívne grantové prostredie na pôde Akadémie umení, ktoré sa stane jedným z tradičných podporných buniek Akadémie umení.

Od akademického roka 2020/2021 Akadémia umení spúšťa nový podporný mechanizmus pre pedagógov a študentov AU, ktorý je zameraný predovšetkým na podporu tvorivej, publikačnej, pedagogickej činnosti.

→ AU / Programy podpory

Pedagógovia a študenti budú mať možnosť získať finančné prostriedky na svoje umelecké a vedecké aktivity.

Fond na podporu tvorivej, publikačnej, pedagogickej činnosti pedagógov a študentov AU podporuje 3 typy programov:

o1 Program pre pedagógov AU podporujúcich rozvoj AU svojou vlastnou umeleckou, vedeckou a pedagogickou činnosťou,

o2 Program intra-inštitucionálnej spolupráce, študentských a edukačných aktivít medzi fakultami AU,

o3 Program podpory habilitačného a inauguračného konania.

Na návrh grantovej komisie z jednotlivých programov fondu z podnetu pedagogickej, študentskej obce môže byť jednotlivcovi alebo kolektívu pridelené mimoriadne štipendium za obzvlášť významné výstupy v oblasti umeleckej, publikačnej, pedagogickej a vedeckovýskumnej činnosti.

Riešitelia budú svoje projekty predkladať v písomnej a elektronickej podobe vo formáte PDF na sekretariát prorektora pre umenie, kde budú zaregistrované. Žiadateľ o projektovú podporu vyplní formulár zverejnený na webových stránkach AU a príslušných fakultách. Vyplnený formulár – prihlášku odošle elektronicky a zároveň v písomnej podobe doručí na príslušné oddelenie rektorátu. Návrh projektu sa predkladá ako vyplnený a vlastným podpisom podpísaný formulár.

Projekty v jednotlivých Programoch bude hodnotiť odborná komisia.

V prípade programu o1 budú uprednostňované excelentné projekty na významnej medzinárodnej úrovni.

V prípade programu o2 ide o podporu

projektov medzifakultných kreatívnych spoluprác. Program o3 sa sústreďuje na podporu významných medzinárodných výstupov špičkovej úrovne, ktorým sa podporuje odborný rast pedagógov. Výsledky hodnotenia zaznamená predseda hodnotiacej komisie alebo ním poverený člen komisie prostredníctvom webového portálu Akadémie umení. Zavedenie fondu do „života školy“, by malo viesť k vytváraniu priaznivých podmienok na podporu širokého spektra tvorivých aktivít, ako aj k celkovému rastu kvality vzdelávania na AU.

„Tento spôsob podpory cez FOND AU je pilotný, v prípade, že sa nenaplnia jeho ciele, projekt bude prehodnotený a dôjde k novému nastaveniu jeho logiky. Avšak od podpory v uvedených oblastiach vedenie nemá v úmysle upustiť (prípadná zmena podpory do budúcnosti je vyhradená). Všetko závisí od nastavenia a funkčnosti mechanizmov účastných na grantovom systéme Akadémie umení,“ doplní rektor Akadémie umení prof. MgA. Ing. Michal Murin, ArtD.

→ AU / Info Grantový systém

- Spustenie Grantového systému Akadémie umení je plánované od októbra 2020.

- Všetky potrebné informácie budú zverejnené na webovej stránke Akadémie umení www.aku.sk.

V prípade akýchkoľvek informácií súvisiacich s Fondom na podporu tvorivej, publikačnej, pedagogickej činnosti pedagógov a študentov AU nás neváhajte kontaktovať. Na vaše otázky, námety, radi odpovedia prorektori Mgr. art. Barbora Špániková, ArtD. a doc. Mgr. art. et Mgr. Peter Špilák, PhD., ArtD.

→ Kontakt Fond AU:

048/4320115, m.holecyova@aku.sk.

→ Mgr. art. BARBORA ŠPÁNIKOVÁ, ArtD.

prorektorka pre intrainštitucionálnu spoluprácu, publicitu a vonkajšie vzťahy AU v Banskej Bystrici

Spolupráca mesta a univerzít neustále napreduje

Symbióza mesta a univerzít by mala byť bežnou súčasťou života samosprávy.

Banskej Bystrici sa to vďaka kvalitnej spolupráci s Univerzitou Mateja Bela, Akadémiou umení či Fakultou zdravotníctva Slovenskej zdravotníckej univerzity dlhodobo darí naplňať. Na júlovom zasadnutí primátora a Univerzitnej rady všetci zúčastnení deklarovali, že priestor na nové spoločné aktivity je naďalej široký.

„Bol by som rád, keby spolupráca medzi školami a mestom fungovala aj naďalej. Vedecká obec a študenti nám pomôžu nielen s organizáciou najväčšieho Európskeho mládežníckeho olympijského festivalu EYOF 2022, ale aj pri spracovaní výzvy na získanie titulu Európske hlavné mesto kultúry 2026, o ktorý sa chceme uchádzať. Som vďačný, že v Banskej Bystrici máme kapacity z vedeckého a umeleckého sveta, aj vďaka ktorým môžeme naše mesto posúvať dopredu,“ povedal na úvod zasadnutia Univerzitnej rady primátor Ján Nosko.

Na stretnutí členovia rady zhodnotili doterajšiu i plánovanú spoluprácu s mestom. Samospráva s UMB o. i., aktivovala vzťahy v oblasti smart riešení a komunikáciu s Odborom rozvojových aktivít mesta. Aj podpisom Memoranda o spolupráci a podpore podujatia EYOF 2022 deklarovala Univerzita Mateja Bela svoju plnú súčinnosť. „Sme pripravení ponúknuť pomoc v rámci ubytovacej infraštruktúry. Zároveň sme sa zaviazali, že budeme spolupracovať nielen na poli organizačnom, ale aj vedeckom. Identifikovanie a spracovanie určitých ekonomických a širších aspektov je veľmi dôležité nielen v kontexte samotného podujatia, ale aj

v kontexte samosprávy ako takej. Mesto bude môcť do budúcnosti využívať výsledky v rámci efektívnejších rokovaní a argumentovania v prospech organizovania takéhoto podujatia,“ uviedol rektor Univerzity Mateja Bela Vladimír Hladlovský.

EYOF 2022 príležitosťou aj pre študentov AU

Kreatívni umelci z Akadémie umení okrem výstav svojich prác v rôznych mestských priestoroch častokrát pomáhajú pri organizovaní kultúrnych a spoločenských podujatí, nakrúcaní videí atď. „Som rád, že sme mohli byť nápomocní a akceptovali ste delegovaného kolegu, ktorý sa postará o hlavnú dramaturgiu pri spracovaní žiadosti o tento titul. Priestor vidím aj pri organizácii EYOF-u, v rámci ktorého by mohli byť naši študenti súčinní pri kreovaní kultúrneho programu,“ doplnil rektor Akadémie umení v Banskej Bystrici Michal Murin.

Pomocnú ruku počas EYOF-u priloží aj Fakulta zdravotníctva Slovenskej zdravotníckej univerzity, ktorá má sídlo v Banskej Bystrici. Podľa dekanke Beaty Frčovej sú študenti pripravení pomôcť so zdravotníckymi službami ako záchranári či sestry. „Som presvedčená,

že budú platnými členmi tímov EYOF-u a budú to robiť veľmi radi. Fyzioterapia je zaujímavá, vidíme aj priestor pre vedeckú implementáciu a vieme si predstaviť projekty, ktoré by mohli pomôcť mestu aj fakulte. Študenti prišli aj s nápadom vytvoriť náučné slučky, ktoré by sa mohli vysielat' v MHD a poukazovať na sedenie či státie počas cestovania,“ informovala dekanke Fakulty SZU Beata Frčová.

V závere stretnutia hostia diskutovali o mimoriadnom koronavírusovom období, ktoré sa dotklo nielen miestnej samosprávy, ale predovšetkým aj študentov a univerzít. Všetci sa zhodli na tom, že jednotlivé kroky neboli zo strany štátu centrálné koordinované. Šéfovia univerzít si preto vypracúvajú vlastné karanténne postupy, aby sa vedeli pripraviť na nový akademický rok. Napríklad na UMB nastúpilo od septembra 2 600 študentov. Podľa zúčastnených je najvyšší čas, aj spolu s BBSK, uvažovať o zriadení karanténneho centra pre prípad, že sa v niektorom zo študentských domovov vyskytne prípad nákazy.
→ Mgr. ZDENKA MARHEFKOVÁ, PhD.

SOS KULTÚRA

SOS KULTÚRA, aj Bystrica je pri tebe

Študenti Akadémie umení v Banskej Bystrici nadviazali na projekt Achtung Roberta Slimáka a Daniela Horňáka. Kumulácia problémov na výtvarnej scéne vyústila do nápisu volania o pomoc, ktorý v kontexte dnešných súvislostí priamo odkazuje na nutnosť ich riešenia. Svetelná mobilná inštalácia nás tak inšpirovala, ako aj upriamila pozornosť na medzery výtvarnej scény, ktorou Banská Bystrica rozhodne nie je, kým tu je táto akademická pôda. Po Bratislavskej električke (4. 10. 2020) bola fotografia mladých výtvarníkov medzičlánkom pred Košickou akciou (9. 10. 2020). Vznikla tak medzifakultná spolupráca, ktorá, veríme, nie je len ojedinelou lastovičkou, ale predzvesťou intenzívnejšej spolupráce študentov všetkých fakúlt i katedier.

Za akciou stoja Dominika Kolačková a Gabriela Birošová. Participovali: Miloš Mozdík, Natália Marcineková, Lukáš Frankovič, Alžbeta Mandúchová, Lucia Večerná, Tereza Mazúrová, Jakub Mlynarčík, Zuzana Chovančíková, Matúš Polonec, Veronika Šmírová a Martin Bízik.

→ DOMINIKA KOLAČKOVSKÁ,
GABRIELA BIROŠOVÁ

Foto: GABRIELA BIROŠOVÁ

Medzi 54 vymenovanými vysokoškolskými profesormi aj Viktória Herencsár

Prezidentka Zuzana Čaputová vymenovala 14. júla 2020 v historickej budove NR SR v Bratislave 54 nových vysokoškolských profesoriek a profesorov.

V príhovore pred nimi uviedla, že povolanie učiteľa, ani povolanie vysokoškolského pedagóga, nie je ľahké, ak sa vykonáva ako bytostné povolanie. „Ak chceme, aby sme z našej mladej vysokoškolskej generácie dostali to najlepšie, čo v nej je, vaše nároky na ňu musia byť tie najvyššie. Pretože tituly z našich univerzít platia v celej Európe, aj profil absolventa našej vysokej školy musí mať parametre európskeho štandardu. Keďže v tejto oblasti majú vysoké školy veľkú autonómiu, práve vy môžete byť zodpovednými strážcami kvality

a posilňovania spoločenského postavenia a prestíže nášho vysokého školstva.“

Podľa prezidentky titul profesor v sebe obsahuje aj tézu, že každý z jeho nositeľov je schopný vedeckého výkonu veľkej hodnoty a takéto výkony naša spoločnosť naliehavo potrebuje, ak máme udržať krok v spolupráci i v konkurencii s medzinárodným prostredím.

Veľká zodpovednosť

„Z vášho nového statusu vyplýva aj veľká zodpovednosť. Od vášho vystupovania smerom dovnútra akademického prostredia, ale aj smerom k verejnosti si sľubujeme, že budete určovať nové, vyššie spoločenské štandardy. Vaše jasné a zásadové postoje privítame nielen pokiaľ pôjde o otázky výchovy a vzdelávania, ale aj pri iných

dôležitých témach verejného života. Vašou úlohou je prispieť k múdrosti spoločnosti. A múdrosť nie je len zhromaždená vedomosť. Je to žité poznanie, ktorého súčasťou je silný hodnotový základ. Lebo vedomosti bez žitých hodnôt sú naničhodné, naopak vzdelanosť založená na hodnotách má byť základom spoločnosti.“

Medzi vymenovanými profesormi a profesorkami bola aj Viktória Herencsár z Katedry orchestrálnych nástrojov FMU AU v Banskej Bystrici (hudobné umenie).

COVID

nás nepoložil

Rok 2020 začal veľmi neštandardne. Celosvetová pandémia Covid-19 sa prevalila aj k nám a od marca prešla Fakulta výtvarných umení na dištančnú formu štúdia. Bola to nová situácia, s ktorou sme sa stretli prvýkrát. Študenti študovali a tvorili doma, administratíva a pedagógovia boli na home office. Napriek zložitej situácii, všetky procesy v škole pokračovali ďalej. Po prvej vlne šoku a lockdownu, sa pedagogickí a nepedagogickí pracovníci vrátili do školy. V čase dištančného vzdelávania nám prázdne budovy bez študentov, dali možnosť začať uskutočňovať procesy rekonštrukcie priestorov dielni a učební, ktoré sa realizujú počas plnej prevádzky len veľmi ťažko.

Od marca sa začala kompletná rekonštrukcia vykurovacieho systému v budove ateliérov FVU. V uvedenej oblasti pomohol fakulte finančne podporený projekt MŠVVaŠ SR, ktorý pripravila kvestorka AU. Fakulta zabezpečila spoluúčasť na projekte vo výške 9 000,- €. Vedeniu fakulty záleží na úsporách v oblasti energií, preto naštartovala prvú etapu úspory elektrických energií výmenou klasického osvetlenia za LED žiarivky, čím sa zlepši osvetlenie ateliérov malby. Do ateliérov malby a sochárstva sa umiestnili infrapanely, ktoré zabezpečia úsporu a komfort pri výučbe

so živými modelmi. Rektorát AU vyšiel v ústrety aj tým, že sme sa pustili do rekonštrukcie kotelne a kúrenia v budove Vilky FVU AU, čo prinesie ďalšie úspory v oblasti spotreby energií. Okrem toho sme zlepšili hygienické podmienky pre študentov a zaviedli sme opatrenia k prevencii COVID-19 zakúpením dávkovačov tekutého mydla, toaletného papiera, dezinfekčných prostriedkov na ruky a papierových utierok do všetkých WC a ateliérov.

Fakulta dlhodobo pociťuje nedostatok priestorov, čo deklaruje v dlhodobom zámere už niekoľko rokov za sebou. Keďže sa nepodarilo začať so stavbou novej budovy, vedenie fakulty sa rozhodlo pristúpiť k delimitácii doterajších priestorov a ich rekonštrukcii. Dosiaľ sa podarilo vybudovať novú serigra-

fickú dielňu s osvitovou jednotkou, vodnou linkou, technicky sa dobudovali grafické dielne, nainštalovali sme nový digester na odsávanie výparov pri leptaní, zrekonštruovali sa priestory pre teoretické učebne a kaviarničku, vybudovala sa nová fotokomora v budove Ďatelinky. Fakulta svojpomocne, prostredníctvom technikov fakulty, zabezpečila vymaľovanie schodiska, miestností a dverí v rekonštruovaných priestoroch.

V pôvodnom priestore suterénu budovy Vilky sa v súčasnosti realizuje adaptácia dielenských a ateliérových priestorov pre katedru IDM. Daný ideový zámer smeruje k vybudovaniu materiálo-technického zázemia pre inováciu vzdelávania a prípravu nového študijného programu.

Fakulta dosiaľ na modernizáciu vynaložila zo svojho rozpočtu na rok 2020 cca 40 000,- €. Asi polovica cca 20 000,- € bola zabezpečená z finančných prostriedkov určených na opatrenia k štrukturálnym zmenám vzdelávania FVU. Na záver tohto reportu len chcem, ako dekan, poďakovať všetkým zainteresovaným pracovníkom, ktorí počas COVID-u a leta pracovali na zverených úlohách.

→ doc. IGOR BENCA, akad. mal.
dekan Fakulty výtvarných umení
foto: IGOR BENCA, PATRIK ŠEVČÍK

Artorium ako reakcia na klimatické zmeny

Jedenásty ročník medzinárodného projektu vysokých škôl ARTORIUM 2020 sa uskutoční 21.–23. októbra bez priamej účasti zahraničných hostí.

Po desaťročnej tradícii môžeme zhodnotiť, že náš festival zaujal miesto nielen na banskobystrickej kultúrnej scéne, ale aj v harmonograme medzinárodných študentských festivalov. Žiaľ, rok 2020, ktorý sa nesie v znamení pandémie nového koronavírusu, poznačil aj náš festivalový program a museli sme upustiť od mnohých sprievodných akcií a podujatí. Napriek tomu by sme chceli zachovať hlavnú myšlienku a tému festivalu, ktorou sa študenti rozhodli reagovať na klimatické zmeny. Motto aktuálneho ročníka znie: **#prirodatonanasnehra**.

Vytvorila sa pracovná skupina s názvom „Eko“, ktorá mala na starosti podchytenie tejto témy od prvotného nápadu po jeho realizáciu, či už išlo o bežný chod festivalu, alebo o jeho hlavný a sprievodný program. Veríme, že aj keď mnoho

vecí nebudeme mať príležitosť predviesť v praxi, ukážeme naše environmentálne cítenie v ďalších ročníkoch. Napriek tomu však súčasťou festivalu bude tzv. SWAP vecí – čiže výmena noseného šatstva, čítaných kníh a rôznych predmetov. Prostredníctvom unikátnych filmových dokumentov a besied s odborníkmi bude 22. a 23. októbra súčasťou ARTORIA (v rámci spolupráce so Slovenskou agentúrou životného prostredia) podujatie s názvom **Festival zeme – požičaná planéta**. Na svoje si prídu aj žiaci základných a stredných škôl, pre ktorých budú pripravené dopoludňajšie premietania. Vo večerných hodinách budú filmy a diskusie určené pre širokú verejnosť. Na účastníkov čakajú tie najlepšie filmy s environmentálnou tematikou, ktoré boli uvedené na festivaloch Envirofilm alebo vybrané z archívu Slovenského filmového ústavu a RTVS. >>

Ambíciou tejto spolupráce a témy 11. ročníka je prispieť k zmene postojov ľudí, k pútavej a zrozumiteľnej environmentálnej osvete a v konečnom dôsledku k zodpovednému životnému štýlu a občianskej angažovanosti. Táto časť festivalu sa uskutoční aj vďaka finančnej podpore mesta Banská Bystrica.

Samozrejme, najviac nás mrzí to, že sa festivalu nebudú môcť priamo zúčastniť naši priatelia zo zahraničia práve z dôvodu aktuálnych opatrení. V poslednej chvíli sme tak museli presunúť podstatnú časť programu do online-priestoru. Pôjde najmä o predstavenia zahraničných škôl, ktoré odvysielame na našich sociálnych sieťach. Veríme, že sa nám podarí sprevádzať premietania moderovanými diskusiami a priniesť tak niečo navyše. Domáci študenti sa však predstavia s úspešnou inscenáciou hry Blaha Uhlára Kvinteto. Vstup na predstavenie a ostatné aktivity bude naďalej bezplatný, no zároveň obmedzený v rámci aktuálnych hygienických opatrení. O všetkom vás budeme informovať na našich stránkach.

Tento ročník nás tiež čaká aj novinka, ktorou je Fotosúťaž. Témou bude ECO-FRIENDLY, prihlásiť sa bude môcť ktokoľvek, kto rád zaznamenáva svet prostredníctvom objektívu. Víťazné fotografie budú vystavené v priestoroch fakulty dramatických umení. O výhercovi rozhodne porota zložená zo študentov a pedagógov školy. Budeme radi, ak situácia zostane v Banskobystrickom kraji do konca októbra stabilná a my budeme môcť priniesť opäť trochu viac umenia do Banskej Bystrice a privítať 11. ročník Artoria, ktorý síce nebude taký veľkolepý, ako sme plánovali, ale v týchto náročných časoch bude pre nás o to vzácnejší.

→ Organizačný tím ARTORIA 2020

foto: MATÚŠ FICEL

Možnosť získať medzinárodné certifikáty digitálnej gramotnosti a osobnostného rozvoja

Bezplatne a popri štúdiu

Podporiť rozvoj digitálnej gramotnosti, ale i takzvané „soft skills“ našich žiakov, študentov a učiteľov môžu aj medzinárodné certifikáty. Možnosť získať ich bezplatne a popri štúdiu ponúka národný projekt nesúci výzvu – vzdelávanie pre 21. storočie.

Národný projekt IT Akadémie – vzdelávanie pre 21. storočie poskytuje pre flexibilných žiakov, študentov, ale aj ich učiteľov možnosť získať medzinárodné certifikáty EC DL a ECO-C. V prípade certifikátu EC DL – European Computer Driving Licence si môžu záujemcovia vybrať štyri z ponúkaných modulov: Základy práce s počítačom; Spracovanie textu; Tabuľkový kalkulátor; Používanie databáz; Prezentácia; Základy práce online; Práca s obrázkami a grafikou a Bezpečnosť pri práci s IKT.

K dispozícii majú samozrejme aj učebné materiály. „Účastníci tak nielen využívajú informačné technológie, ale svoje zručnosti si porovnávajú s medzinárodné rešpektovaným štandardom a doložia ich rovnako medzinárodné rešpektovaným dokladom,“ konkretizujú z národného projektu. Testy pre moduly certifikátu EC DL overujú základné počítačové, ale aj informatické zručnosti žiadateľov o tento certifikát. Z národného projektu sa zhodujú, že certifikát by sa mal stať súčasťou minimálne stredoškolského vzdelania.

Ako národný projekt informuje v registračnom portáli, v súčasnosti je registrovaných 5 826 žiakov – záujemcov o certifikát z 90 stredných škôl. Z toho 2 430 žiakov už ukončilo konzultácie. V období do 20. marca 2020 bolo do testovania zapojených 2 639 žiakov.

Certifikát získalo 1 232 žiakov. „Niektorí maturanti testovanie nedokončili kvôli zrušeniu testovania z dôvodu mimoriadnej situácie. Počas nej bola prezenčná forma konzultácií k EC DL nahradená formou videokonferencie. Vysokoškolských študentov sa doteraz, z plánovaných 2 000, zapojilo 1 554. Certifikát doteraz získalo 701 frekventantov,“ uvádzajú na margo presných čísel.

Timová spolupráca, Selfmarketing, Manažment pri konfliktoch, Komunikácia a Prípadová štúdia sú moduly medzinárodného certifikátu ECO-C® - European communication certificate®. Ten dopĺňa digitálne zručnosti o takzvané soft skills, rozvíja štandardy osobnostného rozvoja a komunikačných kompetencií. „Do aktivity na získania certifikátu ECO-C® sa z novej kapacity 100 učiteľov zapojilo 65 učiteľov SŠ. Stredoškôľakov sa zapojilo 212, z kapacity 200. Vysokoškolských študentov sa doteraz z plánovaných 400 zapojilo celkom 163,“ uzatvárajú z národného projektu.

Viac informácií o cieľoch, prebiehajúcich aktivitách, výstupoch a výsledkoch projektu je k dispozícii na oficiálnej webovej stránke www.itakademia.sk. Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

Môj pobyt v Alicante cez program Erasmus+

„Podarilo sa mi to!“ v duchu som si povedal po tom, ako som sa celý deň balil a zvažoval, čo je potrebné a čo nie. Zbaliť sa na 5 mesiacov do jedného kufru bola prvá z mnohých výziev, ktoré ma čakali na študijnom pobyte. Pripravoval som sa na cestu do neznáma, niekam, kde som nikoho nepoznal a nikto nepoznal mňa. Bola to výzva pre mňa samého, dokážem to? „Samozrejme, že áno!“ ozvala sa časť mňa, ktorá ma vždy v živote hádzala do vody, aby som sa naučil plávať, plávať životom, ktorý vždy priniesol niečo nové. A tak som 25. januára odletel zo zimomravého Slovenska do pre mňa úplne neznámeho, slnkom zaliateho Španielska, presnejšie do mesta Alicante. Cítil som strach, trošku úzkosť, ale aj nadšenie a túžbu spoznať nové miesta, ľudí, kultúru.

Nevymenil by som tieto zážitky za nič na svete

Začiatky neboli najľahšie, keďže moja znalosť španielskeho jazyka je na úrovni ročného dieťaťa a takisto úroveň angličtiny, ktorú majú Španieli, celkovo nie je najlepšia. Vznikla bariéra, ktorá sa len ťažko prekonávala. Prvý mesiac v neznámej krajine mi dal schopnosť vynásť sa v každej situácii, ktorú mi život priniesie. Bol to mesiac strávený v izbe, rozmýšľajúc, že už nikdy nevyjdem na ulicu a premáhajúc sa ísť na skupinové stretnutia, ktoré organizovali ostatní „erasmáci“, študujúci v Alicante tak ako ja alebo aj ESN, organizácia, ktorá organizuje veľmi veľa rôznych podujatí. Od nedeľných piknikov na pláži, cez turistiku alebo zbieranie odpadkov z pláže a „venčenie“ psov v útulku až po večerné párty v miestnom študentskom bare. Určite sa našli veci, ktoré by zaujali každého.

Vďaka tomu, že som išiel na študijný pobyt sám, musel som všetko riešiť len ja, nemal som sa na koho spoľahnúť a takisto ako tvor spoločenský som bol donútený hľadať si nové známosti, kamarátov. Keďže som nevedel po španielsky, veľa pravých Španielov som nespoznal. Spoznal som však veľmi milú, energickú Gohar z Arménska, Rafaela z Venezuely, spolužiačku Elzu z Lotyšska a veľa ľudí napríklad z Nemecka, Poľska, Nového Zélandu, Ameriky, Kanady, Fínska, Afriky. Bolo by to na celú A4, keby som mal menovať všetky krajiny sveta... Samozrejme som si vytvoril okruh ľudí, s ktorými som sa hlavne stretával a s nimi som v kontakte doteraz. Už sa teším, kedy ich navští-

vim alebo oni mňa. Boli to veľmi pekné chvíle, strávené v tejto krajine, s úžasnými ľuďmi, ktorí mi dali veľa do života. Aj keď som si na začiatku myslel, že tam nestretnem ľudí, s ktorými si tak dobre nestretnem, s ktorými si tak dobre sadnem a budem rozumieť, nakoniec sa tak stalo a som za to veľmi vďačný. Španielsko je krajina, kde to žije, kde som bol každý deň niekde inde. Typický španielsky karneval, kde sme si museli vymyslieť rôzne masky alebo večerné posedávanie vo vegánskej kaviarni, či posedenie v typickom španielskom byte a pochutnávanie si na úžasnej paelle, ktorú sme zapili sangriou pri veľkom stole, za ktorým sme boli ako veľká „erasmácka“ rodina. Nevymenil by som tieto zážitky za nič na svete a verím, že ak si váhal nad programom Erasmus+, tak určite pôjdeš do toho, pretože ja by som neváhal ani sekundu.

Keď sa v Alicante začala šíriť panika

Ako dni ubiehali, zrazu mi zavolala moja sestra, ktorá žije v Anglicku. Pani-ka v jej hlase sa nedala nepočuť. Pozeral si správy? Covid-19 už je aj v Európe, o chvíľu to bude všade. Len s pokojom v duši som jej odpovedal, nech nestre-juje a že uvidíme, ako sa všetko vyvinie. Následne to vo veľkom prepuklo v rôznych krajinách Európy, najprv v Taliansku a potom už pokračovalo Francúzsko, Anglicko a aj Španielsko. Bohužiaľ, Španieli sú, akí sú a mali to doslova „na saláme“. V priebehu niekoľkých dní mi prišlo niekoľko mailov a správ z mojej školy Akadémie umení od veľmi ochotných a milých učiteľov a koordinátorov, či neuvažujem sa vrátiť späť na >>

Slovensko. Moja odpoveď bola najprv nie, veď tu nič také nie je, nič sa nedialo a nikto ani nič nevedel a o to viac, keď som nerozumel španielskym správam. Zrazu prvá spolužiačka, ktorá bola v Španielsku na Erasme tiež, presnejšie v Cuence, odišla. Ostala tam druhá spolužiačka, s ktorou som následne komunikoval, či ostáva, alebo nie. Pomaly sa panika začala šíriť aj v Alicante, ľudia vykupovali veci v obchodoch, nebolo dostať rúška ani dezinfekciu. Rodina a kamaráti na Slovensku hovorili o tom, ako Slovensko zatvorí hranice a nikto sa nedostane dnu ani von. V človeku to vyvolá paniku v hlave, a tak som aj ja sám začal uvažovať, čo a ako. Napísal som spolužiačke Kaji, ktorá sa nachádzala v Cuence a dohodol sa s ňou, že poletíme naspäť na Slovensko cez Viedeň. Kúpili sme si letenky na 17-teho marca, mal to byť utorok, keď sme mali odletieť. Zrazu ale veci začali mať rýchly spád a začali sa uzatvárať mestá v Španielsku a štáty po celej Európe. Nevedeli sme, čo robiť, a tak som zavolať Kaji, nech okamžite príde do Alicante, odkiaľ sme mali letieť a nech počká u mňa do utorka, pretože sme nevedeli, či uzavrú celú oblasť pri Madride, v ktorej sa nachádzala aj Cuenca, kde bola Kaja na Erasme+. Prišla vlakom v piatok 13-teho marca. Pomaly sa naša Erasmus skupina začala zmenšovať, každý deň niekto odchádzal domov a rušil študijný pobyt. Až nás na tej spomínanej pláži, kde nás bolo niekedy aj 30 štu-

dentov, ostalo približne 5. Z toho ďalší odchádzali už nasledujúci deň. Vtedy som už vedel, že idem v utorok späť na Slovensko. Čo som nevedel bolo, že sa všetko zvrtné ešte v ten jeden deň! Zasa a znova mi všetci písali a volali, Viedeň cez víkend uzatvorí letisko, nebude prijímať žiadne lety. V tú chvíľu som si myslel, že ostaneme aj s Kajou uzatvorení so Španielmi v Alicante. Povedali sme si, že buď poletíme sobotu 14-teho marca, alebo sa už nedostaneme späť na Slovensko. Asi po hodinovom hľadaní leteniek sme konečne našli letenky, ktoré nestáli 400 €, ale o dve tretiny menej. Neváhali sme a hneď sme ich kupovali, nemali sme na výber, buď pôjdeme v sobotu, alebo nikdy; vedeli sme, že už v utorok sa nikam nedostaneme. A tak som si o polnoci zbalil všetky svoje veci, spomienky, zážitky a bol pripravený sa za každú cenu dostať späť do svojej rodnej krajiny. Veď čo by som už robil zatvorený 2 mesiace v byte v Alicante, kde som býval s nie najpríjemnejším Filipíncom Jimim.

Domov, sladký domov!

Letenky už boli kúpené, vyskytol sa ďalší problém! Ako sa dostaneme späť na Slovensko z letiska. Všetky spoje medzi krajinami boli už dávno prerušené, ľudia prechádzali pešo, taxíkmi, keď mali to šťastie, prišli po nich príbuzní alebo ich odviezol niekto náhodný. Boli sme nakopnutí prejsť k hraniciam pokojne aj po vlastných, veď lepšie ísť z Vied-

ne ako z Alicante. Hneď ako prídeme, pobozkáme slovenskú zem – vírili nám podobné myšlienky v hlavách. Usmialo sa na nás šťastie, pretože kamarátka, ktorú som spoznal v Alicante, letela tým istým lietadlom. Po ňu prišiel až na letisko ocino, ktorý bol ochotný a zviezol aj nás. A tak sme po prilete do Viedne nasadli do auta a na zadných sedadlách pozerali spoza tmavých skiel na ľudí, ako s kuframi a taškami prekračujú hranicu štátu. Doteraz som si nikdy neuvedomil, čo tá hranica v skutočnosti znamená; zrazu sa zmenili pravidlá hry nášho sveta a museli sme hrať, nemali sme na výber. Pri príjazde k hranici sme začali cítiť stres a obavy, že ak nás nepustia alebo pôjdeme do povinnej štátnej karantény. Prosto to neznelo najlepšie, radšej budem v karanténe doma ako niekde inde. Po tých všetkých telefonátoch od mamky, oca, starých, sestry som myslel, že nás ani nepustia na Slovensko, no realita bola taká, že sme prešli aj bez preukázania sa dokladmi totožnosti. Síce som nepobozkal zem, keď sme prešli hranice, no o to viac si vždy vážim, keď som späť doma na Slovensku. Mal som jeden cieľ, ktorý som si nestihol splniť v Alicante, a tým bolo zaplávať si v mori. Keďže sa všetko stalo tak veľmi rýchlo, nestihol som to. Zato verím, že čoskoro sa tam vrátim a pocítim vlny Stredozemného mora na vlastnej koži opäť v Alicante.

→ ALAN BUJDÁK

Sto rokov divadla očami detí

Banskobystrický samosprávny kraj finančne podporil projekt Fakulty dramatických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici sumou 1 600 € s realizáciou v mesiacoch október – december 2020.

Hlavným zameraním projektu je vyhlásenie výtvarenej súťaže pre základné umelecké školy na Slovensku s odkazom na významné výročie – 100 rokov slovenského profesionálneho divadla. Témou súťaže sú osobnosti a významné momenty slovenského profesionálneho divadla. Téma vychádza z vyhlásenia Roku slovenského divadla 2020 Ministerstvom kultúry SR a Divadelným ústavom.

Odborná hodnotiacia komisia z umeleckého a spoločenského života bude z prihlásených súťažných prác vyhodnocovať tie najlepšie, z ktorých následne vznikne stála expozícia na našej univerzite.

→ MARTA HOLÉCYOVÁ

Ako (sa) učiť výstavou?

**Medziuniverzitná spolupráca
Trnava / Banská Bystrica**

Spolupráca medzi umelcom a kurátorom patrí k tým činnostiam, ktoré prináša zväčša až aktívna prax, nadobúdaná po skončení vysokoškolského štúdia. Študent umenia má len málokedy možnosť pohovoriť o svojich umeleckých názoroch so súčasníkmi, ktorí sa na umenie pozerajú z iného pohľadu ako on sám. Takisto zasa študent dejín umenia má len málokedy príležitosť prísť do styku s dielami súčasných mladých umelcov, nieto ešte pripraviť im kurátorsky výstavu.

Z toho dôvodu je celkom neobvyklým počínom projekt ART ES, otvárajúci spoluprácu medzi študentami Akadémie umení v Banskej Bystrici a študentami Trnavskej univerzity v Trnave. Na jednej strane stoja vystavujúci autori z rozličných katedier fakulty výtvarných umení a na strane druhej kurátori z katedry dejín a teórie umenia Filozofickej fakulty. Výsledkom projektu je výstava, ktorá sa uskutočnila v priestoroch Trnavskej univerzity, otvorená slávnostnou vernisážou 4. marca 2020 vo vestibule univerzity, za prítomnosti rektorov oboch univerzít, dekanov zúčastnených fakúlt, odborných garantií projektu, širokej verejnosti a samozrejme aktérov výstavy. Jednak kurátorov Lívie Gazdíkovej, Adama Korcsmárosa, Lindy Mendelovej a Zuzany Miklánkovej, no taktiež autorov, ktorými sú Martin Bízik, Jakub Cmarko, Barbora Durajová, Michaela Ihnátová, Martin Kačmarek, Veronika Kršteníková, Michael Luzsicza, Magdaléna Masárová, Bálint Rózsás, Adam Šarvaic, Natália Šimonová, Veronika Šmírová.

↑ Bálint Rózsás

↗ Veronika Kršteníková

→ Natália Šimonová

>>

Samotná výstava niesla mnoho špecifik, ktoré určovali do veľkej miery jej charakter. V prvom rade to bol fakt, že nebola tematická. Jej cieľom bolo vytvoriť prehľad aktuálnej tvorby študentov jednotlivých katedier, ktorých práce volili kurátori vo svojom kurátorskom výbere. Vzhľadom na to, že výber reflektoval štyri katedry orientované na rozličné médiá, nebola ani výstava zameraná na jedno médium či techniku. Prechádzala od klasických médií akými sú socha, grafika i maľba až po objekt, inštaláciu a videoart. Ďalším výrazným špecifikom bolo, že diela boli rozmiestnené rôzne v priestoroch Filozofickej fakulty a rektorátu, a teda neboli uložené v jednom samostatnom výstavnom priestore. Dokonca nešlo ani o výstavný priestor v pravom slova zmysle, keďže boli diela vystavené na schodisku a v jeho priľahlých priestoroch vedúcich k jednotlivým katedrám, či v jedálni, knižnici a učebni. Z toho vyplynula otázka, ako vystaviť jednotlivé diela tak, aby pracovali s priestorom, resp. otvárali divákovi cestu k ich interpretácii? Kurátori zvolili metódu akejosi asociatívnej koncepcie, kedy diela komunikovali zakaždým s funkciou, ktorú dané miesto predstavovalo. V prípade schodiska to boli napríklad jednotlivé katedry, ku ktorým boli diela „priradené“ popiskou, čo ponúkalo okoloidúcemu možnosť ľahšie sa vnoriť do významov diel. Vďaka tomu sa stali jednotlivé diela často až konfrontačnými, čo priznávali kurátori vo svojom texte k výstave, keď hovorili že: „... *Kontakt s umením nie je vždy cielený. Stáva sa často náhodným, možno podnetným, niekedy dokonca neželaným.*“

Okrem rozmiestnenia diel to bola však často aj samotná adjustácia, ktorá nebola nikdy prvoplánovou, či samoúčelnou, ale sama významy diel rozvíjala, ba v niektorých prípadoch ich dokonca dopĺňala. Spektrum tém jednotlivých diel bolo naozaj široké a dokazovalo, že tvorba najmladšej generácie umelcov nie je monotematická. Spomínali sa témy ako morálka, telesnosť, ľudské podvedomie, budúcnosť civilizácie, ale tiež odľahčujúce témy zachádzajúce často až do ironických polôh. Myslím, že na tomto mieste, keďže ide na strane kurátorov i vystavujúcich

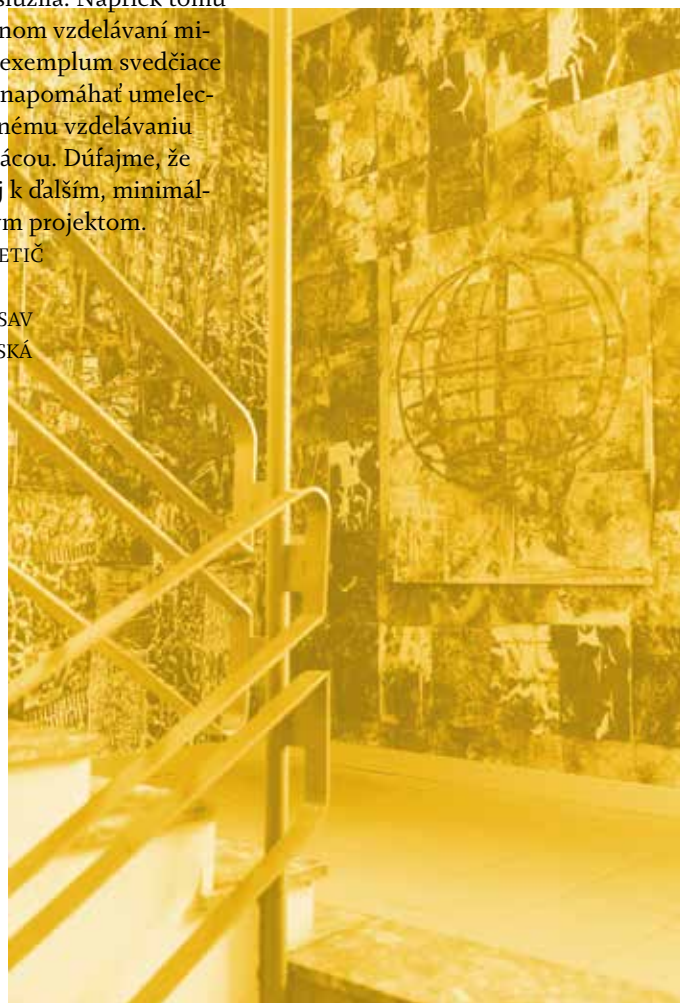
o študentov, mi neprináleží hodnotiť kvalitu jednotlivých diel, môžem však konštatovať, že všetky boli technicky i myšlienkovy na veľmi dobrej úrovni. Pre ich ľahšie pochopenie sa kurátori rozhodli ešte pridať krátke anotácie od autorov, čo možno chápať ako mediáciu nezainteresovanému divákovi. Mimoriadne treba tiež oceniť grafiku, pripravenú pre účely výstavy kurátormi. Ako orientačný a zároveň informačný plán vytvorili totiž mapku priestorov a diel, ktorá pomáhala zorientovať sa vo výstave, resp. objaviť všetky diela, ktoré sú jej súčasťou. Táto je naozaj výnimočným počínom aj v porovnaní profesionálnymi galériami. Rovnako dobrou výstavbou možno pochváliť kurátorský text, ktorý predstavoval jasnú a prepracovanú koncentráciu myšlienok artikulovaných vo výstave. Jednotlivé doplnky mali okrem iného riešiť problém, vytýčený hneď na začiatku, a teda prevádzku. Prevádzka výstavy sa totiž úzko prelínala s prevádzkou univerzity a preto bolo potrebné prístup k dielam čo najviac zjednodušiť. Celkom na škodu je, že k overeniu funkčnosti prevádzky nemohlo dôjsť z dôvodu nastupujúcej koronakrízy. Už necelý týždeň po otvorení výstavy totiž musela byť budova univerzity uzatvorená a výstava ART ES nemala možnosť sa predstaviť tak veľmi ako si zaslúžila. Napriek tomu znamenala v súčasnom vzdelávaní mimoriadne dôležité exemplum svedčiace o tom, ako možno napomáhať umeleckému a umenovednému vzdelávaniu otvorenou spoluprácou. Dúfajme, že bude inšpiráciou aj k ďalším, minimálne rovnako osožným projektom.

→ Mgr. ADRIÁN KOBETIČ

Nitrianska galéria

Centrum vied o umení SAV

foto: BARBORA LIKAVSKÁ

Workshop telovej performance

Začiatkom marca sa uskutočnil Workshop telovej performance realizovaný Katedrou intermédií a digitálnych médií (IDM) Fakulty výtvarných umení v spolupráci s Fakultou dramatických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici.

Dvojdňový workshop prebiehal v priestoroch fakulty dramatických umení pod vedením Viktora Fučeka, interného doktoranda na katedre IDM. Záštitu prevzal prorektor PaedDr. Peter Vítko a odbornú garanciu prof. MgA. Ing. Michal Murin, ArtD. Obe fakulty boli zastúpené desiatkou vybraných účastníkov zo zreteľom na rôznorodosť katedier. Okrem študentov z katedry IDM boli zastúpené aj katedry maľby a sochárstva. Z fakulty dramatických umení boli prítomní účastníci z Katedry herectva a Katedry dramaturgie, réžie a teatrologie. Workshop sa podarilo uskutočniť vďaka jeho zameraniu práve na performance, umeleckú disciplínu ležiacu na prieniku viacerých umeleckých oblastí, ktorá v sebe prirodzene zahŕňa možnosti ako dramatické, tak aj výtvarné. Hlavné ťažisko workshopu sa zameralo na somatické skúmanie pomocou improvizácie, čo malo viesť k slobodnému vyjadreniu vnútorného vesmíru. Účastníci sa postupne oboznamovali s rôznymi pohybovými a mentálnymi technikami. Nechali rozprávať telo za seba, odkryť seba samé v jeho celistvej autenticite a hĺbke, odmietajúc povrchnosť každodennosti. Na záver workshopu každý účastník predviedol svoju vlastnú osobnú výpoveď vo forme performance.

Pre veľký záujem zo strany študentov sa v novom akademickom roku 2020/2021 otvára nový predmet telovej performance, organizovaný katedrou IDM pod vedením práve lektora Viktora Fučeka. Predmet je určený nielen pre študentov IDM, ale aj pre študentov zo všetkých odborov Akadémie umení, ktorí majú záujem sa oboznámiť s rôznymi technikami a aspektami telovej performance.

→ VIKTOR FUČEK

foto: ANDREA LAKOVÁ

Do knižnice AU pribudnú nové knihy

Názov projektu: Akademická knižnica Akadémie umení v Banskej Bystrici – Akvizícia 2020

Začiatok realizácie: 01. 07. 2020

Koniec realizácie: 30. 06. 2021

Účel projektu: akvizícia knižničného fondu

Na základe hodnotenia žiadostí o finančnú podporu z verejných zdrojov poskytovaných Fondom na podporu umenia, ktoré boli podané v rámci výzvy č. 10/2020: Program 5.1.4 – Akvizícia knižníc, odbornou komisiou a rozhodnutím riaditeľa, Fond na podporu umenia finančne podporí našu žiadosť „Akademická knižnica Akadémie umení v Banskej Bystrici – Akvizícia 2020“ zaregistrovanú pod č. 20-514-04049 sumou vo výške 3 000,00 EUR.

Cieľom projektu je doplnenie knižného fondu Akademické knižnice AU o špecializované odborné publikácie zamerané na umelecké odvetvia – hudobné, výtvarné, dramatické a filmové s dôrazom na aktuálnosť a kvalitu knižného fondu. Zároveň pri obstarávaní publikácií chce Akademická knižnica Akadémie umení v Banskej Bystrici podporiť lokálne kníhkupectvá. Zámerom projektu je uspokojenie neustále rastúcich požiadaviek zo strany našich používateľov na rozsah a kvalitu

knižničného fondu. Ide predovšetkým o nákup publikácií do knižničného fondu a získanie predplatného odborných periodík z oblasti umenia v tlačenej a elektronickej forme. Táto potreba vyplynula z výsledkov dotazníkového prieskumu spokojnosti používateľov knižnice, v ktorom používatelia prejavili záujem o doplnenie fondu o najnovšie odborné publikácie z oblasti umenia. Predpokladaná štruktúra použitia získaných prostriedkov z FPU bude v nasledovnom pomere: divadelná veda a film 25%, výtvarné umenie 35%, hudobná veda 20%, spoločenské vedy 10%, beletria 10% pri dodržaní podmienky projektu, že minimálne 20% objemu získaných prostriedkov bude vyčlenených na nákup kníh vydaných s podporou FPU alebo publikácií vydaných organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry SR.

Vysokoškolské internáty dostanú novú podobu

Dlhoročnú snahu vysokých škôl o pridelenie financií pre študentské domovy iniciatívne podchytila Študentská rada vysokých škôl SR (ŠRVŠ). Na základe spolupráce s riaditeľmi vysokoškolských internátov apelovala na MŠVVaŠ SR s požiadavkami poskytnutia financií za účelom rekonštrukcie študentských domovov, skvalitňovania podmienok ubytovaných študentov a na dofinancovanie prisľúbených dotácií, nakoľko zaslané finančné prostriedky MŠ SR pre študentské domovy boli len čiastkové.

MŠVVaŠ v roku 2018 poskytlo ŠD AU dotáciu na rekonštrukcie vo výške 30 000 €. Z týchto prostriedkov sa v danom roku zrealizovali rekonštrukcie 14 kúpeľní a podlahy v 8 izbách.

V septembri 2020 MŠVVaŠ poskytlo dotáciu ŠD AU vo výške 220 000 €, pričom 100 000 € určilo na rekonštrukciu

zvyšných 16 kúpeľní a 120 000 € na rekonštrukciu podlahových krytín v ŠD AU. Začiatok rekonštrukčných prác kúpeľní a podlahových krytín sa plánuje v poslednom štvrtroku 2020.

ŠD AU očakáva poskytnutie financií z MŠVVaŠ aj na zakúpenie inventáru do izieb – prioritne lôžok s postelňami setmi (prikrývka, vankúš, obliečky) zariadenie kuchyniek, spoločenskej miestnosti, opravu maľoviek, tiež inštaláciu kamerového systému v interných priestoroch ŠD AU a nutnú výmenu odpadových stupačiek.

Touto cestou by som chcela poďakovať ŠRVŠ za skvelú prácu a vzájomnú spoluprácu s riaditeľmi vysokoškolských internátov a MŠVVaŠ.

→ Mgr. KATARÍNA STAREKOVÁ
riaditeľka ŠD AU

Workshop O grafike

V rámci tvorivého programu s názvom Leto v galérii, ktorý vytvorila Východoslovenská galéria v Košiciach pre mladých tvorcov, som mala možnosť ako lektorka viesť workshop O grafike. Stretli sme sa v polovici augusta. V malom počte, ktorý je úplne adekvátny pre takýto typ workshopu, sme si so študentmi zväčša stredných škôl (15+) priblížili princíp tlače z výšky, konkrétne linorytu. Študenti nemali s touto technikou bohaté skúsenosti, a tak mohli odísť obohatení o nové prístupy v oblasti grafiky. Na začiatok sme si povedali čo-to o histórii, spomenuli sme, že Matisse a Picasso mali v oblube túto grafickú techniku, ktorá sa v priebehu 20. storočia rýchlo spopularizovala, a následne sme sa dostali k samotnej tvorbe návrhov a vyrývaniu. Študenti boli šikovní a vytvorili návrhy, ktoré určitým spôsobom odrážali obdobie, v ktorom sa nachádzajú, alebo veci, ktoré majú v živote radi a sú pre nich

dôležité. V poobedňajších hodinách sme individuálne pristúpili k tlači. Ako prvé sme vytlačili niekoľko grafických listov a potom sme matrice otláčali aj na tričká, ktoré boli hlavným výstupom workshopu. Keďže sme nemali k dispozícii lis, samotná tlač bola veľmi alternatívna, ale „workshopákom“ sa to veľmi páčilo. Výsledné printy mali akvarelový feeling, čo možno vidieť na priložených fotografiách. Vzniknuté autorské tričká si zobrali so sebou domov ako nový módný doplnok do ich šatníkov. Bola to veľmi príjemná skúsenosť a som ozaj vďačná Východoslovenskej galérii a aj galerijnej pedagogičke Mgr. Nikole Vályiovej za prejavenú dôveru a možnosť aj takto prezentovať Akadémiu umení.

→ Bc. MICHAELA IHNÁTOVÁ

Ateliér digitálnej a analógovej grafiky FVU AU
foto: a.a.

Katarína, on-line súťaže, výhry a spomienky

Internet je zázračný komunikačný spôsob s celým svetom a kto má záujem zúčastniť sa nejakej súťaže, nemá problém dohľadať termíny aj podmienky na internete. Potom stačí už len nastudovať potrebný predpísaný repertoár a...

Ako obvykle, mesiac marec je na umeleckých školách v znamení dokončovacích prác na študijnom aj koncertnom repertoári. Podobne som mala aj ja pripravený pomerne veľký repertoár s perspektívou dvoch mesiacov vopred. Situácia, ktorá sa však vyvinula, vážne zasiahla do môjho pracovného nasadenia. Tešila som sa na koncert v Novom Meste nad Váhom, kde som mala vystúpiť s Koncertom pre dvoje huslí a orchester d mol od J. S. Bacha s pani profesorkou Jelou Špitkovou, na koncert jubilujúcich skladateľov na zámku vo Zvolene, na otvorenie vernisáže v Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici. Všetko sa razom zmenilo, všetko sa zrušilo. Korona bola silnejšia a rýchla. Nevieť si predstaviť, aký pocit museli mať veľkí svetoví umelci, ktorí mali zaboobované termíny na rôznych hudobných festivaloch alebo divadelných predstaveniach, kde boli pozvaní zahraniční sólisti, keď mne – študentke to spôsobilo také sklamanie, pretože som chcela urobiť radosť nielen sebe, ale aj všetkým mojim blízkym. Mnohí boli v očakávaní a nakoniec pandémia zasiahla do tvorby a prezentácií umeleckých diel na celom svete. Napokon boli v tejto situácii v mojom tvorivom pláne aj isté výhody, bolo viac času na cvičenie, nastudovanie novej literatúry. Našťastie krátko po začiatku karantény sa začali organizovať online súťaže (pôvodne mali „bežať“ v normálnom režime), ktorých som sa aj zúčastnila. Účasť na nich bola pre mňa veľkou zodpovednosťou. V prvom rade som nechcela podvádzať svojho pedagóga Mgr. art. Petra Strenáčika,

PhD., ktorému som vďačná za obrovské množstvo vedomostí. Chcela som, aby môj výkon bol na čo možno najvyššej úrovni a zároveň aj spravodlivo ohodnotený porotou.

Absolvovala som on-line súťaže:

Gold Europe World (Praha),

kde sa zúčastnilo 1200 súťažiacich; v mojej kategórii nás bolo 19.

Odesa Music Olymp (Odesa),

s celkovým počtom súťažiacich 300; moja kategória bola obsadená 10 huslistami.

Ukrajinská tvorivá štafeta (Čerkasy)

– Українська естафета творчості – bez medzinárodnej účasti a s celkovým počtom účastníkov 200; v mojej kategórii súťažilo 12 huslistov.

Moje víťazné umiestnenia spôsobili, že mám ešte väčšiu túžbu pracovať na sebe a laureátstva sa stali zároveň výzvou pre účasť na náročnejších husľových súťažiach. Všetci máme možnosť zamyslieť sa nad tým, čo chceme v oblasti interpretačného umenia dosiahnuť a do akej miery dokázať prispôbiť a podriať tomu všetko.

S Filipom Glezgom o jeho štúdiu v zahraničí prostredníctvom programu Erasmus+

Som tak trochu ten, kto učí druhých...

Filip Glezgo je študentom I. ročníka scenáristiky magisterského stupňa na FDU AU. Pre obdobie august – december sa rozhodol pre štúdium v zahraničí, a to prostredníctvom programu Erasmus+. V rozhovore pre ART3 Filip približuje svoj pobyt vo Fínsku, štúdium na univerzite v Oulu a tiež prezrádza svoj plán varenia halušiek pre zahraničných spolubývajúcich...

Filip, v súčasnosti si stále na severe starého kontinentu. Koľko už prešlo od tvojho príchodu a ako to tam zatiaľ vnímaš?

- Bude to už mesiac a pripadá mi, že tu čas plynie príliš rýchlo. Prešiel týždeň po týždni ani neviem ako. Zdá sa to ako dobrá vec, nakoľko to znamená, že som stále v pohybe a stále mám čo robiť, ale začínam to vnímať aj negatívne - nedarí sa mi zastať a len tak si užiť moment toho, že som niekde mimo domova.

Aký je vlastne celý názov univerzity a odboru, pre ktorý si sa rozhodol?

- Navštevujem Univerzitu aplikovaných vied v Oulu a mojím odborom je Sight & Sound. To znamená, že som v triede so žurnalistami, grafikmi a aj animátormi. Som niekto, kto sem prišiel z filmárskej školy a nakoľko na univerzite žiadny filmový odbor nie je, som tak trochu ten, ktorý učí druhých a ukazuje im čo a ako (smiech). Baví ich ale počúvať ma a nakrúcať filmy, čo ma veľmi teší. Som rád, že sa tu dá aj nakrúcať a nielen písať do novín alebo animovať.

Koľko vás je v tvojom odbore?

- V našej triede je nás 20, z toho sú dvanásť študenti Fíni a zvyšní ôsmi sme my erasmáci z rôznych kútov sveta. Mám v triede dve Kórejčanky, jedno dievča je z Lotyšska, dvoch ľudí z Holandska, potom, prekvapujúco - dievča z Trenčína a zvyšní spolužiaci sú zo Španielska. Je fajn mať v triede aj Fínov, nakoľko nám pomáhajú adaptovať sa, rozprávajú, ako to tu chodí a sú vždy ochotní v čomkoľvek poradiť. Ak by mohli, tak by ma na miesto, ktoré hľadám, odniesli aj na rukách, len aby si boli istí, že sa nestratím.

Komunikuješ v angličtine alebo sa pokúšaš aj o fínčinu?

- S profesormi a celkovo v škole hovorím výhradne po anglicky. Na fínčinu sa snažím chytať, viem po fínsky jedno slovo, o ktorom viem, že je určite správne. Verím, že za tie štyri mesiace, ktoré tu ešte budem, pochytím aj ďalšie... dve. (smiech)

Prezrad', čo ťa viedlo k rozhodnutiu odísť študovať práve na túto univerzitu?

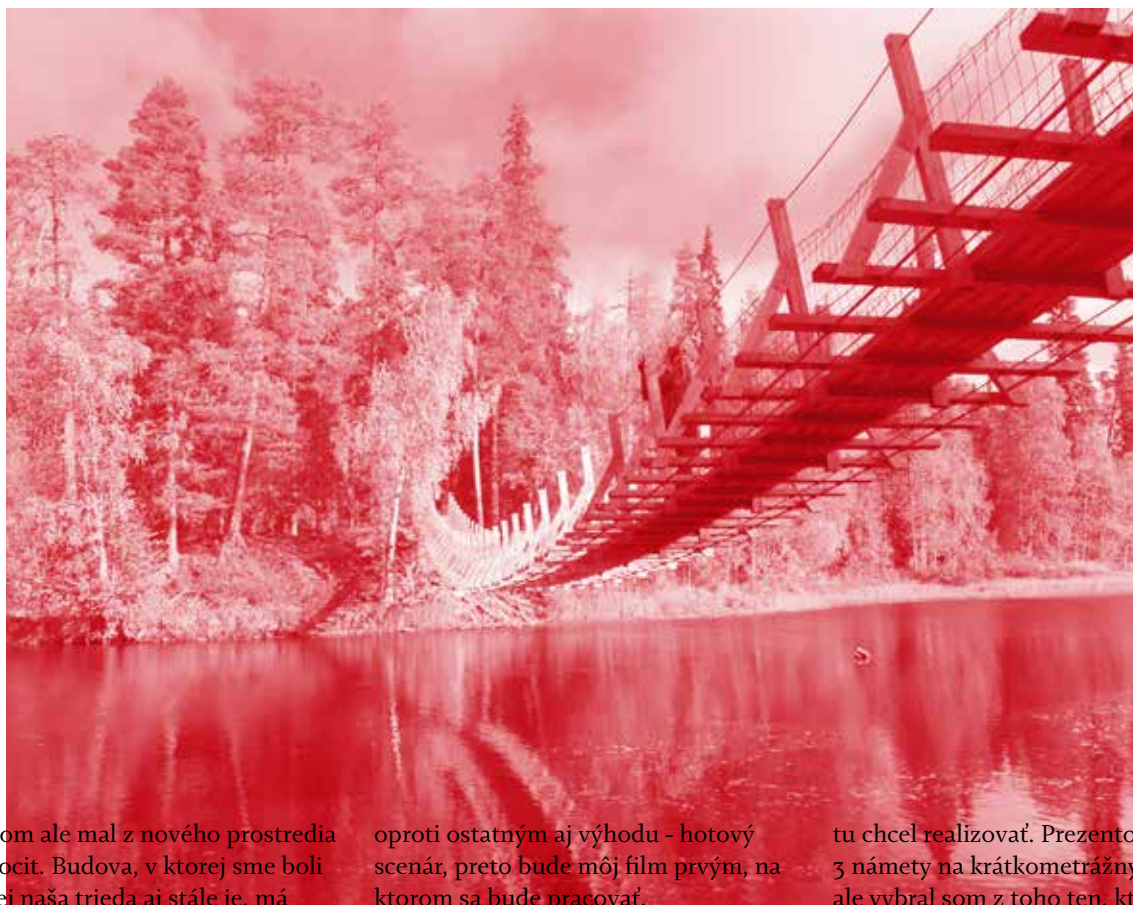
- V prvom rade to, že som chcel vždy navštíviť Škandináviu. Je to taký môj sen, byť práve tu a dúfam, že sa mi raz podarí zostať tu aj natrvalo. Keď som sem prišiel, tak ma to nesklamalo. Už prvý týždeň som cítil, že sú tu ľudia iní, majú iné správanie, inak reagujú. Je to rozdielne od toho, na čo som zvyknutý na Slovensku.

Vnímaš ich teda pozitívnejšie?

- Určite. Mal som tu nejaké problémy a keď som o nich povedal Fínovi, tak žiaden problém nevidel. Reagujú štýlom, že neexistuje problém, iba riešenie. A vďaka tomu tu nemám obavy urobiť čokoľvek, pretože viem, že mi pomôžu v prípade, že sa niečo pokazí. Neviem si predstaviť nahnevaného Fína, možno len opitého Fína. Je to príjemné.

Aký bol tvoj prvý deň na škole a ako to tam na teba pôsobilo?

- Škola sa mi začala týždeň po mojom príchode. V prvý deň sme boli v triede všetci nervózni, nezhovorčiví a v dvojmetrových rozstupoch. Našťastie máme sympatických profesorov, ktorí sa po každej druhej vete smejú, netuším prečo, asi sú v živote šťastní. Aj cez ner- >>

voztu som ale mal z nového prostredia dobrý pocit. Budova, v ktorej sme boli a v ktorej naša trieda aj stále je, má nové priestory, ktoré sú veľmi príjemné – to na mňa vtedy tiež zapôsobilo ako veľké plus. Je ale pomerne rozvetvená, v prvý deň sa mi vďaka tomu podarilo stratiť asi tak päťkrát.

Spomínaš rozostupy, aké sú v súčasnosti COVID opatrenia pre Fínsko?

- Nevieam, ako to vyzerá na juhu Fínska, kde sú Helsinky a pod., pravdepodobne je to tam prísnejšie, ale v mojej oblasti – čiže v strednom Fínsku – je človek s rúškom rarita. Nevidím rúška ani v obchodoch alebo doprave, popravde ani neviem, kde alebo či vôbec sú niekde povinné. Jediným opatrením, ktoré vnímam a dodržiavam sú rozostupy – napr. aj v kine musí byť medzi každým divákom jedno voľné sedadlo. V škole nám profesori pripomínajú, aby sme si dávali pozor a často si umývali ruky. V Oulu hlásia 2 – 3 prípady nakazených za týždeň, preto je to tu s opatreniami zatiaľ našťastie len takto.

Akou formou prebieha výučba na škole?

- Je tu veľmi zaujímavý systém. Na začiatku semestra sme mali sami prezentovať to, čo bude našim výstupom pre jeho ukončenie. Moji spolužiaci uvádzali napríklad to, že urobia animáciu, interaktívnu knihu pre deti, natočia krátky film – to bolo aj mojím navrhovaným výstupom. Mal som v tomto

oproti ostatným aj výhodu – hotový scenár, preto bude môj film prvým, na ktorom sa bude pracovať.

Hovoríme spolu koncom septembra. Ako to s ním teda aktuálne vyzerá?

- Sme vo fáze predprodukcie – zháňame vhodné lokácie pre nakrúcanie, hercov a kreslíme storyboard. Nakoľko tu ľudia na filmárčinu nie sú veľmi zvyknutí, budem pri tomto filme nielen ako scenárista, ale aj ako režisér a vlastne aj ktokoľvek, koho bude práve treba. Snažím sa im pomôcť vo všetkom.

Majú chuť podieľať sa na nakrúcaní aj napriek tomu, že je to pre nich niečo neznáme?

- Myslím si, že ju majú vďaka mne, sami od seba by sa na to nepodužali, ale keďže to vidia u mňa, tak sa to prenieslo aj na nich.

Tvoria tvoj filmový štáb aj Fíni alebo je to výhradne zahraničný štáb? Koľko ľudí ho tvorí?

- Je to tak na striedačku. Zobral som k sebe ľudí, ktorých som poznal predtým a aj Fínov, pretože je dobré mať so sebou domorodcov; keď si vo Fínsku – vedľa vybaviť aj nemožné. Zatiaľ je nás 9.

Môžeš bližšie priblížiť film, na ktorom aktuálne pracuješ?

- Vlastne ešte predtým, ako som sem prišiel, mi učiteľ z univerzity poradil, aby som napísal námety, ktoré by som

tu chcel realizovať. Prezentoval som 3 námety na krátkometrážny film, ale vybral som z toho ten, ktorý je na realizáciu najjednoduchší a ktorý sa mi aj osobne najviac páči. Môžem ti o ňom prezradiť len to, že to bude psychologický film s prvkami hororového mystéria. Nechcem o tom prezrádzať nič bližšie, nakoľko dúfam, že sa mi ho podarí premietiť po mojom návrate aj u nás na akadémii. Neplánujem im tu môj film nechať na USB kľúči a odísť bez neho. Preto si myslím, že bude lepšie, ak o ňom ľudia budú vedieť čo najmenej – umocní to potom ten zážitok. Mne končí ubytovanie koncom decembra, ale plánujem sa vrátiť skôr – už keď mi oficiálne končí semester a aj môj tunajší pobyt. Nemám ešte letenku, nakoľko je ešte neisté, či ma budú na Slovensko vôbec chcieť pustiť. Sledujem situáciu vo vlasti, zdá sa, že sa znova zavádzajú prísne opatrenia. Ak ale všetko pôjde hladko, môj návrat vidím tak na 22. – 23. decembra.

S filmom ste zrejme ešte len v štádiu predprodukcie. Aký je preň výrobný plán? Obsadzujú v ňom hercov, ktorí ovládajú angličtinu?

- Áno, sme v štádiu predprodukcie – akurát dnes som dokreslil storyboard, boli sme si tiež obhliadnuť s kameramanom lokácie a o týždeň máme casting hercov. Počítam s tým, že približne o mesiac, 8. – 9. októbra musíme už začať s nakrúcaním. Chcem to dať na

3–4 dni s tým, že štvrtý deň bude ako rezervný. Vo filme nebudú repliky, takže pre mňa jazykové schopnosti hercov nie sú našťastie dôležité. Bude to čistý vizuál s textom, ktorý sa v istých momentoch objaví v obraze. Je to príbeh človeka, ktorý rozpráva príbehy, čiže chceme skúsiť urobiť to, že divák uvidí to, čo sa píše aj v textovej podobe.

Ide o tvoj prvý erasmácky študijný pobyt v zahraničí?

- Nie, pred rokom som bol v Českej republike na Filmovej škole v Písku, tiež to bolo ako teraz – na zimný semester.

Čím je mesto Oulu charakteristické?

- Veľkosťou mi pripomína Banskú Bystricu. Všade, kde sa pozriem, sú upokojujúce lesy. Dokonca aj teraz, keď sa pozerám z okna, vidím cestu a za ňou husté lesy. Je tu veľa lesných chodníkov, cyklistických ciest, jazier. Ak má niekto taký blízky vzťah k prírode ako ja, tak by sa mu to tu páčilo.

Ako to vyzerá v ubytovni, kde sa práve nachádzaš?

- Je to tu príjemné – som v bunke, kde sú 2 izby, ktorú má každý človek sám. Mám tu veľa miesta, viem tu aj cvičiť. Je tu veľa zahraničných študentov, sú tu aj moji spolužiaci. Pýtajú sa ma na Slovensko, ale nedokážu si ho veľmi predstaviť. Keď im spomeniem konkrétne, že tu máme hory, reagujú rovnako. Musím sa dostať k tomu, že im ukážem nejaké fotografie. Taktiež im plánujem uvariť bryndzové halušky, pretože je tu bežné, že ľudia varia svoje národné jedlá a ponúkajú ich ostatným. Problémom je, že neviem variť. Zatiaľ mi to tu s prežitím vychádza, nikto na to ešte neprišiel. Funguje mi to tu tak, že sa chodím najesť k niekomu, kto toho navaril viac. Párkrát do týždňa sa niekto podujme na to, že navarí pre viac ľudí – je spolu niekedy aj 10–12 ľudí a ja sa niekedy rád pripojím. Bojím sa dňa, keď príde rad na mňa.

Takže nad tebou vďaka tomuto visí Damoklov meč...

- Áno, to áno. Viem sa ale potom vyhovoriť na to, že sa tu nedá kúpiť bryndza. Je tu 500 druhov mlieka, jogurtov – ale nikde žiadna bryndza. To ma možno zachráni.

→ NIKOLA KOČIŠOVÁ

Livestream SIAF 2020 s konceptom televízneho štúdia

Spolupráca SIAF – FDU Akadémie umení

Medzinárodné letecké dni sú už desať rokov jedným z najväčších leteckých sviatkov na Slovensku. Organizátori sa aj napriek vzniknutej situácii pre pandémiu koronavírusu rozhodli priniesť SIAF 2020 až k vám domov. >>

Online, a to na našich sociálnych sieťach, videli záujemcovia 29. augusta zábery z tých najlepších leteckých ukážok sólových, ale aj tímových akrobacií z celej histórie Medzinárodných leteckých dní SIAF. Okrem toho sa tešili z hostí z oblasti leteckého priemyslu a vojenskej techniky. No SIAF 2020 sa dostal aj na divadelné dosky. Jedinčný letecký zážitok, ktorý si zvyčajne návštevníci odnesú z letectvej základne Sliač, tentoraz organizátori priniesli priamo do domovov, online. Organizátori medzinárodného leteckého festivalu SIAF, ktorý je vo svete známy svojou vynikajúcou organizáciou a mimoriadnou návštevnosťou, sa totiž tentoraz v súvislosti s opatreniami mimoriadnej situácie Covid-19 realizoval prostredníctvom on-line prenosu – live stream SIAF 2020. Potešilo nás, že v súvislosti s tohtoročnou organizáciou najväčšieho leteckého festivalu na SR oslovili v rámci spolupráce našu Akadémiu umení – Fakultu dramatických umení. Pri tejto príležitosti sme v mene rektora Akadémie umení a zastupujúcej dekanke FDU privítali ministra vnútra Slovenskej republiky, ako aj veliteľa vzdušných síl a vzácnych hostí, ktorí sa medzinárodného festivalu zúčastnili.

Medzinárodné letecké dni až k vám domov.

„Medzinárodné letecké dni dlhodobou spolupracujú aj s akademickým sektorom a dávajú priestor študentom pre ich ďalšiu realizáciu. Keď sme rozmýšľali o priestorových požiadavkách pre vytvorenie livestreamu, zhodnotili sme, že Akadémia umení v Banskej Bystrici je vysoko technicky a priestorovo vybavená pre naše potreby, a tak môžeme bez problémov priniesť Medzinárodné letecké dni až k vám domov. Predstavitelia tejto inštitúcie náš nápad podporili a poskytli nám priestorové a súčasť aj technické vybavenie pre zabezpečenie livestreamu podujatia SIAF 2020,“ konštatoval Andrej Brník, médiá manažér Medzinárodných leteckých dní SIAF. Milovníci letectva tak mohli sledovať to najlepšie z celej histórie SIAF online na webovej stránke a na sociálnych sieťach. 29. augusta sa o pol jedenástej začal priamy prenos plný leteckej akrobacie, ktorý trval, tak ako na letisku Sliač, do sedemnástej hodiny. Z pripraveného štúdia na Akadémii umení v Banskej Bystrici sa prihovorilo viacero hostí z oblasti leteckého priemyslu a vojenskej techniky. Koncept mal formu televízneho štúdia, bol v ňom hlavný moderátor a ten viedol

diskusiu s prítomnými hosťami. Ďalej boli prítomní komentátori, ktorí majú na starosti komentovanie jednotlivých display shows z posledných rokov SIAF-u. Organizátori mali ambíciu priniesť divákovi zaujímavé rozhovory aj s tými, ktorí nemohli prísť do štúdia. Pokiaľ zahraniční hostia nemohli prísť priamo do štúdia, pokúsili sa s nimi spojiť formou telemostu či prostredníctvom videohovoru. Samozrejme v prípade, že zahraniční hostia potvrdili túto elektronickú formu participácie na SIAF 2020.

Najväčší letecký sviatok roka bolo možné sledovať online na webovej stránke www.siaf.sk, ale aj na sociálnych sieťach Facebook či YouTube.

→ Mgr. art. BARBORA ŠPÁNIKOVÁ, ArtD.
foto: VLADO BAHÝL, a. a.

S Terezou Králikovou (FMU AU) nielen o Muzikálovom festivale Jozefa Bednáríka

Zvláštné, ťažké a zároveň komické obdobie

Aj tento rok sa fanúšikovia muzikálu stretli na tradičnom podujatí – Muzikálovom festivale Jozefa Bednáríka (MFJB). 22. a 23. augusta sa v Kúpeľoch Brusno uskutočnil už trinásty ročník tohto výnimočného podujatia. Predstavila sa na ňom aj Tereza Králiková z FMU AU. A práve s Terezou sme sa o podujatí, no nielen o ňom, pohovárali.

Ako vieme, nešlo o vašu premiéru na MFJB.

- Je to tak, na festivale účinkujem už niekoľko rokov, s agentúrou Bluemark a s Jankom Kubišom spolupracujem už dlhšie. Tento festival je jedna z mojich najkrajších akcií roka – kvôli jej samotnému názvu.

Ako došlo k účinkovaniu, kto vás oslovil? Vieme, že vystupujete na podobných akciách...

- Táto spolupráca sa začala ešte v roku 2017, keď ma Janko Kubiš oslovil, aby som zaspievala k 90-tym narodeninám jednej z najvýznamnejších herečiek slovenského divadla - Márie Kráľovičovej a zároveň k slávnostnému odhaleniu lavičky Andreja Sládkoviča v Parku hrdinov v Kúpeľoch Sliač. Celoročne spolu pracujeme na rôznych eventoch, plesoch a iných kultúrnych podujatiach.

Čo ste zo svojho repertoáru ponúkli publiku?

- Festival trval tri dni. Prvý deň sa konal v Sliačskych kúpeľoch a bol venovaný hlavne československému muzikálu, kde vystúpili spolu so mnou aj také známe mená ako Juraj Bača, Dominika Richterová alebo Róbert Halák. V tento večer sme sa venovali aj tvorbe významného českého skladateľa populárnej, filmovej a muzikálovej hudby – Zdeňkovi Bartákovi, s ktorým som mala možnosť zaspievať známu pieseň Hany Zagorovej „Kamarád“, ktorá pochádza z jeho autorskej dielne. Okrem toho som zaspievala pieseň „Chcem byť star!“ z muzikálu Mníšky a pieseň „Co zbývá nám“ z muzikálu Antoinetta – kráľovna Francie. Na druhý deň sme sa presunuli do Kúpeľov Brusno, kde bol

hlavný program venovaný režisérovi Jozefovi Bednáríkovi, ktorý mal presne v ten deň smutné 7. výročie odchodu do umeleckého neba. Šansónová pieseň Kone v mojom podaní – Bédřova obľúbená – s autorským textom od Moniky Kozelovej ukončila ceremoniál každoročného uctenia si Jozefa Bednáríka, podľa ktorého je festival pomenovaný. Nuž a napokon sme sa venovali mladým talentom, muzikálom z Divadla Andreja Bagara v Nitre, pamiatke operetného majstra Franza Lehára, pripomenuli sme si nedávny odchod Karla Gotta, ktorému sme venovali spomienku v podobe jeho najznámejších piesní z filmovej tvorby a kde som mala možnosť zaspievať si s výborným muzikálovým hercom Marianom Vojtkom, pôvodcom z Banskej Bystrice, ktorý v hlavných mužských úlohách vypredáva pražské divadlo.

Je zrejme, že muzikálová hudba je vašou srdcovkou...

- Muzikál som si vybrala, alebo lepšie povedané, muzikál si vybral mňa už keď som mala 9 rokov a prvýkrát som naživo videla pražskú produkciu muzikálu Kleopatra v hlavnej úlohe s Monikou Absolonovou. Odvtedy sa udialo mnoho vecí a tisíckrát som zmenila názor, ale vždy som sa vrátila k muzikálu, aj keď to nebolo a nie je vždy ľahké. Je obrovské šťastie robiť v živote to, čo vás baví. A ja to šťastie mám.

Prezradíte niečo o sebe? Ako na vás vplýva toto neľahké obdobie, v čom sa vymyká zo štandardu?

- Momentálne nastupujem do 1. ročníku magisterského štúdia na FMU AU, katedra vokálnej interpretácie, odbor muzikálový spev. Taktiež učím muzi-

† S Marianom Vojtkom

↗ Aktéri festivalu ďakujú publiku

kálový spev, šansón a ansámblový spev na Konzervatóriu Jána Levoslava Bellu v Banskej Bystrici v odbore hudobno-dramatické umenie. Toto obdobie bolo zvláštne, ťažké a komické zároveň. Vyučovanie, všetky skúšky, korepcie, konzultácie a záverečné koncerty – všetko prebiehalo online. Ten osobný kontakt mi ako študentke a aj pedagogičke nesmierne chýbal a uvedomila som si, aký je dôležitý. Tento polrok bol pre všetkých veľmi náročný, pre pedagógov aj pre študentov, pre umelcov obzvlášť a všetko nasvedčuje tomu, že sa to tak skoro nezmení. Sama som zvedavá, ako to všetko zvládneme s otvorením akademického roka a ako rýchlo sa dokážeme vrátiť do nejakého pomyselného normálu.

→ (ba)

foto: archív TK

Ocenenie Márie Strenáčikovej

Ruská akadémia sociálnych a základných vied M. V. Lomonosova v Moskve (Российская академия общественных и фундаментальных наук имени ак. М. В. Ломоносова) ocenila prácu PaedDr. Márie Strenáčikovej, PhD. a v septembri 2020 jej udelila členstvo so statusom riadneho člena – akademika za dosiahnuté úspechy v rozvoji

vedy a vzdelávania v sekcii História a teória umenia. Akadémia združuje vedcov a špecialistov v oblasti spoločenských, technických a humanitných vied, ktorí významným spôsobom prispievajú k rozvoju v oblasti výskumu, vedeckého poznania a vzdelávania. Gratulujeme!

Slnko v sieti aj nad Bystricou

Tomáš Krupa s ocenením za najlepší dokument

Aj keď s menšou slávou, avšak s rovnakým dôrazom na mimoriadnu kvalitu sa 9. septembra odovzdávali ocenenia za najlepšie výkony v audiovizuálnej tvorbe Slnko v sieti. Cenu za najlepší dokumentárny film roku 2019 získal absolvent Katedry dokumentárnej tvorby na Fakulte dramatických umení Akadémie umení Tomáš Krupa. Jeho Dobrá smrť je ozaj výnimočný film. Už preto, že sa dotýka otázky smrti, avšak neponúka vopred pripravené, hotové odpovede. Skôr sa veľmi opatne pýta, skúma, dáva každému divákovi možnosť tvoriť si vlastný názor.

Janette Butlin trpí nevyliciteľnou chorobou – svalovou dystrofiou a jej život sa čoraz viac stáva utrpením. Má sedemdesiatdva rokov a chcela by odísť zo sveta dôstojne. Avšak v Británii eutanázia nie je legálna. Janette preto organizuje svoju „cestu k smrti“ do Švajčiarska, dôstojne, s hlbokým presvedčením, že robí správnu vec. Ako sa s touto skutočnosťou zmieri jej rodina? Aké otázky trápia a aj budú trápiť tých najbližších, ktorí tu zostanú? Tomáš Krupa pristúpil k tejto silnej látke nielen s nutnou pokorou, ale aj s jasným filmárskym názorom. Využíva štylizované prvky hraného filmu, avšak nemoralizuje, dokáže ctiť intimitu okamihu, zachováva autenticitu.

Film Dobrá smrť získal už ocenenia na IDFF v Jihlave, v českej súťaži na festivale Jeden svet, na festivale Cinematik cenu za najlepší dokument a film pokračuje v svojej púti po festivaloch po celom svete.

Na záver trochu osobnej reflexie. Po skončení prenosu zo Slnka v sieti som Tomášovi napísala na messenger blahoželanie. Jeho odpoveď bola: Srdečná vďaka, Kateřina! Posielam vrúčne pozdravy na alma mater. Za veľa vďačím FDU a pedagógom!

DOBŘÁ SMŘŤ

(Slovensko / Česko / Francúzsko / Rakúsko, 2018, 83 min.)

Réžia: Tomáš Krupa

Scenár: Tomáš Krupa, Lukáš Hanulák

Účinkujú: Janette Butlin, Simon Convey, Bridget Convey, Erika Preisig...

→ PhDr. KATEŘINA JAVORSKÁ
vedúca katedry filmovej dramaturgie a scenáristiky

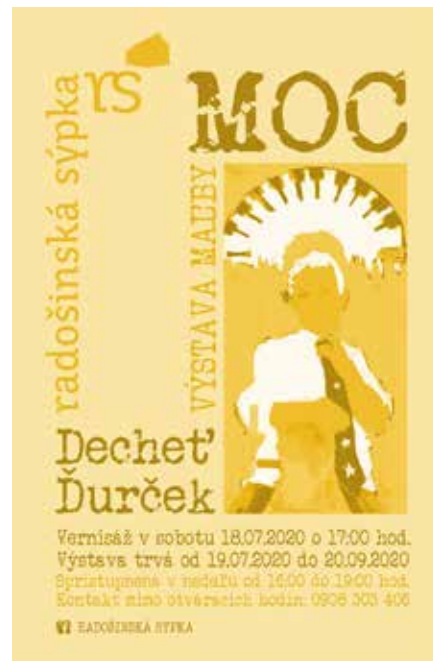
Radošinská sýpka – diela umelcov spája fenomén moci

V polovici júla t. r. sa v Radošinskej sýpke uskutočnilo otvorenie výstavy maľby Moc. Dvojicu autorov Peter Dechet (1979) a Roman Ďurček (1990) prepája záujem o fenomén moci. To vyjadrujú predovšetkým v médiu maľby a inštalácie.

Ďurčekov výber malieb prezentuje dnešný svet zahltený civilizačnými prvkami, ktoré vníma ako nebezpečné elementy číhajúce z každej strany na našu vnútornú stabilitu. Považuje ich za dôsledok súčasného establishmentu (tzv. svetovej moci). Negatívna inscenácia malieb metaforou vyjadruje fatálne narušenú celosvetovú harmóniu. Opakovane a v dynamickom afekte využíva systém dominancie ilúzie figúry. Tá je fiktívna a komponovaná v mentálnej krajine so zamrznutým

priestorom a časom. Ide o metafyzickú rovinu súčasnosti. Dechet vníma moc a jej zneužitie ako štandardnú súčasť politiky. Zameriava sa na príbeh jedinca pred nadobudnutím moci a následné premeny do pozície politika, vládcu alebo diktátora. Séria malieb figurálneho námetu prezentuje anonymného chlapca v parafrázach politických portrétov. Dieťa v kompozíciách s použitím mnohých symbolov a atribútov politického poľa pôsobí dojmom ambivalencie. Autor sa nijako nesnaží maľbou problematiku zneužitia moci moralizovať. Na túto skutočnosť sa díva s nadhľadom a s vedomím, že človek ako taký a jeho túžba ovládať a vládnuť sa storočiami nemení.

Výstavu doplnil sprievodný kultúrny a vzdelávací program, verejnosť si ju mohla prezrieť do 20. septembra.

Horizonty umenia 7

Siedmy ročník medzinárodnej webovej konferencie Horizonty umenia 7 pripravila Fakulta múzických umení AU a OZ Koncertné združenie pri FMU AU v Banskej Bystrici v roku 2020 v októbri.

Konferencia poskytuje priestor autorom, interpretom, teoretikom a vedcom, pedagógom, organizátorom, ktorí chcú zdieľať s ďalšími profesionálmi svoje príspevky. Cieľom konferencie je prezentácia názorov a výsledkov umeleckej, vedecko-výskumnej a pedagogickej práce v oblasti hlavne hudobného, ale aj dramatického, výtvarného, tanečného a filmového umenia. Z konferencie bude vydaný recenzovaný zborník, ktorý dostane každý aktívny účastník

konferencie poštou. Zborník abstraktov bude distribuovaný v printovej forme a k nemu bude priložený zborník príspevkov v elektronickej forme na CD.

Informácie o konferencii boli prístupné na webovej stránke FMU AU v Banskej Bystrici <https://fmu.aku.sk>, diskusia: <https://www.facebook.com/groups/772631876839763>.

Sekcie konferencie:

1. História umenia,
2. Súčasný umenie,
3. Umelecká interpretácia,
4. Umelecká pedagogika a psychológia.

Termín odoslania prihlášky bol stanovený na 15. 9. 2020, termín odoslania príspevku: 25. 9. 2020. Skupina na diskusiu bola sprístupnená 01.10.2020 – 15.10.2020, kedy mohli účastníci konferencie i verejnosť vstúpiť do diskusie a reagovať na uverejnené príspevky. Garantom konferencie je PaedDr. Mária Strenáčiková, PhD. z FMU AU.

„Služobníci“

Ivana Ostrochovského

si razia cestu

Nový film Ivana Ostrochovského, pedagóga fakulty dramatických umení AU, slávnostne otvoril 10. septembra medzinárodný filmový festival Cinematik Film Festival 2020 v Piešťanoch.

Aj slovenskí diváci si tak po prvý raz mohli pozrieť film Služobníci, ktorý zožal úspech už začiatkom roka na svetovej premiére na prestížnom Berlinale – Berlin International Film Festival a odvtedy brázdí zahraničné festivaly. Do slovenskej kinodistribúcie vstúpi snímka 12. novembra 2020. Služobníci sa zároveň dostali do prestížneho výberu najlepších titulov európskej kinematografie uplynulého roka. Európska filmová akadémia (EFA) zverejnila prvé kolo širšieho výberu 32 celovečerných filmov, ktoré majú šancu získať Európsku filmovú cenu. Takmer 4 000 členov EFA môže teraz Služobníkov navrhnúť do užších nominácií na „európske Oscary“ za najlepší film, réžiu, scenár, herca či herečku a iné kategórie.

Unikátne dielo s jedinečným štýlom a príbehom. Aj takúto chválu si vyslúžil čierno-biely filmový príbeh mladých kňazov z totalitného Československa, ktorí sa musia rozhodnúť medzi cestou svedomia alebo cestou kolaborácie. Píše sa rok 1980. Michal a Juraj sú študenti kňazského seminára v totalitnom Československu. Vedenie fakulty sa zo strachu pred zatvorením školy snaží formovať seminaristov do podoby vyhovujúcej režimu. Každý z mladých bohoslovcov sa musí rozhodnúť, či

podľahne pokušeniu a zvolí si ľahšiu cestu kolaborácie, alebo cestu svedomia a dostane sa tak pod drobnohľad cirkevného odboru Štátnej bezpečnosti.

O bližšie informácie o tomto diele sme požiadali Mgr. art. Ivana Ostrochovského, ArtD.

Blahoželám ešte k výberu Služobníkov do sekcie Encounters na Berlinale. Čo to pre teba znamená mať film na tomto festivale?

- Znamená to pre mňa určitý druh úľavy. Keď robíte film, veľa ľudí vám venuje kopec svojho času a energie, ktorý mohli venovať napríklad svojim rodinám. Takže dúfam, že film na Berlinale je pre nich aspoň nejaký druh satisfakcie.

Služobníci mali svetovú premiéru na 70. ročníku Berlinale. Pridávalo ti toto nejaký špeciálny tlak či stres?

- Už ani nie. Bol som tam tretíkrát a už to našťastie tak neprežívam, ako keď som tam bol prvý raz. Samozrejme, radosť mám rovnakú, len už viem, že to nie je dôvod pre stres. Pustíme film, porozprávame sa a pôjdeme domov robiť ďalší film. Je v tom práve niečo upokojujúce a nie stresujúce.

Ako vôbec tento film vznikol?

- Mal som 16 rokov, keď v Československo prestali vládnuť komunisti. Vždy ma toto obdobie priťahovalo. Rovnako ako téma kolaborácie s mocou, ktorá je ústredným motívom filmu. Téma, ktorá je univerzálna a zrozumiteľná po celom svete.

Čo je inšpiráciou stojacou za scenárom?

- Marek Leščák mi povedal príbeh herca Vlada Zboroňa, ktorý v 80-tych rokoch študoval na bohosloveckej fakulte, z ktorej ho vylúčili. Štátna bezpečnosť mu výmenou za spoluprácu ponúkla, že sa môže na školu vrátiť. Vlado Zboroň sa do školy nevrátil a hrá v našom filme. Začali sme sa zaujímať o dianie na bohosloveckej fakulte a narazili sme na výnimočnú udalosť, kde veľká časť študentov zahájila hladovku, aby dali najavo svoj nesúhlas s kolaboráciou kňazov prostredníctvom Pacem in Terris.

Koľko histórie a faktov si poznal predtým, než si začal písať scenár?

- Vo filme je použitých viacero udalostí, ktoré sa udiali v období 80-tych rokov v Československu. Či už spomínaná hladovka alebo úmrtie tajne vysväteného kňaza Přemysla Coufala. Nešlo nám o rekonštrukciu týchto udalostí. Použili sme ich voľne, aby sme priblížili dobu a problémy, ktoré so sebou téma náboženských slobôd prinášala. Samozrejme sme sa stretávali s bývalými študentmi školy, ale aj členmi kolaborantského združenia kňazov Pacem in Terris. Preto, aby sme priniesli čo najviac detailov do filmu, ale aj preto, aby sme tú dobu a problém priblížili Rebece Lenkiewicz, ktorá je z úplne iného kontextu.

Ktorá scéna bola pre teba najnáročnejšia?

- Scéna výsluchu. Pretože hlavní hrdinovia príbehu Juraj a Michal boli stvárnení nehercami, bolo ťažké s nimi vytvárať emocionálne náročné scény. Niekoľkokrát som tú scénu pretáčal, pretože som s ňou nebol spokojný. Nakoniec všetko vyriešil herec Zvonko Lakčević, ktorý scénu takpovediac zobral do svojich rúk.

Keď pracuješ na projekte takejto škály, si flexibilný so scenárom alebo máš radšej, keď sa dodržiava text?

- Paradoxne sa pri realizácii filmu riadim pravidlami, ktoré zdefinoval vojenský teoretik Carl von Clausewitz pre vedenie bitky. Maximálna príprava a presne definovanie cieľov, ktoré chcete dosiahnuť.

A počas bitky maximálna flexibilita, ktorá reaguje na jej priebeh. To znamená, že na začiatku mám rád prípravu do posledného detailu, rovnako aj vybrúsené dialógy v scenári, ale akonáhle sa začne nakrúcať, mením všetko podľa potreby. Myslím, že vo výsledku zostane asi tak polovica z plánovaného konceptu a dialógov.

Vždy si mal vášeň pre filmárčinu?

- Vlastne som sa dostal k filmu náhodou. Vždy som myslel, že budem vojak z povolania. Chvilu som ním aj bol, ale keďže som introvert, nebaví ma kričať a na vojne je všetko založené na tom, že kričíte na sto vojakov, aby vás bolo počuť. Z armády som odišiel a išiel študovať filmovú teóriu, neskôr režiu, a tak som sa stal filmárom a opäť kričím na ľudí pri nakrúcaní, aby ma bolo počuť...

Ako veľmi sa zmenil tvoj štýl a režijný prístup od tvojho debutu?

- Štýl sa zmenil asi úplne, ale režijný prístup, myslím, že zostal rovnaký. To znamená – a bude to znieť banálne – „rozprávať predovšetkým obrazom“. Preto som pri tomto filme robil aj architekta, aby som mal čo najväčšiu kontrolu nad obrazom.

Aká bola najlepšia rada, ktorú si dostal?

- Režisér Martin Šulík, ktorý vo filme hrá postavu lekára, mi povedal: „Latku si nastav tak vysoko, aby si ju mohol podliezť so ztýčenou hlavou.“

A akú radu by si dal iným filmárom?

- Asi tú, ktorú dávam svojim študentom na filmovej škole: „Nebojte sa omylov!“

Čo dúfaš, že si ľudia odnesú zo Služobníkov?

- Pápež Ján Pavol II. počas komunizmu razil heslo „Nebojte sa“. Myslím, že žijeme v dobe, keď nás politici aj médiá strašia zľava aj sprava a veľká časť spoločnosti trpí strachom z budúcnosti. Bol by som rád, keby ľudia boli po filme aspoň o trochu odvážnejší a nenechali sa ovládať strachom, ktorý do nich účelovo zasievajú politici.

Prezrad', ako sa momentálne máš ty?

- Vždy, keď sa ma niekto opýta na to, ako sa mám, tak si paradoxne spomeniem na amerických vojakov, ktorí sa v roku 1944 chystali na vylodenie v Európe. Dostali príručku, ktorá im mala priblížiť rozdiely medzi životom v USA a Európe. Stálo tam napríklad aj toto: „Keď sa opýtate Európana na to, ako sa má, riskujete, že sa zapletiete do strašne dlhého rozhovoru.“

→ doc. Mgr. art. EUBOMÍR VILUDA, ArtD.

S lúčiacim sa prof. Janom Vedralom
perom a optikou jeho študentky,
autenticky, s pôvodnými odpoveďami

Snažil som sa profesionálne učiť profesionálov

Pán profesor, iste netreba našim čitateľom pripomínať, že vaše pedagogické pôsobenie na FDU AU v Banskej Bystrici ovplyvnilo vznik a rozvoj fakulty. Vďačíme vám za vznik doktorandského štúdia, za to, že ste boli garantom a pomyselné držali fakultu i v turbulentných časoch. Rada by som ale podotkla, že popri všetkých vašich povinnostiach, ktoré zásadne ovplyvnili chod fakulty, bola u vás na prvom mieste trpezlivá komunikácia so študentmi a rozvíjanie kreativity budúcich divadelníkov. Aký bol váš prvý pocit, keď ste pricestovali do Banskej Bystrice a prekročili prah novovzniknutej divadelnej školy? Spomeniete si na nejakú konkrétnu, výraznú emóciu či myšlienku, ktorá sa vám spätne zjaví a spája sa s týmto mestom a našou školou?

- Kedyž mě telefonicky oslovil na podzim roku 2004 Andrej Maťašík, vydal jsem se do Bystrice na „vzpomínkovou“ cestu s úmyslem zdvořile odmítnout, ale podívat se po letech na místa, kde jsem dva roky sloužil vojenskou základní službu. Našel jsem chudou fakultu v tehdy ještě zbídačelé budově a báječné lidi, kterým šlo o divadlo a vzdělávání. A zjistil jsem, že i když zážitky z vojny v „lidové armádě“ byly brutální, cítil jsem se mezi horami a zdejšími lidmi báječně, byl to kus mého „federálního“ srdce. A tak jsem se rozhodl, že

vizi Andreje Maťašíka, Jana Sládečka, Luba Majery, Jury Sarvaše, Fera Výrostka a dalších skvělých „otců zakladatelů“ pomohu, jak budu moci. Že se pokusíme „naučit školu učit“. A pobyl jsem šestnáct let... mnoho se podařilo, ledačos ne, nyní už ale musí nastoupit další generace, která, jak věřím, ty nesamozřejmé základy školy nepromarní, ale dále rozvine.

Roky ste cestovali z Prahy do Banskej Bystrice za svojimi študentmi na Akadémiu umení, zároveň ste vyučovali i na DAMU v Prahe - kde doteraz pôsobíte – no popri pedagogickej činnosti, ktorá vás iste časovo vyťažovala, ste nepretržite zároveň aktívne tvorili. Nestali ste byť divadelníkom v praxi, práve naopak, ste autorom divadelných, rozhlasových hier, scenárov, odborných štúdií, kníh a špeciálne pre Divadlo na Vinohradoch v Prahe ste vytvorili i množstvo dramatisácií a veľkolepých javiskových adaptácií. Prezradte nám, odkiaľ čerpáte energiu a inšpiráciu, aby ste dokázali popri pedagogickej činnosti neustále aktívne tvoriť a zároveň byť šéfdramaturgom tak významného divadla s bohatým repertoárom.

- Všechny ty moje činnosti jsou vlastně jen variacemi toho základního poslání dramaturga: totiž otevírat a moderovat dialog na všech úrovních. Dialog

v dramatu, ve kterém postavy překonávají skutky svou zdánlivě neřešitelnou situací. Dialog mezi textem dramatu a jeho scénickým uskutečněním. Dialog mezi scénou a diváky, ono zakoušení a sdílení smyslu uměleckého díla, které současně vytváří ze všech přítomných – herců i publika – jednu pospolitost. Dialog mezi zkušeností a novým pohledem studentů. Dialog mezi hodnotami, které nacházíme v minulosti a chaotickým prožitkem současnosti. Dialog funguje jen tehdy, když druhá strana chce odpovídat a odpovídá, když oponuje, dodává své vlastní zkušenosti a názory a když pak oba dospíváme k potěšení z nového poznání. Bez energie, kterou do tohoto společného díla, kterému můžeme říkat umělecká či pedagogická komunikace, investuje oslovená strana, bych brzy vyhořel. Takhle jsem – kromě jiného – objel na distanci Bystrica – Praha (515 km) několikrát zemi okolo rovníku – autem, vlakem, nejhorší to bylo autobusy... Jen díky tomu, že jsem byl bohatě odměněn energií studentů a kolegů a kolegů.

Divadelná dramaturgia a réžia ukrývajú v sebe špecifické odlišnosti, ale napriek tomu sa snažia o dosiahnutie jednotného výsledku – a to nie je vždy jednoduché. Prečo ste sa rozhodli venovať sa práve dramaturgii; kedy nastal ten moment; čím vás očarila? Ako by ste to s odstupom času zhodnotili – jednoducho povedané: čo je podľa vás na dramaturgii najkrajšie a čo naopak najťažšie a ako by mal podľa vás vyzerat ideálny vzťah dramaturga a režiséra, aby vzniklo hodnotné dielo?

- Cituji moudřejší kolegyni Janu Pilátovou: divadlo ať dělá jen ten, kdo opravdu nemůže dělat nic jiného. To není zaměstnání, to je povolání, které „sežere“ celého člověka a dělá se 24 hodin denně, 7 dní v týdnu. Chtěl jsem to dělat od dětství, v deseti letech jsem si přál – a dostal – k narozeninám psací stroj, ve třinácti napsal první celovečerní hru. Zkoušel jsem to s herectvím – na to jsem málo spontánní. Zkoušel jsem to s režii – na to jsem příliš teoretický. Dramaturgie – to je moje parketa! A o tom, jak to dělat, už skoro čtyřicet let přemýšlím s několika generacemi studentů – i s vámi, Lucie – asi se stovkou divadelních a rozhlasových režisérů, s nimiž jsem spolupracoval, a v knížkách, které píšu. To se do odpovědi v rozhovoru nevejde.

Pán profesor, sme vám vďační za všetko, čo ste nás naučili a nech to vyznie akokoľvek pateticky, na niektoré situácie a pedagógov sa zabudnúť nedá. Naš rozhovor by som rada uzatvorila spomienkou na vašich pedagógov, kolegov alebo ľudí, ktorí vás nejakým spôsobom zásadne ovplyvnili. Zaujímalo by ma, na ktorú osobnosť v súvislosti s vašimi študijnými a neskôr i pedagogickými začiatkami najradšej spomínate? A čo by ste odkázali generácii divadelníkov, ktorá príde o ďalších sto rokov?

- Poslyšte, zase to s tím vděkem nepřehánějte. Snažil jsem se profesionálně učit profesionály. Teď už mě dostihl věk a já jsem si jist, že studenti mají právo na čilého pedagoga, který nezápasí s únavou a určitou skepsí k výstřelkům popkultury a „nekonečné lehkosti“ postmoderní rádo by tvorby. Celoživotně jsem spojený s pražskou DAMU, ta od svého začátku roku 1947 pracuje na principu: ze studentů se stávají učitelé. Sdílime tedy společně zkušenost několika generací vynikajících pedagogů a divadelníků, ale také výstrahu z počinů kariéristů a s režimem kolaborujících hlupáků. Kus téhle zkušenosti jsem se pokusil předat bystrické škole. Nyní na ní učí několik mých bývalých studentů, jsou to báječní, talentovaní a poctiví lidé a kumštýři. Přál bych si jedině – aby se

ta generačně sdílená zkušenost s divadlem a jeho pedagogizováním kontinuálně rozvíjela, korigovala, nezatvrdla v minulosti a dogmatech, ale nenechala se vyvést z míry módností a tendencí. Divadlo je odpovědná poznávací činnost, laboratoř, ve které, dělá-li se to pořádně, se lidé mohou o sobě a svém soužití dozvídat společně – autoři, režiséři, herci, diváci – vždy něco nového, pravdivého, co jim pomůže žít v nesnadném světě. Divadlo je na rozdíl od studených médií ze své podstaty biofilní.

Za rozhovor děkuje Lucia Rakúsová

Davorin Jenko ... a my

Že neviete, kto to je? Ani my sme to nevedeli, pokiaľ sme nepricestovali do Belehradu. Podelíme sa s vami o naše dojmy, zážitky aj získané ceny.

Pamätáte si ešte, ako ste trávili posledný predkoronový víkend? Áno, ten marcový. Možno ste krvopotne cvičili, možno ste boli niekde na výlete alebo ste jednoducho iba tak oddychovali. My sme ho prežili v srbskom Belehrade, kde sme sa zúčastnili medzinárodnej súťaže Davorin Jenko. Meno nesie podľa významného slovinského skladateľa, dirigenta a člena Srbskej akadémie vied a umení Davorina Jenka (1835 – 1914). Najprv študoval strednú školu v Terste a právo vo Viedni, kde sa aktívne zapojil aj do kultúrneho života srbskej obce a stál pri vzniku Slovinskej speváckej spoločnosti, neskôr sa venoval štúdiu hudby. Po návrate do Belehradu inicioval vznik srbského národného divadla a rôznych speváckych spoločností a zborov, je autorom niekoľkých inštrumentálnych diel aj hudobno-dramatických opusov.

Súťaž Davorin Jenko sa uskutočnila 3. – 10. marca pre drevené dychové nástroje (flauta, klarinet, hoboj, fagot a saxofón). Súťažiaci boli rozdelení do piatich kategórií podľa veku. My sme súťažili v najvyššej kategórii, v ktorej bolo 14 flautistov zo Srbska, Slovinska, Chorvátska, Čiernej Hory, Nemecka a my dve zo Slovenska – Laura Nagyová a Nikola Mesárošová. Podmienkou súťaže v našej kategórii bol program s dĺžkou do 30 minút: výber jednej z 12 fantázií od G. Ph. Telemanna, 1. alebo 2. a 3. časť koncertného/sonátového cyklu, pričom jedna zo skladieb musela byť interpretovaná spomäti. Podmienky neboli jednoduché ani pre nás, ale ani pre korepetítorov, ktorí spolupracovali s niekoľkými súťažiacimi. Ťažkú prácu mala aj porota, ktorá celý deň počúvala náročné programy súťažiacich.

Čas čakania na výsledky sme si krátili aj malou prehliadkou veľkého Belehradu. Navštívili sme Park Kalemegdan, ktorého súčasťou je pevnosť s výhľadom na mesto a ústie rieky Sávy do Dunaja. Miesto bolo v minulosti dôležité z hľadiska vojenských stratégií a pôvodne turecký názov znamená kale/pevnosť a megdan/bitku. Prezreli sme si aj monumentálnu pravoslávnu katedrálu sv. Sávu, ktorá bola vybudovaná podľa byzantského chrámu Hagia Sofia v Istanbuli.

Návrat do priestorov súťaže bol spojený s veľkým očakávaním. Ako sme sa umiestnili? Prinesieme nejakú medailu alebo odídeme ako porazené...

Porota to určite nemala jednoduché, pretože bodové hodnotenia boli veľmi tesné. My sme si napokon odniesli striebro a bronz, za čo vďačíme najmä pedagogickému vedeniu, našej „profke“ Ivici Gabrišovej a klavírnej spolupráci Filipa Milisaljeviča.

Cesta domov autobusom bola náročná, avšak odmenou bolo pár týždňov voľna. To sme však ešte netušili, že sa už na akadémii tento semester nestretne. Začala sa korona ... A my sme sa v karanténe pustili do ďalšej práce.

→ LAURA NAGYOVÁ, NIKOLA MESÁROŠOVÁ

↑ Nikola a Laura

← Vizuál súťaže a skladateľ Davorin Jenko

Nová doba – nové vízie?

Sedemnásť ročník medzinárodnej Banskobystrickej teatrologickej konferencie, ktorú tradične organizuje Fakulta dramatických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici, bude 27. – 28. novembra 2020 venovaný téme Stimuly a vízie európskeho divadla 21. storočia.

Organizátori reagujú na aktuálnu potrebu nového definovania statusu, funkcií a možností divadla ako živého umeleckého a spoločenského média v 21. storočí, ktorá vzišla z minuloročnej záverečnej konferenčnej diskusie

účastníkov. Súčasný prístup divadelných tvorcov i vedcov totiž zastáva prevažne kritické alebo reflexívne pozície. Málo sa však venujeme tomu, aké sú nové možnosti divadla a divadelného vzdelávania, ako korešpondujú, alebo naopak nekorešpondujú, s výraznými spoločenskými zmenami posledných rokov, ba dní.

Bez nových výziev a vízií, aké priniesli napr. reformátori prvej polovice 20. storočia, sa perspektíva divadla ako umenia a tiež jeho spoločenského zástoja značne zužuje. Vynárajú sa zásadné otázky, na ktoré sa pokúsime počas konferencie reagovať: Máme v súčasnosti divadelné osobnosti, aké ešte v 20. storočí dokázali pohnúť divadlom vpred, rozšíriť jeho formy a štýly, založiť originálne školy, vytvoriť miesto pre experiment a hlavne byť v súlade so svojou dobou? Akú umeleckú a spoločenskú silu má dnes divadlo? Má umelecké vzdelávanie zohľadňovať aktuálne spoločenské dianie a vytvárať priestor pre umelecké vízie/ vízie umenia budúcnosti?

Cieľom konferencie je priniesť a porovnať poznatky o tom, čo môže dnešné divadlo priniesť do iných oblastí života,

akú silu dnes má alebo môže vyvinúť európske a slovenské divadlo v otvorenom kultúrnom priestore (v čase 100 rokov od jeho profesionálnej inštitucionalizácie) a kam by sa malo uberať umelecké vzdelávanie, ktoré vždy zastávalo vo vzdelávacom systéme špeciálne „esteticko-etické“ postavenie.

K účasti na konferencii boli oslovení experti z viac ako tridsiatich európskych inštitúcií. Predpokladáme, že momentálna situácia, ktorú stále komplikuje COVID-19, ovplyvní aj možnosti priamej účasti našich zahraničných kolegov. Organizátori sa preto usilujú zabezpečiť ich účasť prostredníctvom tzv. vzdialeného prístupu (on-line alebo pre-recorded). Priestor dostanú aj príspevky doktorandov v podobe paralelného bloku, o ktorý každoročne narastá záujem najmä z prostredia slovenských a českých univerzít. Akadémia umení sa tak stáva miestom pre transdisciplinárny dialóg, ktorý je každoročne zaznamenaný aj v podobe publikovaného vedeckého zborníka.

(Konferencia sa uskutoční vďaka podpore z verejných zdrojov poskytnutých Fondom na podporu umenia.)

→ doc. PhDr. ELENA KNOPOVÁ, PhD.

Uctili sme si pamiatku hrdinov SNP

Na konci augusta si Banská Bystrica pravidelne pripomína jednu z najdôležitejších udalostí v novodobej histórii slovenského národa – Slovenské národné povstanie. 76. výročie osláv SNP sa začalo tradičným open-air koncertom Opery Banská Bystrica, na ktorom

sa predstavili jej poprední sólisti. Na druhý deň sa konal samotný pietny akt kladenia vencov. Akadémii umení na tejto pietnej spomienke zastúpil v mene rektora prof. MgA. Ing. Michala Murina, ArtD. prorektor AU doc. Mgr. art et Mgr. Peter Špilák, PhD., ArtD. Univerzita si tak spolu s poprednými vládnymi činiteľmi, zástupcami mesta, vysokých škôl a inými významnými osobnosťami a inštitúciami z celého Slovenska uctila pamiatku všetkých hrdinov SNP, ktorí sa neváhali postaviť na odpor proti fašistickému zlu a bojovali za našu slobodu.

→ doc. Mgr. art. et Mgr. PETER ŠPILÁK, PhD., ArtD.

Pandémia nestihla potlačiť Slovenské národné povstanie

Tesne predtým, ako prišla niekoľkokmesačná odstávka slovenských divadiel, Divadlo Jozefa Gregora Tajovského vo Zvolene stihlo uviesť výnimočnú inscenáciu Tichá noc, tmavá noc. Ide o zaujímavý inscenačný tvar, tzv. imerzné divadlo, ale pre Akadémiu umení bola výnimočná o niečo viac, pretože v nej účinkoval celý (vtedy) druhý ročník poslucháčov herectva.

Imerzné divadlo nemá v slovenských podmienkach tradíciu. Ide o formu, kedy sa divák voľne pohybuje v rôznomrodnom netradičnom hracom priestore a sám sa slobodne rozhoduje, ktorú časť deja bude sledovať a s ktorými postavami sa bude stretávať. Vďaka tomu sa dokáže ponoriť do života postáv a udalostí, ktoré ho nepretržite obklopujú. Témou inscenácie Tichá noc, tmavá noc boli udalosti počas SNP. Ide však o netypický pohľad na umelcov počas povstania. Divák tak môže sledovať vznik Frontového divadla, ktoré na čele s Andrejom Bagarom udržuje morálku na povstaleckom území, či Paľa Bielika a Karola Kršku, ktorí na vlastnú päsť dokumentujú povstalecké udalosti. To všetko je však iba zlomok príbehov, ktoré môže divák v tejto inscenácii sledovať.

Inscenáciu tvorí viac ako tridsaťčlenný kolektív hercov a z toho viac ako tretinu tvorí jeden herecký ročník Akadémie umení. Pre študentov to bola nielen skúsenosť pracovať v profesionálnom divadle, ale predovšetkým možnosť stretnúť sa s netradičnými inscenačnými postupmi. O plnohodnotnú skúsenosť išlo aj preto, že v tomto type

divadla je každý herec nútený vypracovať svoju postavu do najmenších detailov, lebo čo sa rozsahu týka, sú v podstate všetky postavy rovnocenné, keďže sú nepretržitou súčasťou celku. Pod vedením režijno-autorskej dvojice Ivo Kristián Kubák a Marie Nováková museli všetci prejsť podrobným výskumom, ktorý sa stal základom pre umelecké zhmotnenie dejinných udalostí.

Tichá noc, tmavá noc mala premiéru 21. februára 2020. Po niekoľkých reprízach však prišlo zatvorenie divadiel. Napriek tomu inscenácia zaznamenala výrazné ohlasy nielen od laickej, ale aj od odbornej verejnosti. Dôkazom je aj predstavenie inscenácie v rámci festivalu Divadelná Nitra 2020.

>>

Hodnotenie tvorivého procesu študentmi herectva
(vybrané zo seminárnych prác):

Lukáš Kečkeš:

„Nebol deň, kedy by sme si nepovedali, že sa tešíme na skúšku, kto kedy pôjde a kto má dnes skúšku. Žili sme Zvolenom, žili sme divadlom, žili sme Slovenským národným povstaním.“

Samuel Teicher:

„Často sa mi stávalo, že som z divadla odchádzal úplne zničený. Nie preto, že by som bol fyzicky unavený, ale skôr psychicky vyčerpaný. Inscenácia bola tak realistická a tak pravdivá, že som sa nevedel z tej atmosféry, ktorú sme dokázali všetci navodiť, dostať minimálne hodinu po konci skúšky.“

Andrej Bilik:

„Táto inscenácia spevnila náš kolektív a naučila nás pracovať a hľadať veci iným spôsobom.“

Jana Kleinová:

„Kolegialita starších hercov ma nesklamala a keď sme prešli už na skúšanie konkrétnych výstupov v menších zoskupeniach, boli veľmi milí a priateľskí, čo znamenalo pre mňa ako začínajúceho herca veľmi veľa aj do budúcnosti.“

Kevin Ivanko:

„Nová spolupráca mi dala veľa aj po stránke vidieť, ako sa dajú veci robiť iným, zaujímavým spôsobom. Veľa z týchto postupov sa dá využiť v klasickom divadle. Je na nás, ako ich budeme využívať.“

→ Mgr. art. RICHARD SANITRA, ArtD.

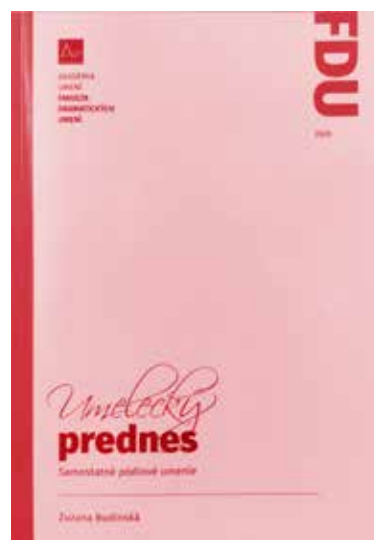
foto: a. a.

Umelecký prednes v knižnej podobe

Keď sa povie umelecký prednes, spravidla sa nám vynorí obraz Juraja Sarvaša, lebo v praktickej rovine mu sotva hľadať páru. Ale Sarvaš má svoj klon, ktorý rozvíja túto disciplínu nielen v praxi, ale predovšetkým teoreticky. Tým klonom je Zuzana Budinská, ktorá prednávkom obohatila umelecký prednes o ďalší rozmer, keď zaplnila biele miesto v tejto oblasti a prišla s vysokoškolskou učebnicou, ktorú ocenia nielen študenti stredných a vysokých umeleckých škôl, ale aj profesionáli. Jej publikácia *Umelecký prednes – samostatné pódiové umenie* (vydala FDU AU v Banskej Bystrici v roku 2020 v náklade 150 výtlačkov) je vyústením

a zhmotnením vlastných prežitých interpretačných a pedagogických skúseností, ale aj empirie, ktorú autorka nadobudla v roli pozorovateľky či porotkyne recitačných súťaží. Sama priznáva, že práve to sa stalo spúšťačom premeny myšlienky na tvorbu praktického návodu, ako pristupovať k matérii herca, ktorý sa chce venovať umeleckému prednesu ako samostatnému pódiovému umeniu a akým spôsobom mu otvárať zákutia prednesu. Bol to dobrý krok. Veď, ako vraví básnik Jozef Leikert, umelecký prednes si zaslúži stáť vedľa hereckého prejavu, keďže iba dobrý recitátor je aj dobrým hercom.

Začiatkom augusta t. r. prejavila záujem o prehliadku priestorov kaštieľa Radvanskovcov a výsledkov jeho prebiehajúcej rekonštrukcie komisia Mestského zastupiteľstva pre kultúru v Banskej Bystrici. Akadémiu umení reprezentovala kvestorka Ing. Petra Virágová, komisiu na čele s predsedom PhDr. Vladimírom Sklenkom, PhD. zhruba 15 členov – poslancov i neposlancov. Stretnutia sa zúčastnila aj vedúca oddelenia kultúry magistrátu Ing. Alena Káanová.

foto: VLADIMÍR BAHÝL

Tomorrow v Galérii FX

V Galérii FX sa od 26. 8. do 25. 9. kona-
la výstava Sibinský – Gajewski – Gajew-
ski v kurátorskej koncepcii Patrika Šev-
číka. Výstava približuje aktuálnu tvorbu
medzinárodne uznávaných grafikov.

Marek Sibinský sa prezentoval sé-
riou digitálnych tlačí a kombinovanej
autorskej techniky v dielach Heavy, No
Fly a In White II. Darek a Filip Gajewski
predstavili spoločné veľkoformátové
dielo s názvom Tomorrow pozostávajú-
ce z kolekcie kumulovaných sietotlačí,
ktoré bolo premiérovane prezentované
minulý rok v Číne.

Autori aktívne spolupracujú aj s peda-
gógmi Katedry grafiky FVU AU (projekt
ISSO, výstava Grey Zone a pod...).

V októbri 2018 sa prezentovali na
konferencii AKU.PRESSÚRA, ktorú
organizovala naša katedra.

Darek Gajewski (PL)

narodený v roku 1966 v Rybniku, ab-
solvoval Akadémiu výtvarných umení
v Krakove na Fakulte grafických umení
v Katoviciach v roku 1992. V súčasnosti
vedie Ateliér intermédií a digitálnych
technik na Katedre intermédií a scéno-
grafie na Katedre výtvarnej tvorby Aka-
démie výtvarných umení v Katoviciach
a je hosťujúcim profesorom Ateliéru
kreslenia na Katedre grafiky a kresby
na Fakulte umení Ostravskej univer-
zity v Českej republike. Je kurátorom
ArsGrafia PrintArt Katowice, členom
programovej rady Intergrafia a členom
Medzinárodnej asociácie trienále tlače
v Krakove. Od roku 2017 vedie spolu
s Jakubom Cikalou a Filipom Gajew-
skim na Akadémii výtvarných umení
v Katoviciach Intermedia Experiment
Gallery LAB303.

Filip Gajewski (PL)

narodený v roku 1999 v Siemianowice
Śląskie, študuje na Sliezskej technickej
univerzite na Fakulte materiálového
inžinierstva a metalurgie. Zapojený je
do viacerých projektov súvisiacich s VR
(virtuálna realita).

Marek Sibinský (CZ)

sa narodil v roku 1974 ve Frýdku-Míst-
ku. V roku 1997 dokončil magisterské
štúdium na Katedre výtvarnej tvorby
PdF Ostravskej univerzity v ateliéri
volnej a užitkovej grafiky prof. Eduarda
Ovčáčka. Od roku 1998 tam pôsobí ako
pedagóg. V roku 2006 ukončil dok-
torandské štúdium na Uniwersytecie
Śląskim w Katowicach, filii w Cieszynie,
Wydział Artystyczny, Instytut Sztuki.
V roku 2015 habilitoval na US v Katovi-
ciach v odbore výtvarné umenia – grafi-
ka. Vo svojej tvorbe sa zaoberá grafikou,
malbou a experimentálnymi prístupmi
v grafike. Tvorba Mareka Sibinského
najviac vychádza z vizuality technic-
kých obrazov, ktoré zastavuje v čase,
aby vtiahol diváka do drásavej skutoč-
nosti s využitím „priameho prenosu“
deja. Zmnožovaním spravodajského
vstupu vytvára menej pravdepodobný,
ale uveriteľný obraz nášho sveta. Využi-
tím manipulácie obrazu obsah redefi-
nuje a vytvára nový netušený rozmer.

→ Mgr. art. PATRIK ŠEVČÍK, ArtD.

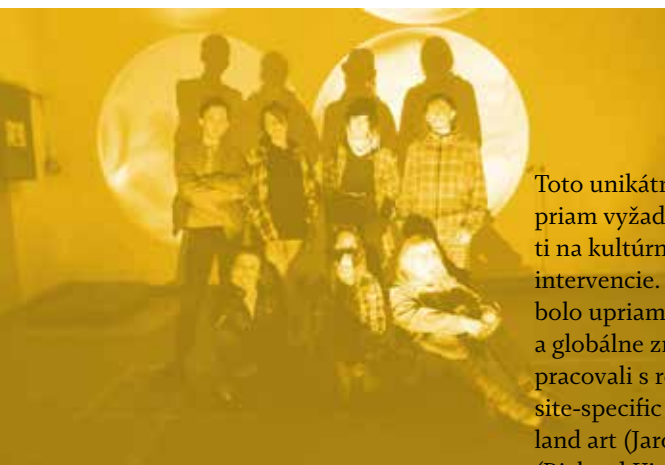
foto: PATRIK ŠEVČÍK

Medzinárodný workshop vizuálneho umenia PARK CAMP⁷

Siedmy ročník letného workshopu vizuálneho umenia Park CAMP 2020 sa uskutočnil v septembri a tradične sa odohrával v Mestskom parku v Trebišove a v galérii Koniareň – priestor pre súčasné umenie. Priestory galérie sú situované do prostredia Mestského parku, ktorý je jeden z najväčších lesoparkov na Slovensku, a z historického hľadiska jeden z najkrajších v období Rakúsko-Uhorska.

Toto unikátne prírodné prostredie si priam vyžaduje zameranie pozornosti na kultúrne, umelecké a sociálne intervencie. Ambíciou pre tento ročník bolo upriamiť pozornosť na ekologické a globálne zmeny v spoločnosti. Umelci pracovali s rôznymi stratégiami napr: site-specific art (Veronika Šmírová), land art (Jaroslav Beliš), sound art (Richard Kitta), public art a svetelné umenie (Igor Benca, Patrik Ševčík, Róbert Makar), mail art a poštové umenie (Róbert Brun), umenie inštalácie a nových médií (Filip Jurkovič, Tomasz Drewicz, Boris Vaitovič). Zámerom bolo pripraviť edukačné laboratórium, kde účastníci získajú nové tvorivé podnety, skúsenosti a poznatky v oblasti aktuálnych stratégií súčasného umenia. Workshopu sa nezúčastnili všetci pozvaní hostia, žiaľ, z dôvodu obmedzení v súvislosti s ochorením COVID-19 pricestovali z oslovených zahraničných hostí iba poľskí umelci z Poznane. Za-

čiatok podujatia odštartovala dennisáž výstavy v galérii Koniareň pod názvom Survival Kit – Richarda Kittu, multimedialného autora, ktorý predstavil svoj najnovší umelecký program v rámci komentovanej prehliadky. Kontinuálne sa odohrala vernisáž výstavy Ecomfort – Borisa Vaitoviča v alternatívnych priestoroch galérie, kde využil špecifické danosti priestoru a fyzikálne vlastnosti „termografiky“. Hlavný program sa uskutočnil otvorením výstavy Park CAMP 7 (enviromentálna sonda), kde vystavovali svoje diela účastníci workshopu. Kurátorom výstavy bol dekan Fakulty výtvarných umení AU doc. Igor Benca, akad. mal., ktorý bol zároveň garantom celého podujatia. Témou výstavy boli predovšetkým ekologické aspekty a dopady na spoločnosť. Umelci reagovali na znečistenie prírody, na potrebu ochrany prírody, hmyzu, stromov, ale aj na plytvanie potravinami. Okrem výstavy v priestoroch >>

galérie umelci pripravili pre špecifické verejné prostredie parku dočasné vizuálne, svetelné a akustické intervencie. Mikrointervencie a prehliadka po vyznačenej trase v parku boli verejnosti dostupné len niekoľko hodín. Výstava v galérii Koniareň trvala do 4. októbra t. r. Tento ročník bol špeciálne obohatený o sprievodné podujatie Geo-caching, interaktívnu hru podľa GPS súradníc. Návštevníci mohli nachádzať popri prehliadke vizuálnym umením zaujímavé predmety a artefakty.

Celkovo sa workshopu zúčastnilo 14 umelcov, výtvarníkov a pedagógov a vyše 10 študentov Fakulty umení Technickej univerzity v Košiciach. Študentov lektorsky viedol odborný asistent Mgr. art. Martin Kudla, ArtD. z ateliéru nových médií, ktorý bol zároveň aj kurátorom študentskej výstavy v alternatívnych priestoroch bývalej telocvične v parku (teraz priestor správy parku). Študenti pracovali s médiami fotografie a rovnako reagovali na ekologické témy, ktoré sa nás bytostne týkajú. Park CAMP ponúkol po siedmykrát priestor na vzdelávanie študentom, pedagógom i absolventom vysokých umeleckých škôl na Slovensku i v zahraničí a umožnil priamu skúsenosť s realizáciou diela priamo v teréne i konfrontáciu s divákom.

PARK CAMP 7 (Medzinárodný workshop vizuálneho umenia).

Miesto: Galéria Koniareň – priestor pre súčasné umenie v Trebišove.

Termín workshopu: 16. 9. – 19. 9. 2020.

Vernisáž výstavy: 18. 9. 2020.

Trvanie výstavy: 18. 9. – 4. 10. 2020.

Kurátor: Igor Benca.

Lektori: Martin Kudla & Peter Valiska-Timečko.

Organizátori: Slovenská organizácia umenia a kultúry, o. z. & galéria Koniareň.

Spoluorganizátori: Mesto Trebišov a Múzeum a Kultúrne centrum južného Zemplína, Akadémia umení v Banskej Bystrici, Technická univerzita v Košiciach, Galéria DIG.

Z verejných zdrojov workshop podporil Fond na podporu umenia.

Účastníci/autori:

Jaroslav Beliš (SK), Robert Brun (SK), Igor Benca (SK), Patrik Ševčík (SK), Róbert Makar (SK), Martin Derner (SK), Filip Jurkovič (SK), Peter Valiska-Timečko (SK), Martin Kudla (SK), Boris Vaitovič (SK), Richard Kitta (SK), Veronika Šmírová (SK), Kateřina Makar Václavková (SK, CZ), Mira Macík (CZ), Tomasz Drewicz (PL), Fryderyk Szulgit (PL) a študenti Fakulty umení Technickej univerzity v Košiciach.

→ Mgr. art. PETER VALISKA-TIMEČKO, ArtD.
foto: REBEKA BIZUBOVÁ

Zaznamenali sme

Doplňujúce prijímacie skúšky

Ešte 10. mája 2020 sa uskutočnili na FMU doplňujúce prijímacie skúšky na bakalárske štúdium. Úspešní boli 2 študenti v hre na kontrabase, 1 študent v hre na violončele, 1 študent v hre na hoboji a 1 študent v hre na viole.

Cena Martina Benku Aronovej

Výtvarníčka Nikola Aronová, ktorá absolvovala na FVU AU v minulom roku, sa stala laureátkou Geny Martina Benku za rok 2019. Svoje vôbec prvé ocenenie si vyslúžila za ilustrovanú knižku Lui (na obrázku), čo bola jej absolventská magisterská práca. Ocenenie si Nikola Aronová prevzala koncom septembra na slávnostnom odovzdávaní cien v Kostolišti, maliarovom rodisku. Cenu Martina Benku udeľuje výtvarníkom, teoretikom a absolventom Rada Fondu výtvarných umení každoročne v zmysle závetu Martina Benku na základe odporúčania Komisie pre správu pozostalosti Martina Benku, pôsobiacej pri Fonde výtvarných umení.

Úspech študentky

Dominika Kováčiková, študentka 4. ročníka Ateliéru grafiky a vizuálnej tvorby patrí medzi aktívne študentky, o čom svedčí fakt, že sa jej darí aj v prezentácii tvorby. Okrem výstav, ktoré absolvovala v roku 2020 (10. 6. 2020 – Online exhibition „ShowhouseJayJay“, kurátor Sasha Bogojev, Antwerp / 21. 8. – 22. 8. 2020 Festival Tehláreň, II. ročník, Liptovský Mikuláš, skupinová výstava), za výrazný úspech možno považovať najmä účasť na skupinovej výstave Not So Crazy Girls, ktorá sa konala v Paríži 17. 9. 2020 – 23. 9. 2020.

Stretnutie **nad zborovou** **partitúrou**

Fakulta múzických umení Akadémie umení pripravuje 5. ročník medzinárodnej súťaže v zborovom dirigovaní v termíne 20. – 21. november 2020. Tento rok sa aktéri môžu tešiť na prvé ceny v jednotlivých kategóriách 700 € a 500 €, renomovaný miešaný spevácky zbor, medzinárodnú odbornú porotu, novú kategorizáciu súťaže (nielen pre študentov v kategóriách: 15 – 20 rokov a 21 – 29 rokov), koncert víťazov v zaujímavých priestoroch a výmenu skúseností v spoločnosti dirigentov.

Garantom súťaže je prof. Štefan Sedlický, ArtD., organizačný tím: skladateľ doc. Peter Špilák, PhD., ArtD. a dirigentka Mgr. art. Veronika Veverková.

UKONČILI SVOJE PÔSOBENIE V AU (K 31. 8. 2020)

Burlas Ladislav, prof. PhDr. Mgr. DrSc.
(30. 06. 2020 – Profesor)

Florianová Marta
(31. 07. 2020 – Vrátnik-informátor)

Hlavatý Štefan
(31. 03. 2020 – Vodič)

Hollá Veronika, Mgr. art.
(31. 08. 2020 – Pracovník sekretariátu
dekana)

Hrúbiková Anna
(31. 08. 2020 – Pracovník knižnice)

Illés Jozef, doc. Mgr. art.
(30. 06. 2020 – Docent)

Masaryková Eva, Mgr. art. ArtD.
(30. 06. 2020 – Odborný asistent)

Mojžišová Eva
(31. 07. 2020 – Vrátnik – informátor)

Solivajs Juraj
(30. 04. 2020 – Technik FVU)

Tužinská Mária, Ing.
(31. 08. 2020 – Tajomníčka FMU)

PRIBUDLI DO ZOZNAMU ZAMESTNANCOV AU (K 31. 8. 2020)

Bojtošová Lenka
(12. 01. 2015 – Pracovník knižnice – ná-
stup po MD k 01. 09. 2020)

Ďuriančík František, Mgr. art. Bc.
(03. 08. 2020 – Technik FVU)

Ďuriančíková Zuzana, Ing.
(01. 07. 2020 – Pracovník personalistiky
a LZ)

Glézlová Irena
(20. 02. 2020 – Pracovník sekretariátu
dekana FMU)

Kitta Richard, Mgr. art. Ing. ArtD.
(01. 03. 2020 – Prorektor pre rozvoj, pro-
jektovú činnosť a informatizáciu AU)

Kubincová Alena
(20. 08. 2020 – Pracovník mzdovej uč-
tárne – zastupovanie počas PN Renáty
Zimanovej)

Šimková Danica, Ing.
(01. 10. 2016 – od 01. 09. 2020
– Tajomníčka FMU)

PRACOVNÉ VÝROČIA

(rok nástupu – aktívny rok –
pracovné výročie)

Mazúchová Anna
2000 – 2020 – 20

Gáspár Peter doc. akad. soch.
2000 – 2020 – 20

Zimanová Renáta
2010 – 2020 – 10

Badinská Ivana Ing.
2010 – 2020 – 10

Brooš Miroslav prof. akad. mal.
2010 – 2020 – 10

Fifik Lubomír doc. Mgr.
2010 – 2020 – 10

Lopejská Jana Ing.
2010 – 2020 – 10

Orban Karol doc. PhDr. PaedDr. PhD.
2010 – 2020 – 10

Perželová Judita
2010 – 2020 – 10
(ba, zd)

Naši jubilanti

Október 2020

55 rokov – Mgr. Silvia Lelkes Sklovská

November 2020

65 rokov – prof. MgA. Jan Vedral, PhD.

December 2020

80 rokov – prof. PaedDr. MgA. et Mgr.
Vojtech Didi

Jubilantom v mene zamestnancov, študentov a sympatizantov školy srdečne blahoželá a do ďalších rokov praje redakčná rada veľa zdravia, šťastia, inšpirácie, tvorivých síl a pohody v osobnom i profesijnom živote.

art3.

Časopis Akadémie umení
v Banskej Bystrici.
Vychádza štvrťročne.
Nepredajné.

Akadémia
umení
v Banskej
Bystrici

Vydáva:

Akadémia umení v Banskej Bystrici
Ulica J. Kollára 22
974 01 Banská Bystrica
IČO vydavateľa – IČO 31 094 970

Dátum vydania:

október 2020

Číslo:

03-04/2020

Ročník:

X.

Adresa redakcie:

Rektorát AU, miestnosť č. 120

Telefón:

048/414 5120, fax: 048/414 5109

Mobil:

0908 999 598

e-mail:

beno1@centrum.sk, art3@aku.sk

Internet:

<http://www.aku.sk>

foto na obálke:

<https://unblast.com>

Redakčná rada:

Mgr. Ján Beňuška

– Šéfredaktor

Mgr. art. Patrik Ševčík, ArtD. / FVU

– Zástupca šéfredaktora

Mgr. art. Filip Jurkovič, ArtD.

– Koordinátor FVU

PhDr. Alena Vrbanová, PhD. / FVU

Gabriela Birošová / FVU

Dominika Kolačková / FVU

PhDr. Mária Glocková, PhD. / FMU

– Koordinátorka FMU

Mgr. art. Andrej Sontág, ArtD. / FMU

Jana Bystrianska / FMU

Mgr. art. Janka Ovšonková / FDU

– Koordinátorka FDU

Mgr. art. Barbora Špániková, ArtD. / FDU

Mgr. art. Richard Sanitra, ArtD. / FDU

Mgr. art. Petra Kovalčíková / FDU

Zuzana Ogurčáková / FDU

Nikola Kočišová / FDU

Ing. Ivana Badinská / Knihnica AU

Grafický dizajn a DTP spracovanie:

Mgr. art. Patrik Ševčík, ArtD.

Jazyková korektúra:

PaedDr. Mária Strenáčiková, PhD.

Použité písmo:

Circular (Lineto)

Fazeta (Adtypo – Andrej Dienes)

Tlač:

EQUILIBRIA, s. r. o.

EV 5325/16

ISSN 2453-7349

ISBN 978-80-89555-65-9

EAN 9788089555659

Akadémia
Umění
v Banskéj
Bystřici
? : @ ! → &
OF ARTS IN